

Gmina Miejska Ciechanów

Plac Jana Pawła II 6
06-400 Ciechanów
tel. +48 23 674 92 00
www.umciechanow.pl
email: boi@umciechanow.pl

Plan inwestycyjny dla subregionu ciechanowskiego objętego OSI problemowymi w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych

Powiat ciechanowski

Powiat mławski

Powiat płoński

Powiat pułtuski

Powiat żuromiński

Spis treści

1. Partnerstwo	4
2. Diagnoza obszaru, identyfikacja barier, potencjałów i wyzwań rozwojowych	5
3. Projekty wiodące do Planu inwestycyjnego Regionalnych Inwestycji Terytorialnych subregionu ciechanowskiego	15
3.5 Wiązka projektów dotyczących ograniczenia niskiej emisji w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych subregionu ciechanowskiego składa się z następującej części składowych:	19
3.5.1 Stworzenie warunków do wykorzystania transportu multimodalnego przez budowę w rejonie dworca kolejowego w Ciechanowie drogowo – kolejowego węzła przesiadkowego wraz z przebudową ul. Sienkiewicza (droga dojazdowa do dworca PKP) i rozbudową sieci dróg dla rowerów	23
3.5.2 Ograniczenie niskiej emisji w Ciechanowie poprzez budowę nowej obwodowej drogi gminnej na potrzeby rozbudowy miejskiego systemu komunikacji zbiorowej.....	26
3.5.3 Wsparcie transportu multimodalnego i ograniczenie niskiej emisji w Ciechanowie poprzez przebudowę dwóch dróg gminnych ze ścieżkami rowerowymi, łączących tereny dzielnicy przemysłowej z układem obwodowym miasta	29
3.5.4 Termomodernizacja bazy oświatowej w Ciechanowie wraz z wykorzystaniem OZE	31
3.5.5 Promowanie niskiej emisyjności w ruchu drogowym oraz wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej w obszarze funkcjonalnym Ciechanowa (ośrodka subregionalnego) poprzez innowacyjną (budowa ścieżki rowerowej) przebudowę drogi powiatowej nr 1237W na odcinku Ciechanów – Opinogóra Górna	32
3.5.6 Ograniczenie niskiej emisji w Mławie poprzez budowę infrastruktury powiązanej z węzłem przesiadkowym oraz budowę przystanków dla komunikacji miejskiej.....	34
3.5.7 Kompleksowa budowa ciągu pieszo rowerowego w ciągu dróg powiatu płońskiego o długości 2,08 km jako element gospodarki niskoemisyjnej w subregionie ciechanowskim.....	36
3.5.8 Kompleksowa poprawa warunków komunikacji pieszej i rowerowej w Pułtusku poprzez przebudowę ciągu ulic o długości 8,92 km jako element gospodarki niskoemisyjnej w subregionie ciechanowskim	38
3.5.9 Termomodernizacja budynku Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku.....	40
3.5.10 Termomodernizacja budynków komunalnych w Pułtusku wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	41
3.5.11 Zmniejszenie emisyjności gospodarki budynków użyteczności publicznej Gminy Pułtusk....	43
3.5.12 Kompleksowa poprawa warunków komunikacji pieszej i rowerowej w Pułtusku poprzez przebudowę ciągu ulic o długości 8,6 km jako element gospodarki niskoemisyjnej w subregionie ciechanowskim	45

3.5.13 Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej Powiatu Żuromińskiego - budynku byłego internatu przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej	47
3.5.14 Poprawa ochrony środowiska i jakości zdrowia poprzez działania energooszczędne oraz zakup sprzętu i aparatury medycznej dla SPZZOZ w Żurominie.....	53
3.6 Wiązka projektów dotyczących poprawy spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych subregionu ciechanowskiego składa się z następujący części składowych:.....	58
3.6.1 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych przez przywrócenie i nadanie nowych funkcji społeczno – gospodarczych części obszaru dzielnicy „BLOKI” w Ciechanowie	61
3.6.2 Poprawa dostępności do zasobów kultury poprzez remont, zagospodarowanie i efektywne wykorzystanie zabytku techniki „Wieża ciśnień” w Ciechanowie	62
3.6.3 Wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez renowację i modernizację zabytkowej kamienicy w Ciechanowie, stanowiącej element zabudowy średniowiecznego traktu	65
3.6.4 Ożywienie zmarginalizowanego obszaru pasażu im. M. Konopnickiej w centrum Ciechanowa poprzez przywrócenie wartości historycznych i kulturowych oraz nadanie nowych funkcji społeczno - gospodarczych.....	67
3.6.5 Poprawa dostępności do kultury przez dostosowanie budynku mieszczącego Ciechanowski Ośrodek Edukacji Kulturalnej „Studio”, pozwalające na wprowadzenie nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych.....	69
3.6.6 Poprawa dostępności do terenów inwestycyjnych oraz mobilności komunikacyjnej kolejowo – drogowego węzła multimodalnego przy trasie TEN-T w Ciechanowie poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 1241W na odcinku Ciechanów – Młock (trzeciorzędny węzeł drogowy)	71
3.6.7 Poprawa mobilności komunikacyjnej Ciechanowa (ośrodka subregionalnego) z drogą krajową nr 7 (TEN-T) poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 2352W na odcinku Pniewo Czeruchy – granica powiatu (Rezerwat Lekowo).....	73
3.6.8 Skomunikowanie miasta Mława z węzłem przesiadkowym i korytarzami transportowymi sieci TEN-T	74
3.6.9 Poprawa spójności komunikacyjnej z siecią drogową TEN-T i zwiększenie dostępności zewnętrznej i wewnętrznej powiatu mławskiego poprzez przebudowę drogi powiatowej Bogurzynek – Mdzewo nr 2343W od km 0+000,00 do km 10+658,00 wraz z remontem mostu na rzece Sewerynce w m. Kowalewko	76
3.6.10 Poprawa spójności komunikacyjnej z siecią drogową TEN-T i zwiększenie dostępności zewnętrznej i wewnętrznej powiatu mławskiego poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 2347W droga krajowa nr 7 – Dąbek – Konopki na odcinku od km 00+000,00 do km 9+ 813,00 wraz z remontem mostu na rzece Dunajczyk w m. Konopki	78
3.6.11 Budowa Centrum Edukacji Zawodowej Energii Odnawialnej w Budownictwie przy Zespole Szkół nr 1 w Mławie, ul. Z. Morawskiej 29	81

3.6.12	Poprawa spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej w subregionie ciechanowskim poprzez przebudowę dróg w powiecie płońskim, łączących się z siecią TEN- T.....	83
3.6.13	Poprawa spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej w subregionie ciechanowskim poprzez zakup sprzętu i aparatury medycznej dla szpitala w Płońsku.....	89
3.6.14	Rewitalizacja zabytkowego centrum Pułtusa szansą na poprawę jakości życia mieszkańców	93
3.6.15	Dziedzictwo kulturowe i dobra kultury Pułtusa.....	96
3.6.16	Poprawa spójności komunikacyjnej, dostępności powiatu pułtuskiego do linii kolejowej E65 i stacji PKP w Gąsocinie oraz ożywienie gospodarcze subregionu przez przebudowę drogi powiatowej nr 1242W na odcinku Słończewo – Żebry Falbogi.....	98
3.6.17	Poprawa spójności społecznej i jakości zdrowia poprzez zakup sprzętu i aparatury medycznej dla SPZZOZ w Żurominie	99
3.7	<i>Planowane do osiągnięcia produkty i rezultaty.....</i>	105
3.8	<i>Planowany termin rozpoczęcia i zakończenia Projektu oraz określenie tzw. kamieni milowych tzn. zdefiniowanego etapu na którym Projekt będzie w 2018 r. oraz ewentualnie w 2023 r. ....</i>	107
3.9	<i>Planowane koszty w ramach Projektu (w zł). ....</i>	108
3.10	<i>Źródła finansowania Projektu (w zł). ....</i>	108
4.	Opis projektów towarzyszących do Planu inwestycyjnego RIT	109

1. Partnerstwo

Dążąc do zapewnienia warunków sprzyjających harmonijnemu, zrównoważonemu rozwojowi obszaru subregionu ciechanowskiego, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego z subregionu nawiązali partnerstwo w celu wspólnego realizowania projektów w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych dla subregionu ciechanowskiego objętego OSI problemowymi, zapisanych w niniejszym Planie inwestycyjnym RIT. Nawiązanie partnerstwa potwierdzone jest listem intencyjnym, podpisanym w dn. 13 marca 2015 roku przez Prezydenta Miasta Ciechanów jako lidera niniejszego Planu Inwestycyjnego RIT oraz Umową Partnerską zawartą w dniu 10.01.2017 r. z umocowanymi przedstawicielami następujących samorządów subregionu ciechanowskiego:

- Powiat Ciechanowski;
- Powiat Mławski;
- Powiat Płoński;
- Powiat Pułtusk;
- Miasto Mława;
- Miasto Pułtusk;
- Powiat Żuromiński.

List intencyjny jako główny cel określa zawiązanie partnerstwa w celu wspólnego przygotowania projektów zgłaszanych do realizacji w ramach Regionalnego Instrumentu Terytorialnego, przewidzianego do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014 - 2020. Umowa partnerska jest realizacją założeń listu intencyjnego. Głównym założeniem Planu Inwestycyjnego RIT jest szerokie oddziaływanie terytorialne i integracja przestrzenna planowanych inwestycji poprzez wzmocnienie powiązań funkcjonalnych w obszarze subregionu ciechanowskiego, zwiększenie dostępności obszaru oraz zwiększenie dostępu do usług, tworzące sprzyjające warunki do rozwoju społeczno – gospodarczego.

2. Diagnoza obszaru, identyfikacja barier, potencjałów i wyzwań rozwojowych

SUBREGION CIECHANOWSKI

Wprowadzenie

Subregion ciechanowski położony jest w północno – wschodniej części województwa, w rozpiętości od 50 do 150 km od Warszawy. Najważniejszym zdiagnozowanym problemem, pomimo wielu już zrealizowanych inwestycji, są wieloletnie zaniedbania w budowie, modernizacji i koniecznej rozbudowie sieci komunikacyjnej.

Stan systemów transportowych w powiatach północnego Mazowsza, tworzących subregion ciechanowski, jest nadal istotną barierą dla ich rozwoju społeczno-gospodarczego, ograniczając zarówno spójność jak i konkurencyjność tej części regionu. W zakresie infrastruktury drogowej największym problemem jest niska jakość i przepustowość sieci drogowej, niedostosowana w pełni do istniejących w tym zakresie potrzeb oraz standardów. Dotyczy to przede wszystkim dróg lokalnych oraz niektórych dróg regionalnych. Ich zły stan podnosi koszty prowadzenia działalności gospodarczej, obniża efektywność działania i konkurencyjność firm przy nich zlokalizowanych, zmniejszając atrakcyjność subregionu dla inwestycji. Zły stan wielu dróg lokalnych w subregionie w sposób istotny utrudnia również możliwość sprawnego skomunikowania (dostępności) systemu kształcenia, w tym kształcenia zawodowego, stając się barierą dostępu do innowacji – klucza do postępu w regionie. Nie sprzyja też skutecznemu przeciwdziałaniu zjawisku wykluczenia społecznego, którym dotknięta jest jeszcze – niestety – niemała liczba mieszkańców północnego Mazowsza. Rozwiązanie tej kwestii będzie miało duży wpływ na rozwój poszczególnych powiatów i gmin w tej części województwa mazowieckiego, decydować będzie o ich atrakcyjności dla przyszłych inwestorów. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej podniesie także poziom życia mieszkańców, wpływając pośrednio w sposób istotny na zmniejszenie bezrobocia wśród mieszkańców powiatów objętych programem.

Wspomaganie rozwoju ośrodków subregionalnych jest jednym z priorytetów samorządu województwa mazowieckiego. Ma na celu, obok poprawy warunków życia mieszkańców tych jednostek osadniczych, zwiększanie ich pozytywnego oddziaływania na otaczające tereny (subregion) w zakresie m.in.: obsługi ludności, doskonalenia jakości zasobów ludzkich, ożywienia gospodarczego, szkolnictwa wyższego i kształcenia zawodowego, specjalistycznej opieki medycznej i w innych obszarach problemowych. Rolę takiego ośrodka ma spełniać m.in. miasto Ciechanów.

Subregion ciechanowski jako obszar równoważenia rozwoju na Mazowszu

Województwo mazowieckie, największy region w Polsce zamieszkały przez ponad 5 mln mieszkańców, administracyjnie podzielone jest na 314 gmin i 42 powiaty. Stolice pięciu powiatów (Ciechanów, Ostrołęka, Płock, Radom i Siedlce) spełniają funkcje regionalnych i subregionalnych ośrodków równoważenia rozwoju. Są to były miasta wojewódzkie, których pozycja została osłabiona w wyniku reformy terytorialnej kraju, wprowadzonej w 1999 roku.

W podstawowych dokumentach programowych samorządu województwa mazowieckiego, tj. w „Planie zagospodarowanie przestrzennego województwa mazowieckiego” oraz w „Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do roku 2030” przyjęto, że zrównoważoną strukturę funkcjonalno-przestrzenną Mazowsza będą tworzyć główne ośrodki osadnicze jako elementy węzłowe z siecią powiązań infrastrukturalnych, kształtujących potencjalne pasma i przestrzenie rozwoju. Kluczowymi dla równoważenia rozwoju Mazowsza elementami węzłowymi będą aglomeracja warszawska oraz ośrodki regionalne i subregionalne, w tym Ciechanów.

Rola ośrodków subregionalnych, zgodnie z „Koncepcją polityki przestrzennego zagospodarowania kraju”, polega na równoważeniu rozwoju na obszarach obrzeżnych województwa. Dlatego w dalszym ich rozwoju zwracać się będzie uwagę na poprawę ich funkcjonowania jako jednostek obsługi ludności o znaczeniu regionalnym oraz jako ośrodków stymulujących rozwój, dążyć się będzie do poprawy ich powiązań z Warszawą a także doskonalenia powiązań pomiędzy ośrodkami powiatowymi w subregionie. Szczególne znaczenie będzie miała polityka rozwoju ponadlokalnych systemów infrastruktury technicznej, obejmująca cele i działania w odniesieniu do systemów: transportowych, energetycznych, telekomunikacyjnych, wodociągowo-kanalizacyjnych oraz bezpieczeństwa i obronności.

Obszar oddziaływania Ciechanowa, określany umownie pojęciem subregion ciechanowski, obejmuje tereny wchodzące w skład powiatów: ciechanowskiego, mławskiego, płońskiego, pułtuskiego i żuromińskiego. W subregionie ciechanowskim mieszka ponad 346,4 tys. osób, z tego większość na obszarach wiejskich o dość rozproszonej zabudowie.

Należy podkreślić, że Ciechanów, jako subregionalny ośrodek wzrostu, wpisany został w oficjalnych dokumentach programowych samorządu województwa mazowieckiego (strategia rozwoju i plan zagospodarowania przestrzennego województwa) i w systemie statystycznym (NUTS 3) stanowi od 1 stycznia 2015 roku samodzielną jednostkę - podregion ciechanowski.

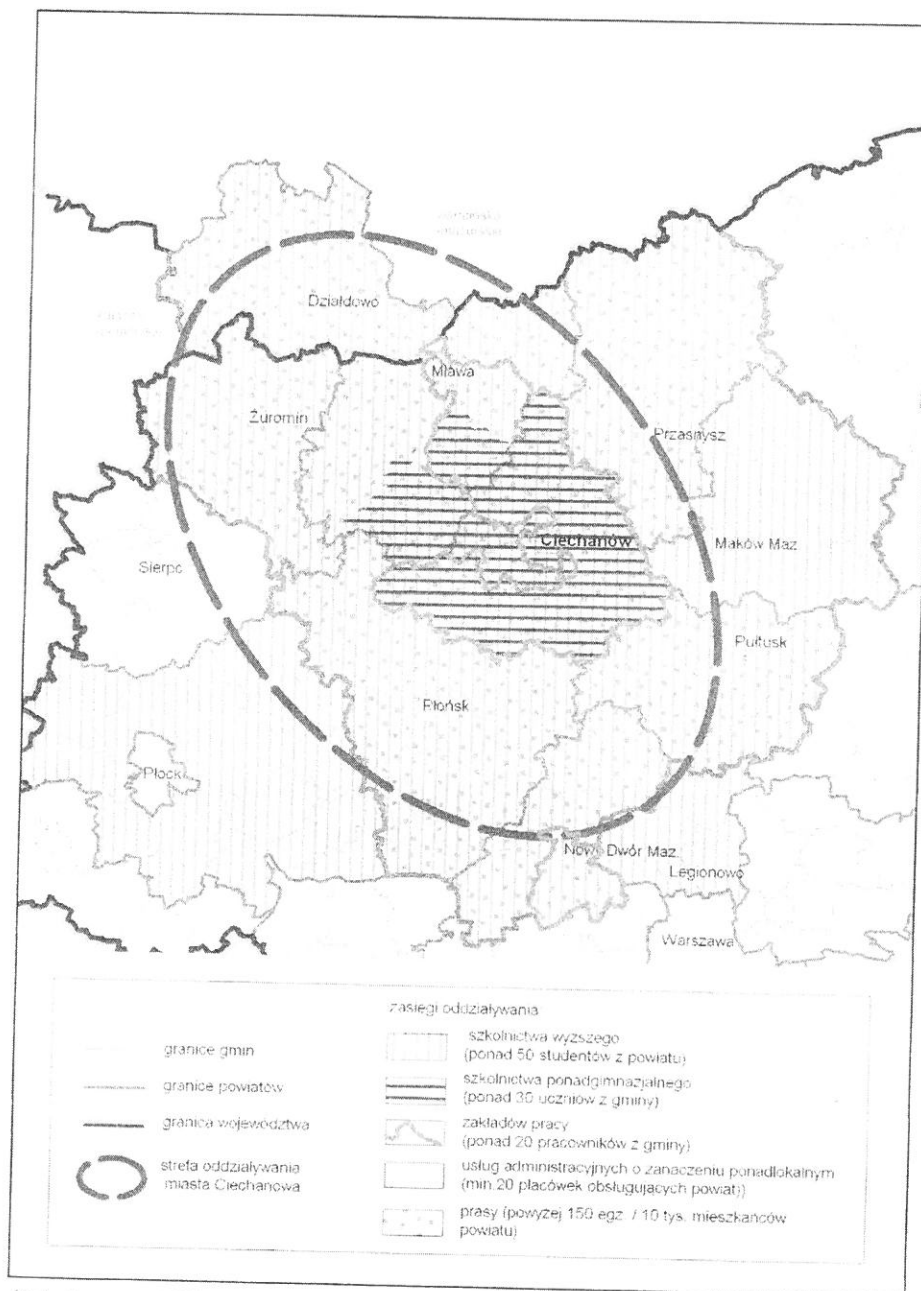
Obecnie w Ciechanowie działają następujące instytucje publiczne o zasięgu ponadpowiatowym:

- Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński, przasnyski [Sejm i Senat]);
- Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
Delegatura w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, żuromiński);
- Mazowiecki Urząd Wojewódzki Delegatura w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński);
- Wojewódzki Urząd Pracy Delegatura w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, żuromiński);
- Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński);
- Urząd Celny w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, makowski, mławski, ostrołęcki, m. Ostrołęka, ostrowski, płoński, przasnyski, pułtuski, wyszkowski, żuromiński);
- Kuratorium Oświaty w Warszawie – Delegatura w Ciechanowie
(ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński);
- Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie -
Zespół Zamiejscowy w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, nowodworski, płoński, pułtuski, żuromiński);
- Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego
Oddział Terenowy w Ciechanowie
(całe województwo – zakres ochrona środowiska);
- Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli
Wydział w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, przasnyski, pułtuski, żuromiński);
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
Delegatura w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, nowodworski, płoński, pułtuski, żuromiński);
- Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Ciechanowie
(cała Polska)
- Mazowiecki Inspektorat Transportu Drogowego
Oddział Terenowy w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, nowodworski, płoński, pułtuski, żuromiński);
- Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie
Rejon Drogowy 2
(powiaty: ciechanowski, mławski, przasnyski, sierpecki, żuromiński);

- Narodowy Fundusz Zdrowia - Mazowiecki Oddział Wojewódzki w Warszawie
Delegatura w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński);
  - Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Farmaceutycznej w Warszawie
Delegatura w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński);
  - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
Wydział Spraw Terenowych I
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, żuromiński);
  - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
Delegatura w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, legionowski, mławski, nowodworski, płoński, pułtuski, żuromiński);
  - Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Warszawie
Delegatura w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński);
  - Mazowiecka Izba Rolnicza w Warszawie
Oddział Biura Regionalnego w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński);
  - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Wydział Zamiejscowy w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński);
  - Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
Oddział w Ciechanowie
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński);
  - Wojskowa Komenda Uzupełnień
(powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, żuromiński);
- Są to dwadzieścia trzy instytucje publiczne, które „podtrzymują” jeszcze status Ciechanowa jako ośrodka subregionalnego. Od ich utrzymania w mieście zależy, czy Ciechanów nie zostanie sprowadzony do roli wyłącznie centrum jednego powiatu.

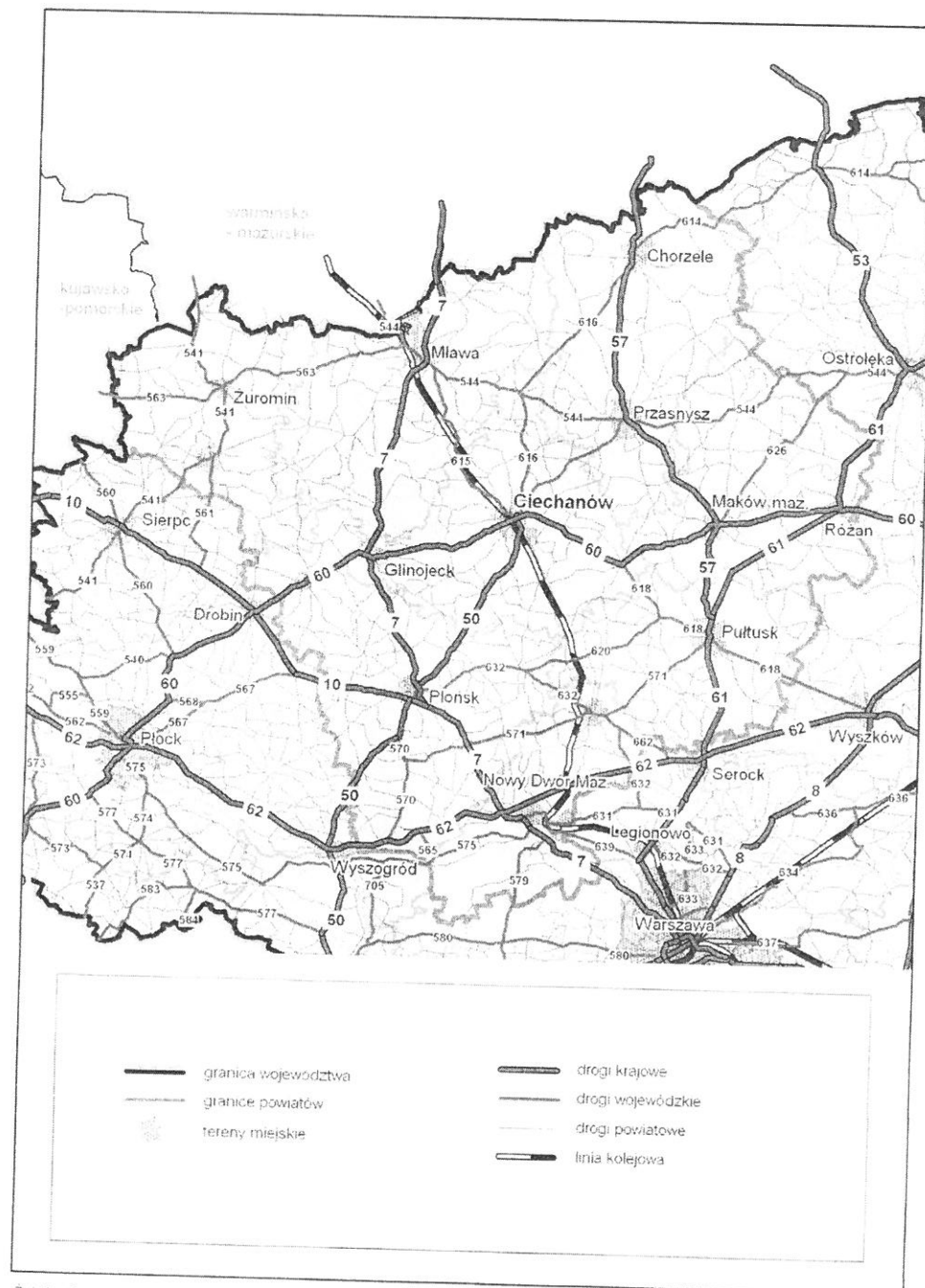
Mapa 19. Strefa oddziaływania miasta Ciechanowa

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie badań ankietowych

Ciechanów jako ośrodek subregionalny jest ważnym węzłem komunikacyjnym o znaczeniu krajowym i regionalnym. Leży bowiem na skrzyżowaniu: europejskiego korytarza transportowego K VI (Gdańsk – Warszawa – Żilina – Ostrawa - Breclav), obejmującego m.in. drogę krajową S7 oraz magistralę kolejową E65; „Wielkiej obwodnicy Mazowsza” obejmującej drogę krajową nr 60 (łączy ośrodki subregionalne: Płock, Ciechanów, Siedlce i Radom) oraz drogi krajowej nr 50, stanowiącej ważne połączenie „Dużej obwodnicy Warszawy” z „Wielką obwodnicą Mazowsza”.

Mapa 8. Powiązania komunikacyjne

Źródło: Opracowanie MBPR na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Woj. Mazowieckiego i MSiP

Nieopodal Ciechanowa przebiega gazociąg tranzytowy Jamał - Europa Zachodnia (w Grzybowie, gm. Regimin znajduje się tłocznia gazu). Ciechanów jest więc ważnym regionalnym centrum logistycznym na Mazowszu.

W subregionie ciechanowskim zlokalizowanych jest 7633,5 kilometrów dróg publicznych, w tym: 283,1 km dróg krajowych; 335,3 km dróg wojewódzkich;

2 214,1 km dróg powiatowych oraz 4 800 km dróg gminnych. W latach 2007-2013 samorządom powiatowym z obszaru subregionu udało się przebudować lub zmodernizować łącznie ponad 500 km dróg powiatowych za kwotę prawie 230 mln zł. Pozostało jednak jeszcze wiele odcinków tych dróg, które wymagają pilnych działań modernizacyjnych.

W ciągach dróg powiatowych na tym obszarze znajduje się około 100 obiektów mostowych. Tylko część tych obiektów poddana została w minionych latach zabiegom remontowym lub modernizacyjnym. Większość wymaga gruntownej przebudowy. Drogi powiatowe stanowią podstawowy element w systemach połączeń drogowych pomiędzy miejscowościami gminnymi oraz pomiędzy gminami i centrami powiatów (miastami powiatowymi). Niewielka część tych dróg to również ulice na obszarach miast. Na przykład w centrum subregionu w Ciechanowie dróg powiatowych (ulic) jest prawie 12 km.

Niektóre odcinki dróg powiatowych mają znaczenie ponadlokalne (regionalne), ponieważ obok dróg krajowych i wojewódzkich są one najważniejszymi w subregionie ciechanowskim szlakami komunikacyjnymi, na których ruch pojazdów znacznie przekracza (o 30-50 %) średnią dla tej kategorii dróg. Mają one również istotne znaczenie dla realizacji ważnych ponadlokalnych przedsięwzięć, np. dla pasm turystyczno - kulturowych, a na części obszarów analizowanych powiatów między innymi dla regionalnego systemu gospodarki odpadami na północnym Mazowszu. Większość dróg powiatowych na obszarze subregionu posiada nawierzchnię bitumiczną, ale są jeszcze drogi powiatowe o nawierzchni brukowej, gruntowej oraz żwirowej. Tylko niewielki odsetek tych dróg spełnia wymogi techniczne określone w rozporządzeniu ministra transportu i gospodarki morskiej z 02 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie (Dz. U. nr 43, poz. 430 z 14 maja 1999 r.). Główną przyczyną tego stanu jest fakt, że były one budowane i remontowane wiele lat temu, na podstawie ówczesnie obowiązujących parametrów technicznych. Według obecnych standardów dla tego typu dróg (klasa L) muszą one mieć: szerokość pasa ruchu 2,50 - 2,75 m poza terenem zabudowanym i 3,0 m na terenie zabudowy; posiadać pobocza o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m; urządzenia odwadniające i odprowadzające wodę oraz równą nawierzchnię, dostosowaną do przenoszenia ruchu pojazdów o naciskach 100 kN/oś. Tymczasem przeciętna szerokość (dwa pasy ruchu) większości dróg powiatowych na obszarach analizowanych powiatów ma około 4 m szerokości, nie mają one również z reguły wymaganych poboczy. Przeciętna nośność tych dróg na większości odcinków nie przekracza 70-80 kN/oś. Odrębnym problemem jest stan oznakowania wielu dróg oraz wymagająca poprawy organizacja ruchu w miejscach niebezpiecznych.

Na obszarze subregionu znajduje się ponad tysiąc miejscowości w dosyć rozproszonym układzie osadniczym, w tym 8 miast tworzących 4 gminy miejskie i 4 miejsko-wiejskie oraz 41 gmin wiejskich. Zarejestrowane jest tu ponad 25 tys. podmiotów gospodarczych. W subregionie działa 8 wyższych uczelni lub ich ośrodków (wydziałów) zamiejscowych oraz dwa kolegia nauczycielskie. Kształcą się tu prawie 5 tys. studentów na studiach stacjonarnych i zaocznych.

W Ciechanowie działa Specjalistyczny Szpital Wojewódzki, obsługujący w zakresie leczenia specjalistycznego około 500 tys. mieszkańców z powiatów: ciechanowskiego, makowskiego, mławskiego, płońskiego, przasnyskiego, pułtuskiego i żuromińskiego, jednakże do szpitala położnego w silnie zurbanizowanej części miasta prowadzi tylko jedna, ślepa droga. W Ciechanowie oraz w sąsiednich gminach Opinogóra i Sońsk znajdują się regionalne instytucje kultury: Muzeum Szlachty Mazowieckiej (w Ciechanowie i Gołotczyźnie) oraz Muzeum Romantyzmu (w Opinogórze). Z innych instytucji o zasięgu ponadregionalnym wymienić należy przede wszystkim Telekomunikację Polską SA (centrum logistyczne). W pozostałych miastach powiatowych również znajdują się placówki (instytucje) publiczne o znaczeniu regionalnym a nawet krajowym. Dotyczy to na przykład Centrum Polonijnego i Akademii Humanistycznej im. A. Gieyszтора w Pułtusku, placówki zamiejscowej Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Mławie i innych.

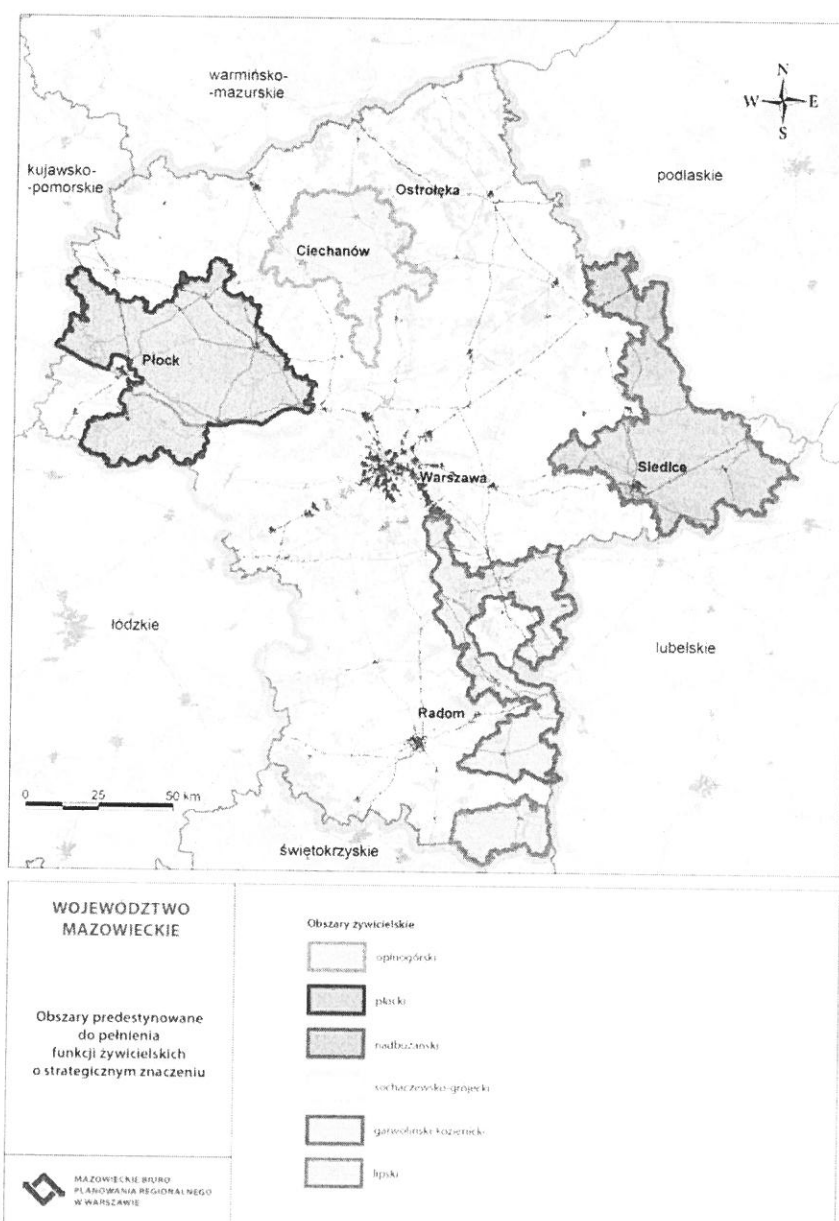
Zlokalizowanie w centrum subregionu i w innych jego rejonach tak wielu instytucji o znaczeniu ponadlokalnym oznacza konieczność tworzenia warunków sprzyjających dostępności komunikacyjnej dla licznych grup interesantów, przybywających tu w celu załatwienia swoich spraw, studentów, turystów i innych osób. Dostępność wyznaczana jest w dużym stopniu przez jakość i funkcjonalność dróg. Jednocześnie wzrastające w szybkim tempie natężenie ruchu samochodowego w znacznym stopniu wpływa negatywnie na jakość powietrza i przekroczenia hałasu w subregionie, a zwłaszcza w obszarze miast. Stworzenie warunków mieszkańcom do wykorzystywania multimodalnych form transportu, zwłaszcza do korzystania z publicznego transportu zbiorowego i rowerowego, wprowadzenie przyjaznych dla środowiska form transportu, poprawa płynności ruchu oraz dostępność komunikacyjna pozytywnie wpłyną na jakość życia mieszkańców, w tym ochronę zdrowia, a także na jakość powietrza. Poprawa płynności ruchu będzie oddziaływała na zmniejszenie zużycia paliwa, a tym samym zmniejszenie zużycia energii pierwotnej, obniżenie emisji spalin oraz zmniejszenie poziomu hałasu.

Pozytywnym zjawiskiem jest stopniowa poprawa stanu połączeń (skrzyżowań) dróg powiatowych z drogami krajowymi i wojewódzkimi. Należy również podkreślić, że dzięki wsparciu środków UE a także samorządu województwa mazowieckiego i innych podmiotów udało się samorządom powiatowym w subregionie

zmodernizować wiele kilometrów zarządzanych przez siebie dróg. Jest to jednak zaledwie 25% ogólnego stanu tych dróg.

Istotnym problemem w subregionie ciechanowskim jest wciąż wzrastający poziom emisji zanieczyszczeń powietrza, wynikający zarówno z natężenia ruchu drogowego, jak i licznych źródeł punktowej niskiej emisji. Obecna infrastruktura techniczna zdecydowanej większości budynków mieszkaniowych oraz budynków użyteczności publicznej jest przestarzała, energochłonna a tym samym kosztochłonna oraz generująca wysoki poziom niskiej emisji. Stopień wykorzystywania odnawialnych źródeł energii jest znikomy.

Mapa 5 *Województwo mazowieckie, główne obszary żywicielskie*

Większość inwestycji w ramach RIT Ciechanów przewidziane są do realizacji w obrębie jednego z głównych obszarów żywicielskich Mazowsza - *Opinogórskiego Obszaru Żywicielskiego* (załączona powyżej mapa). Obszary te określone zostały w *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* oraz w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego*. Ze względu na produkcję żywności obszary te przewidziane są do szczególnej ochrony środowiskowej. Dlatego wszystkie inwestycje infrastrukturalne, w tym inwestycje drogowe, muszą być poddawane kryteriom niskiej emisyjności.

W koncepcji zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego CIECHANOWA przewidziano realizację projektu tzw. „zielonego pierścienia”. W jego obrębie oraz na całym obszarze funkcjonalno-przestrzennym Ciechanowa - Ośrodka Subregionalnego inwestycje infrastrukturalne poddawane będą zaostrzonym kryteriom środowiskowym.

Cały powiat ciechanowski znajduje się na obszarze obszaru funkcjonalnego *Zielone Płuca Polski*. Jednym z kryteriów działań inwestycyjnych realizowanych na tym obszarze są ich niskie wskaźniki emisyjności.

Reasumując, w subregionie ciechanowskim szczególnie dwa obszary wymagają zintensyfikowanych, jak najszybszych działań:

1. Ograniczanie niskiej emisji w subregionie ciechanowskim wraz z wprowadzaniem elementów wykorzystywania odnawialnych źródeł energii;
2. Szeroko rozumiana poprawa spójności subregionu ciechanowskiego, zwłaszcza w wymiarze spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej.

3. Projekty wiodące do Planu inwestycyjnego Regionalnych Inwestycji Terytorialnych subregionu ciechanowskiego

***Ograniczenie niskiej emisji
oraz
poprawa spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej
w subregionie ciechanowskim***

Projekty, zgłaszane przez Prezydenta Miasta Ciechanów jako lidera subregionu ciechanowskiego, realizowane będą w układzie partnerskim jednostek samorządu terytorialnego na obszarze subregionu ciechanowskiego poprzez dwie wiązki kompatybilnych, spójnych projektów dotyczących:

1. ograniczenia niskiej emisji,
  2. poprawy spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej w subregionie ciechanowskim, w tym zachowania i ochrony dziedzictwa naturalnego, kulturowego oraz wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarze miejskim,
- prowadzących do osiągnięcia zakładanych wskaźników.

Projekty są zgodne z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 - 2020, a w szczególności wpisują się w:

- OŚ PRIORYTETOWA IV – **Przejście na gospodarkę niskoemisyjną**

Priorytet inwestycyjny 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym

- ✓ Działanie 4.2 Efektywność energetyczna

Priorytet inwestycyjny 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu

- ✓ Działanie 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza

Poddziałanie 4.3.1 Ograniczenie zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej

- OŚ PRIORYTETOWA V – **Gospodarka przyjazna środowisku**

Priorytet inwestycyjny 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

- ✓ Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe
- OŚ PRIORYTETOWA VI – **Jakość życia**

Priorytet inwestycyjny 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych

- ✓ Działanie 6.1 Infrastruktura ochrony zdrowia

Priorytet inwestycyjny 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.

- ✓ Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych
- OŚ PRIORYTETOWA VII – **Rozwój regionalnego systemu transportowego**

Priorytet inwestycyjny 7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi.

- ✓ Działanie 7.1 Infrastruktura drogowa

3.1 Nazwa zgłaszającego:

Prezydent Miasta Ciechanów

3.2 Miejsce realizacji Projektu:

Miejszem realizacji Projektu wiodącego jest obszar subregionu ciechanowskiego, a szczegółowe miejsce realizacji poszczególnych zadań składowych określone zostało dodatkowo przy każdym projekcie wchodzącym w skład całej wiązki.

1. Województwo	mazowieckie
2. Powiat	ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński
3. Gmina	Miasto Ciechanów, gmina wiejska Ciechanów, Opinogóra, Regimin, Miasto Mława, Stupsk, Wiśniewo, Strzegowo, miasto Płońsk, gmina Płońsk, Baboszewo, Dzierżążnia, Sochocin, Joniec, Załuski, Pułtusk, Gzy, Kuczbork Osada, Żuromin
4. Miejscowość	Ciechanów, Niechodzin, Kownaty, Młock,

	Kąty, Opinogóra, Długotęka, Pniewo, Czeruchy, Mława, Bogurzynek, Kowalewo, Kowalewko, Dąbrowa, Mdzewo, Stare Kosiny, Dąbek, Strzałkowo, Morawy, Płońsk, Dzierżążnia, Nowa Dzierżążnia, Nowe Kucice, Kucice, Poczernin, Dalanówek, Strachowo, Szpondowo, Smardzewo, Wierzbówiec, Kolonia Sochocin, Wilamy, Wrońska Nowe, Proboszczewice, Omięciny, Wkra, Arcelin, Pułtusk, Boby, Płocochowo, Słończewo, Żebry Falbogi, Zielona, Żuromin
--	--

3.3 Identyfikacja obszaru realizacji Projektu

Rodzaj obszaru	Wpisać nazwę/zaznaczyć właściwy
1. Obszar RIT	Subregion ciechanowski
2. Obszar Strategicznej Interwencji SRWM do 2030	Płocko ciechanowski obszar strategicznej interwencji problemowej
3. Obszar miejski	X
4. Obszar wiejski	X

3.4 Uzasadnienie, opis i cel Projektu

Plan inwestycyjny RIT subregionu ciechanowskiego składa się z dwóch wiązek projektów wiodących zidentyfikowanych na podstawie przeprowadzonych analiz i dotyczących:

1. Ograniczanie niskiej emisji w subregionie ciechanowskim;
2. Poprawa spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej subregionu ciechanowskiego;

Projekty są zgodne z zapisami w dokumentach strategicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym zwłaszcza z:

- ✓ Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju
- ✓ Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030 – Innowacyjne Mazowsze
- ✓ Planem zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego
- ✓ Strategią rozwoju powiatu ciechanowskiego do 2030 roku

- ✓ Strategią rozwoju społeczno – gospodarczego miasta Ciechanów do 2023 roku – Zrównoważony rozwój wyzwaniem XXI wieku
- ✓ Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Ciechanów
- ✓ Lokalnym Programem Rewitalizacji miasta Ciechanów na lata 2005-2023
- ✓ Strategią rozwoju Miasta Mława do roku 2020
- ✓ Lokalnym Programem Rewitalizacji miasta Mława
- ✓ Strategią rozwoju powiatu mławskiego na lata 2014 – 2020
- ✓ Strategią rozwoju powiatu płońskiego
- ✓ Lokalnym Planem Rozwoju powiatu płońskiego
- ✓ Strategią zrównoważonego rozwoju miasta i gminy Pułtusk do roku 2020
- ✓ Lokalnym Programem Rewitalizacji Pułtuska
- ✓ Strategią rozwoju powiatu pułtuskiego na lata 2007 – 2020
- ✓ Planami Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Ciechanów, miasta Mława i Pułtuska
- ✓ Strategicznym Planem Rozwoju dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2014 – 2020.

3.5 Wiązka projektów dotyczących ograniczenia niskiej emisji w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych subregionu ciechanowskiego składa się z następującej części składowych:

l.p.	TYTUŁ PROJEKTÓW DOTYCZĄCYCH OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI	Priorytet inwestycyjny RPO	Podmiot realizujący	Termin realiz.	Szacowany koszt (zł.)
	<p>Priorytet inwestycyjny 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu (Działanie 4.3)</p>				
1.	<p>Projekt główny Stworzenie warunków do wykorzystania transportu multimodalnego przez budowę w rejonie dworca kolejowego w Ciechanowie drogowo - kolejowego węzła przesiadkowego wraz z przebudową ul. Sienkiewicza (droga dojazdowa do dworca PKP) i rozbudową sieci dróg dla rowerów (Działanie 4.3)</p>	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	Gmina Miejska Ciechanów	2015 - 2018	50 mln
2.	Ograniczenie niskiej emisji w Ciechanowie poprzez budowę nowej obwodowej drogi gminnej na potrzeby rozbudowy miejskiego systemu komunikacji zbiorowej (Działanie 4.3)	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	Gmina Miejska Ciechanów	2015 - 2018	30 mln
3.	Wsparcie transportu multimodalnego i ograniczenie niskiej emisji w Ciechanowie poprzez przebudowę dwóch dróg gminnych ze ścieżkami rowerowymi, łączących tereny	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla	Gmina Miejska Ciechanów	2015 - 2018	17 mln

	dzielnicy przemysłowej z układem obwodowym miasta (Działanie 4.3)	obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu			
4.	Termomodernizacja bazy oświatowej w Ciechanowie wraz z wykorzystaniem OZE (Działanie 4.2)	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym	Gmina Miejska Ciechanów	2016 - 2018	2,6 mln
5.	Promowanie niskiej emisyjności w ruchu drogowym oraz wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej w obszarze funkcjonalnym Ciechanowa (ośrodka subregionalnego) poprzez innowacyjną (budowa ścieżki rowerowej) przebudowę drogi powiatowej nr 1237W na odcinku Ciechanów – Opinogóra Górna (Działanie 4.3)	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	Powiat Ciechanowski	2015 - 2018	12 mln
6.	Ograniczenie niskiej emisji w Mławie poprzez budowę infrastruktury powiązanej z węzłem przesiadkowym oraz budowę przystanków dla komunikacji miejskiej (Działanie 4.3)	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	Miasto Mława	2014 - 2018	5 mln
7.	Kompleksowa budowa ciągu pieszo rowerowego w ciągu dróg powiatu płońskiego o długości 4,8 km jako element gospodarki niskoemisyjnej w subregionie ciechanowskim (Działanie 4.3)	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla	Powiat Płoński	2015 - 2018	1,8 mln

		obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu			
8.	Kompleksowa poprawa warunków komunikacji pieszej i rowerowej w Pułtusk przez przebudowę ciągu ulic o długości 6,75 km jako element gospodarki niskoemisyjnej w subregionie ciechanowskim (Działanie 4.3)	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	Gmina Pułtusk	2014 - 2018	8,7 mln
9.	Termomodernizacja budynku Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusk (Działanie 4.2)	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym	Gmina Pułtusk	2016 - 2018	3,5 mln
10.	Termomodernizacja budynków komunalnych wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (Działanie 4.2)	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym	Gmina Pułtusk	2016 - 2019	6 mln
11.	Zmniejszenie emisyjności gospodarki budynków użyteczności publicznej Gminy Pułtusk (Działanie 4.2)	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym	Gmina Pułtusk	2016 - 2018	7,5 mln

12.	Kompleksowa poprawa warunków komunikacji pieszej i rowerowej w Pułtuskach poprzez przebudowę ciągu ulic o długości 8,6 km jako element gospodarki niskoemisyjnej w subregionie ciechanowskim (Działanie 4.3)	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	Powiat Pułtuski	2015 - 2018	5,85 mln
13.	Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej Powiatu Żuromińskiego - budynku byłego internatu przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej (Działanie 4.2)	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym	Powiat Żuromiński	2016-2018	4,00 mln
14.	Poprawa ochrony środowiska i jakości zdrowia poprzez działania energooszczędne oraz zakup sprzętu i aparatury medycznej dla SPZZOZ w Żurominie (Działanie 4.2 - Działanie 6.1)	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym	Powiat Żuromiński	2016-2020	10,660 mln

obw. nowe

Wszystkie projekty wchodzące w skład powyższej wiązki mają jeden spójny cel - ograniczenie niskiej emisji, poprzez zmniejszanie poziomu niskiej emisji w rozproszonych źródłach, a tym samym poprawę jakości powietrza w całym subregionie. Rozwój transportu multimodalnego przy jednoczesnym zmniejszeniu wykorzystywania samochodów osobowych oraz działania termomodernizacyjne z elementami wykorzystywania OZE będą miały bezpośrednie przełożenie na ograniczenie zużycia energii i paliw.

3.5.1 Stworzenie warunków do wykorzystania transportu multimodalnego przez budowę w rejonie dworca kolejowego w Ciechanowie drogowo - kolejowego węzła przesiadkowego wraz z przebudową ul. Sienkiewicza (droga dojazdowa do dworca PKP) i rozbudową sieci dróg dla rowerów

Ciechanów jest ważnym węzłem komunikacyjnym w subregionie. Poza drogami wszystkich kategorii, przez miasto przebiega magistrala kolejowa E65 stanowiąca europejski korytarz transportowy TEN-T. Zwiększenie wolumenu transportu szynowego (osobowego i towarowego) poprzez poprawę warunków dla rozwoju transportu multimodalnego wpłynie na ograniczenie niskiej emisji. Łączna powierzchnia węzła przesiadkowego z systemem parkingów, realizowanego w ramach RIT będzie obejmowała obszar około 1,2 ha. Na placu przed dworcem PKP zostaną wykonane:

- a) uporządkowane i przebudowane ciągi komunikacyjne z odseparowanymi przystankami zbiorowego systemu transportu lokalnego i regionalnego o łącznej długości ok. 1 km;
- b) wybudowany zostanie zespół dwóch parkingów z łączną liczbą 200 miejsc postojowych w systemie „Park&Ride” oraz miejsca postojowe dla rowerów;
- c) wybudowana będzie konieczna infrastruktura techniczna oraz oświetlenie, a obszar węzła przesiadkowego będzie monitorowany;

Przebudowana zostanie na odcinku 1,3 km ul. Sienkiewicza - główny ciąg komunikacyjny prowadzący do dworca PKP. Od dworca kolejowego wyprowadzona zostanie ścieżka rowerowa o długości 1,5 km, łącząca dworzec PKP z dworcem PKS oraz spójna z już istniejącymi ciągami rowerowymi w układzie obwodowym miasta.

Przedsięwzięcie ma ścisły związek z przeprowadzoną już przez PKP modernizacją magistrali kolejowej E65 Warszawa - Gdynia (jeden z korytarzy transportowych europejskiej sieci TEN-T) oraz przygotowywaną w 2015 r. przez inwestora PKP budowę nowego obiektu dworcowego w Ciechanowie. Projektowany przez Gminę Miejską Ciechanów węzeł przesiadkowy stanie się swoistą strefą gospodarczą oddziałującą na całe północne Mazowsze. Przedsięwzięcie zakłada osiągnięcie pełnej integracji i spójności transportu kolejowego, drogowego oraz rowerowego w subregionalnym węźle komunikacyjnym w Ciechanowie. Realizacja projektu pozwoli na pełne wykorzystanie infrastruktury zmodernizowanej magistrali kolejowej E65, łączących się w Ciechanowie dróg krajowych nr 50 i 60 oraz dróg wojewódzkich. Spowoduje istotne ożywienie gospodarcze zarówno w obrębie istniejącej dzielnicy przemysłowej, całego miasta jak i subregionu ciechanowskiego. Wybudowana w ramach projektu infrastruktura, poprawa dojazdu do dworca PKP oraz możliwość łączenia transportu drogowego i kolejowego wpłyną na wzrost wykorzystania alternatywnych środków komunikacji. Ważnym rezultatem realizacji projektu będzie

ograniczenie niskiej emisji poprzez redukcję zużycia paliwa, płynność ruchu, a tym samym skrócenie czasu i oszczędności w przejazdach. System parkingów spowoduje wzrost liczby osób korzystających z regionalnego i krajowego transportu kolejowego, zwiększy mobilność pracowników i odciążą niewydolne transportowe sieci drogowe.

Wybudowana w Ciechanowie w latach 1940-41 ul. Sienkiewicza, łącząca dworzec kolejowy z centrum miasta, w zakresie pasa jezdni o nawierzchni z kostki brukowej wraz z krawężnikami wpisana jest do gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków. Zachowana w stanie pierwotnym droga nigdy nie była remontowana i uległa silnej degradacji ze względu na duże natężenie ruchu, co poza zwiększonym zużyciem paliwa i wynikającym z tego wysokim poziomem emisji spalin, narażeniem pojazdów na uszkodzenie skutkuje wysokim poziomem hałasu. Inwestycja w drogę będzie stanowiła mniejszą część projektu, jednocześnie w znaczny sposób wpłynie na ograniczenie niskiej emisji. Ul. Sienkiewicza, ze względu na swoje położenie, jest jednym z ważniejszych ciągów komunikacji publicznej w Ciechanowie. Zdewastowana obecnie nawierzchnia jezdni utrudnia komunikację, m.in. ograniczając liczbę linii autobusowych, a także zniechęca przedsiębiorców do podejmowania działalności gospodarczej w tej części miasta. W ramach projektu wykonana zostanie podbudowa i nawierzchnia jezdni, wybudowana zostanie jednostronna ścieżka rowerowa, wykonane zostaną chodniki i oświetlenie uliczne. Zagospodarowana będzie zieleń w pasie ulicznym, stworzone zostaną miejsca odpoczynku sprzyjające integracji społecznej i odbudowywaniu więzi lokalnych.

Ważnym elementem projektu będzie wdrożenie Inteligentnego Systemu Transportowego, powstanie system informacji pasażerskiej. Na 14 przystankach komunikacji miejskiej zostaną zamontowane tablice przystankowe, dwustronne, zawierające moduł transmisyjny do dynamicznego rozkładu jazdy. Łącznie zostanie zakupionych i zainstalowanych 14 tablic, w tym 6 szt. z wbudowanym monitoringiem wizyjnym. Instalacja systemu informacji pasażerskiej ułatwi i uatrakcyjni mieszkańcom korzystanie z transportu miejskiego.

Realizacja projektu będzie miała znaczenie dla dużej części subregionu, ponieważ z drogowo – kolejowego węzła korzystają mieszkańcy wszystkich okolicznych miejscowości i kilku powiatów. W Ciechanowie zatrzymują się pociągi KM, TLK, IC oraz niektóre Pendolino, tworząc dogodne połączenia z Warszawą, Gdańskiem, Krakowem, Olsztynem, Kołobrzegiem, Śląskiem. Klienci PKP dojeżdżają do dworca PKP w Ciechanowie transportem zbiorowym lub samochodami osobowymi, korzystając obecnie z tymczasowych miejsc postojowych.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o poprawie dostępności obszaru oraz budowie drogowo – kolejowego węzła przesiadkowego w Ciechanowie.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o poprawie powiązań transportowych i rozwoju zintegrowanego transportu zbiorowego, o rozwoju i modernizacji międzyregionalnych i regionalnych powiązań komunikacyjnych, o wzmocnieniu powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym i rozwoju bazy logistycznej opartej na istniejących węzłach transportowych.

Projekt jest komplementarny z projektem pn. „Ograniczenie niskiej emisji w Ciechanowie poprzez budowę nowej obwodowej drogi gminnej na potrzeby rozbudowy miejskiego systemu komunikacji zbiorowej.”

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” – szt. 2;
2. Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” – szt. 200;
- ③ 3. Długość wybudowanych dróg dla rowerów – 1,45 km;
4. Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” – 200 szt.

Poza tym: wybudowane odseparowane ciągi komunikacyjne o łącznej długości ok. 1 km, przebudowana droga gminna o długości 1,3 km, odwodnienie, energooszczędne oświetlenie i monitoring terenu, zatoki autobusowe i miejsca postojowe dla autobusów, chodniki, miejsca postoju rowerów.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej do końca 2016 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Gmina Miejska Ciechanów

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 50 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 40 mln zł oraz udział własny w wysokości 10 mln zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Miejska Ciechanów**

3.5.2 Ograniczenie niskiej emisji w Ciechanowie poprzez budowę nowej obwodowej drogi gminnej na potrzeby rozbudowy miejskiego systemu komunikacji zbiorowej

Celem priorytetowym w zakresie ograniczenia niskiej emisji jest konieczność skomunikowania zbiorową komunikacją publiczną nowopowstałych osiedli w Ciechanowie, zwłaszcza we wschodniej części miasta gdzie na obszarze ponad 200 ha powstały w ostatnich latach duże osiedla budownictwa wielorodzinnego, wciąż się rozbudowujące. Otoczone one są szerokim pasem silnie rozwijającej się zabudowy jednorodzinnej w granicach miasta i w obszarze funkcjonalnym, jakim jest teren sąsiedniej gminy Opinogóra Górna. W tym obszarze zlokalizowane są również ważne instytucje publiczne – Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, Biuro ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, jedna z największych szkół w mieście - Miejski Zespół Szkół Nr 1 składający się ze szkoły podstawowej i gimnazjum, liczne punkty usługowe i handlowe oraz sklepy wielkopowierzchniowe. Brak transportu publicznego oraz bezpiecznych ścieżek rowerowych w tym rejonie miasta powoduje nasilenie ruchu samochodów osobowych. Złe warunki dla ruchu pieszego i rowerowego wpływają na wzrost zagrożenia wypadkami w ruchu drogowym.

W celu ograniczenia poziomu niskiej emisji i zmniejszenia poziomu hałasu konieczne jest w tej części miasta zapewnienie płynności ruchu oraz stworzenie warunków do korzystania z alternatywnych form transportu, zwłaszcza komunikacji miejskiej oraz ruchu rowerowego. Dla realizacji założeń konieczne jest wprowadzenie w tym silnie zurbanizowanym i wciąż rozwijającym się obszarze zbiorowego transportu publicznego poprzez modyfikację przebiegu istniejących linii autobusowych oraz wprowadzenie nowej linii. Na ograniczenie niskiej emisji wpłynie planowany zakup dwóch nowych autobusów: elektrycznych bądź spełniających normę EURO VI, przewidzianych do obsługi tych linii. Rozbudowa zbiorowego transportu miejskiego wiąże się z koniecznością wybudowania drogi po nowym śladzie (wzdłuż wschodniej granicy miasta od ronda „Solidarności” na skrzyżowaniu DK50 z ul. Sońską do DK60) wraz z łącznikiem do układu obwodowego miasta (mającym połączenie z siecią TEN-T i pozwalającym na korzystanie z transportu multimodalnego). Droga wyposażona będzie w zatoki i przystanki komunikacji miejskiej oraz zapewni możliwość bezpiecznego

korzystania z transportu niezmotoryzowanego poprzez budowę ciągu ścieżek rowerowych, łączących się spójnie z już istniejącymi. Zachowany zostanie limit kosztów budowy drogi, który nie przekroczy 50% wartości projektu.

Realizacja projektu usprawni i przyspieszy przejazd przez Ciechanów z ominięciem silnie zurbanizowanego centrum miasta, dzięki czemu nastąpi ograniczenie wzrostu niskiej emisji i zmniejszenie zużycia paliwa. Budowa drogi po nowym śladzie wraz z obustronną ścieżką rowerową wpłynie na rozwój transportu zbiorowego, transportu niezmotoryzowanego oraz poprawi warunki dla ruchu pieszego, służąc zwiększeniu funkcjonalności sieci drogowej oraz poprawie bezpieczeństwa użytkownikom ruchu. Nowe rozwiązanie komunikacyjne ułatwi znacznej części mieszkańców dojazd do/z pracy oraz do wielu instytucji publicznych. Łączna długość nowej drogi będzie miała około 3,30 km, a długość ścieżek rowerowych ok. 6,67 km. W celu realizacji założeń ograniczenia niskiej emisji, pełnej funkcjonalności oraz rozbudowania systemu komunikacji publicznej, nowy ciąg komunikacyjny wybudowany zostanie wraz z zatokami i przystankami autobusowymi, obustronnymi chodnikami i ścieżkami rowerowymi, z odwodnieniem i energooszczędnym oświetleniem. W ramach projektu zakupione zostaną dwa autobusy do obsługi komunikacji zbiorowej.

Projekt łączy brakujące odcinki dróg i ścieżek rowerowych w mieście, przyczyniając się do powstania w całym obszarze funkcjonalnym spójnej, drożnej sieci transportowej. Ważnym rezultatem realizacji projektu będzie ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez redukcję zużycia paliwa, płynność ruchu, skrócenie czasu i oszczędności w przejazdach. Nowe rozwiązanie komunikacyjne stanowi element konieczny do wdrożenia szerszej koncepcji związanej ze zrównoważoną mobilnością w obrębie obszaru funkcjonalnego Ciechanowa oraz usprawni połączenie między ośrodkami życia społeczno-gospodarczego południowej i wschodniej części subregionu. Nastąpi otwarcie nowych tras przebiegu pojazdów komunikacji miejskiej dostosowanych do potrzeb wschodniej części Ciechanowa. Poprzez budowę ścieżki rowerowej w ciągu drogi nastąpi zwiększenie ruchu rowerowego na rzecz ograniczenia użytkowania samochodów osobowych. Spowoduje to zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z indywidualnego transportu samochodowego, co wpłynie pozytywnie na jakość życia mieszkańców, w tym samym na ochronę zdrowia oraz jakość przestrzeni publicznej.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i dla mieszkańców.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o poprawie powiązań transportowych i rozwoju zintegrowanego transportu zbiorowego oraz o wzmocnieniu powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Długość wybudowanych dróg dla rowerów – około 6,67 km;
2. Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej – szt. 2;

Poza tym: wybudowana droga gminna o długości około 3,30 km, wybudowane chodniki, przystanki autobusowe, odwodnienie i energooszczędne oświetlenie.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej i uzyskanie niezbędnych uzgodnień oraz pozwoleń w 2016 r.

Etap II – wyłonienie wykonawcy, roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Gmina Miejska Ciechanów

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 30 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 24 mln zł oraz udział własny w wysokości 6 mln zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Miejska Ciechanów**

3.5.3 Wsparcie transportu multimodalnego i ograniczenie niskiej emisji w Ciechanowie poprzez przebudowę dwóch dróg gminnych ze ścieżkami rowerowymi, łączących tereny dzielnicy przemysłowej z układem obwodowym miasta

Zadanie dotyczy ograniczenia niskiej emisji poprzez zwiększenie wykorzystania transportu zbiorowego i stworzenie warunków dla rozwoju transportu niezmotoryzowanego w ciągach komunikacyjnych prowadzących do wyodrębnionej dzielnicy przemysłowej. W dzielnicy przemysłowej, obejmującej obszar 254 ha, znajdują się liczne zakłady produkcyjne, w tym zwłaszcza duże firmy zatrudniające powyżej 300 pracowników – Delitissue, drukarnia H. Bauer, MetalTech, Fanar, NORCO i inne. Część terenu dzielnicy przemysłowej włączona jest do Warmińsko – Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, a część istniejących przedsiębiorstw planuje w najbliższym czasie swoją rozbudowę i powiększenie zatrudnienia. Dotychczasowy układ komunikacyjny ze względów bezpieczeństwa ogranicza praktycznie do zera możliwości wykorzystywania rowerów jako alternatywnego środka transportu pozwalającego na dotarcie do miejsc pracy, pomimo dużego zainteresowania ze strony pracowników. Stan dróg ogranicza również możliwości rozbudowy efektywnego systemu transportu zbiorowego komunikacji miejskiej.

Dla ograniczenia niskiej emisji konieczna jest budowa nieistniejących dotychczas ścieżek rowerowych w ciągu dwóch krzyżujących się ze sobą dróg gminnych w obszarze wydzielonej dzielnicy przemysłowej. Wymaga to również przebudowy samych dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą: zatokami autobusowymi, chodnikami, pasami postojowymi i miejscami parkingowymi, odwodnieniem i oświetleniem oraz budową miejsc postojowych dla rowerów. Koszt przebudowy samych dróg będzie stanowił mniej niż 50% wartości projektu. Obydwie drogi (ul. Mazowiecka i ul. Niechodzka) wychodzą od DK60 do trasy obwodowej miasta, łączącej się z siecią TEN-T. Obecnie drogi te są silnie zdegradowane, o nieuregulowanej szerokości, pozbawione w dużej części chodników, z fragmentarycznymi odcinkami posiadającymi kanalizację deszczową. Na drogach notowane jest bardzo duże obciążenie ruchu, generujące zanieczyszczenia środowiska. Duża część zlokalizowanych firm prowadzi rozbudowaną wymianę handlową, wykraczającą nawet poza granice Unii Europejskiej. Zdecydowana większość dostaw towarów i spedycji produktów odbywa się poprzez transport samochodowy. Tylko część wymiany towarowej odbywa się poprzez bocznice kolejową. Poprawa układu komunikacyjnego w obszarze dzielnicy przemysłowej wpłynie na bardziej efektywną pracę przedsiębiorstw, ograniczy tempo zużywania się taboru samochodowego, przyniesie oszczędności w przewozach, ułatwi dojazd do pracy transportem ekologicznym. Przebudowa dróg, poprzez zapewnienie bezpiecznego ruchu

rowerowego, wpłynie zdecydowanie na wzrost wykorzystania tego środka transportu do/z pracy i ograniczenie niskiej emisji. Jednocześnie ul. Niechodzka (na odcinku na zewnątrz pętli miejskiej do obszaru funkcjonalnego) stanowi drogę powiatową i jest planowana do przebudowy w ramach innego projektu złożonego do RIT przez właściwego zarządcę - Powiat Ciechanowski. Realizacja tych projektów pozwoli uzyskać kompleksowy efekt synergii.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i dla mieszkańców.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o poprawie powiązań transportowych i rozwoju zintegrowanego transportu zbiorowego oraz o wzmocnieniu powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Długość wybudowanych dróg dla rowerów – 4,8 km;

Poza tym: przebudowane drogi gminne o łącznej długości 2,4 km, wybudowane chodniki o długości 2,4 km, kanalizacja deszczowa, oświetlenie energooszczędne.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej i uzyskanie niezbędnych uzgodnień oraz pozwoleń do połowy 2016 r.

Etap II – wyłonienie wykonawcy, roboty budowlane, lata 2016 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Gmina Miejska Ciechanów

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 17 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 13,6 mln zł oraz udział własny w wysokości 3,4 mln zł. Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Miejska Ciechanów**

3.5.4 Termomodernizacja bazy oświatowej w Ciechanowie wraz z wykorzystaniem OZE

Przedsięwzięcie dotyczy trzech placówek oświatowych podległych Gminie Miejskiej Ciechanów.

a) Miejski Zespół szkół Nr 2

b) Gimnazjum Nr 1

Zakres prac termomodernizacyjnych w wymienionych placówkach oświatowych, zgodnie z opracowanymi audytami energetycznymi, obejmuje ocieplenie ścian zewnętrznych piwnic w gruncie, wymianę drzwi, ocieplenie ścian zewnętrznych, wymianę okien, ocieplenie stropodachów, modernizacje instalacji c.o., wymianę oświetlenia na energooszczędne, modernizacje systemu podgrzewu cwu.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, o podnoszeniu standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej, dywersyfikacji źródeł energii i jej efektywnym wykorzystaniu oraz o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowaniu wysokich walorów środowiska.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju infrastruktury edukacji oraz o wykorzystaniu zasobów energii odnawialnej.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 2 szt.;
2. Szacowany roczny spadek emisji CO₂ – 184,43 Mg CO₂/rok

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie projektu termomodernizacji 2016 r.

Etap II – wyłonienie wykonawcy, roboty termomodernizacyjne, 2017 r. – 2018 r.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Gmina Miejska Ciechanów

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 2,6 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 2,08 mln zł oraz udział własny w wysokości 0,52 mln zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Miejska Ciechanów**

3.5.5 Promowanie niskiej emisyjności w ruchu drogowym oraz wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej w obszarze funkcjonalnym Ciechanowa (ośrodka subregionalnego) poprzez innowacyjną (budowa ścieżki rowerowej) przebudowę drogi powiatowej nr 1237W na odcinku Ciechanów – Opinogóra Górna

Zadanie realizowane będzie przez przebudowę drogi powiatowej łączącej Ciechanów z obszarem funkcjonalnym, łącząc ościenne miejscowości – Kąty, Opinogóra Górna i Dolna z miastem oraz z DW 617, a jednocześnie poprzez istniejącą sieć dróg – z innymi ośrodkami. W celu ograniczenia niskiej emisji i wprowadzenia możliwości korzystania z transportu niezmotoryzowanego, pierwszoplanowe znaczenie będzie miała wybudowana (nieistniejąca dotychczas) ścieżka rowerowa. Droga budowana będzie według obowiązujących standardów, wraz z odwodnieniem i chodnikiem. Koszt przebudowy samej drogi będzie stanowił mniej niż 50% kosztów przedsięwzięcia.

Odcinek drogi powiatowej 1237W Ciechanów – Kąty – Opinogóra Górna o długości 7 km spełnia szczególną funkcję komunikacyjną jako najkrótsze połączenie drogowe z Ciechanowa (krajowy węzeł drogowo-kolejowy obejmujący magistralę kolejową E-65 [TEN-T] i dwie drogi krajowe nr 50 i 60) do Opinogóry (Muzeum Romantyzmu w kompleksie pałacowo-parkowym). Obecnie szerokość drogi na całej długości jest zróżnicowana. Brak jest utwardzonych poboczy, co powoduje niebezpieczeństwo i duże zapylenie przy mijaniu się pojazdów, a przede wszystkim niemożliwość wykorzystywania tego ciągu komunikacyjnego w ruchu rowerowym. Ze względu na szczególne walory kulturowe i krajobrazowe obszaru przez który przebiega ta droga, a także jej funkcje społeczno-gospodarcze, konieczne jest istotne zmniejszenie jej emisyjności. Przebudowa drogi pozwoli w sposób znaczący odciążyć ruch samochodowy na rzecz komunikacji rowerowej. Dotyczyć to będzie zwłaszcza możliwości dojazdu uczniów do szkół oraz mieszkańców gminy Opinogóra do/z pracy w Ciechanowie. Zmniejszy się nie tylko wysoka obecnie emisja pyłów, ale także emisja

spalin. Poprawie ulegnie również gospodarka wodna drogi i jej otoczenia. Uzyskanie tego efektu będzie możliwe poprzez:

1. ujednoczenie szerokości drogi na całym jej odcinku;
2. budowę ścieżki rowerowej wraz z infrastrukturą obejmującą przystanki i miejsca postojowe dla rowerzystów;
3. budowę kanalizacji deszczowej drogi (odpływy, kolektory, rowy);
4. budowę poboczy z kruszyw skalnych (ograniczenie pylenia);
5. nasadzenia zieleni przydrożnej, tworzące nowy wizerunek całego ciągu drogowego.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i dla mieszkańców.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych woj.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o poprawie powiązań transportowych i rozwoju zintegrowanego transportu zbiorowego oraz o wzmocnieniu powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Długość wybudowanych dróg dla rowerów – 7 km;

Poza tym: długość przebudowanych dróg powiatowych – 6,48 km.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej 2016 r., pozwolenie na budowę w posiadaniu Beneficjenta

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: powiat ciechanowski, miejscowości: Ciechanów, Kąty, Opinogóra.

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 12 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 9,6 mln zł oraz udział własny w wysokości 2,4 mln zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Powiat Ciechanowski**

3.5.6 Ograniczenie niskiej emisji w Mławie poprzez budowę infrastruktury powiązanej z węzłem przesiadkowym oraz budowę przystanków dla komunikacji miejskiej

Miasto Mława stanowi drugi pod względem wielkości ośrodki miejski subregionu ciechanowskiego. Dużym problemem, z którym od dłuższego czasu boryka się Mława jest jakość powietrza na terenie miasta i całego powiatu mławskiego. Od kilku lat stwierdzane są przekroczenia dopuszczalnego stężenia 24-godzinowego pyłu zawieszonego PM10. Ponadto w badanym pyłe stwierdzono zawartość benzoapirenu przekraczającą kilkukrotnie dopuszczalny poziom dobowy. Na poziom zanieczyszczeń w mieście wpływ ma natężenie ruchu samochodów poruszających się po mieście. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim z braku dobrze funkcjonującego systemu transportu zbiorowego na terenie miasta, co w połączeniu z niekorzystnym układem komunikacyjnym miasta, nie zachęca mieszkańców do korzystania z komunikacji zbiorowej. By zmienić istniejący stan rzeczy Miasto Mława uruchomiło w październiku 2014 r. bezpłatną komunikację miejską. Niemal od samego początku jej funkcjonowania spotkała się z ogromnym zainteresowaniem ze strony mieszkańców miasta. Jednakże dla jej prawidłowego działania, w dłuższej perspektywie niezbędne jest wyposażenie przystanków komunikacji miejskiej w odpowiednią infrastrukturę. Dzięki realizacji projektu możliwe będzie, w szczególności: utworzenie w ciągu ulic zatok autobusowych (wszędzie tam, gdzie jest to niezbędne), umieszczenie wiat przystankowych, oznakowanie przystanków, wykonanie oświetlenia.

W celu zapewnienia możliwości dogodnego korzystania z transportu zbiorowego o zasięgu ponadregionalnym planowane jest wybudowanie dwóch obiektów parkingowych typu „Park&Ride” (po 20 miejsc parkingowych każdy, w tym 2 miejsca dla osób niepełnosprawnych) oraz dwóch obiektów „Bike&Ride” (po 10 miejsc dla rowerów każdy), położonych w pobliżu dwóch zlokalizowanych na terenie Mławy przystanków kolejowych na linii E-65. W ramach realizacji projektu planowane jest również wybudowanie około 5 km ścieżek rowerowych, które połączą w logiczną i spójną całość istniejące już ścieżki rowerowe, umożliwiając dogodniejszy dojazd rowerem z głównych osiedli mieszkaniowych miasta do głównych miejsc pracy oraz obiektów użyteczności publicznych położonych na terenie Mławy.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zwiększeniu dostępności komunikacyjnej

wewnątrz regionu oraz rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i dla mieszkańców.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o poprawie powiązań transportowych i rozwoju zintegrowanego transportu zbiorowego oraz o wzmocnieniu powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” – szt. 2;
2. Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” – szt. 40;
3. Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” – 40 szt.
4. Długość wybudowanych dróg dla rowerów – 5 km.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej w 2015 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2016 – 2018

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: gmina Miasto Mława

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 5 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 4 mln zł oraz udział własny w wysokości 1 mln zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Miasta Mława**

3.5.7 Kompleksowa budowa ciągu pieszo rowerowego w ciągu dróg powiatu płońskiego o długości 2,08 km jako element gospodarki niskoemisyjnej w subregionie ciechanowskim.

W powiecie płońskim na drogach lokalnych z roku na rok zwiększa się liczba pojazdów, co wpływa negatywnie na środowisko i życie mieszkańców. Planowane przedsięwzięcie obejmuje kompleksową budowę jednolitego ciągu pieszo - rowerowego w ciągu dróg Nr 3021W Płońsk - Raciąż (ul. Młodzieżowa w mieście Płońsk) oraz Nr 3075 (ul. Kopernika w mieście Płońsk) o łącznej długości 2,08 km. Ciąg pieszo - rowerowy zostanie wykonany z asfaltu lub kostki betonowej (w zależności od uwarunkowań terenowych) wraz z koniecznymi urządzeniami technicznymi. Inwestycja obejmuje również wykonanie dwóch obiektów parkingowych dla rowerów typu Bike&Ride (po 10 miejsc dla rowerów każdy) w części miejskiej, oznakowanie poziome i pionowe oraz wykonanie zieleni izolacyjnej.

Powstały ciąg pieszo - rowerowy będzie łączył się spójnie z już istniejącymi ciągami pieszo - rowerowymi na terenie miasta Płońsk, prowadzącymi do centrum miasta i tzw. dzielnicy przemysłowej. Będzie on również częścią dłuższego ciągu pieszo - rowerowego prowadzącego od Płońska do Baboszewa. Realizowana inwestycja poprawi warunki dla ruchu niezmotoryzowanego, a także wpłynie na optymalne wykorzystanie już istniejącej infrastruktury. Przedsięwzięcie doprowadzi do ograniczenia ruchu samochodowego na rzecz ruchu pieszego i rowerowego. Poprawi komunikację pomiędzy Płońskiem a obszarami pozamiejskimi pełniącymi funkcję mieszkalną. Budowa nowego ciągu pieszo - rowerowego przyczyni się do większego wykorzystania roweru przez mieszkańców północno-zachodniego obszaru pozamiejskiego, jako alternatywnego środka dojazdu do centrum Miasta Płońsk, a tym samym do głównych miejsc pracy, nauki i obiektów użyteczności publicznych. Zwiększająca się z roku na rok liczba pojazdów wpływa negatywnie na środowisko, a także bezpieczeństwo rowerzystów, jeżdżących dotychczas w granicach pasa jezdni. Niezbędne jest zatem zrealizowanie inwestycji mającej na celu ograniczenie i uspokojenie ruchu samochodowego w aglomeracji oraz zmniejszenie jego uciążliwości dla środowiska i mieszkańców. Wykonanie jednolitego łańcucha pieszo - rowerowego wzdłuż drogi pozytywnie wpłynie na jakość życia mieszkańców, w tym ochronę zdrowia oraz przestrzeń publiczną. Inwestycja zapewni spójność komunikacji w regionie, co pozwoli uzyskać efektywność ekonomiczną, jak również ograniczenie negatywnego wpływu transportu samochodowego na środowisko. Przesunięcie ruchu odbywanego za pomocą motoryzacji indywidualnej na rzecz ekologicznych środków transportu i ruchu pieszego, zmniejszy wysoką obecnie emisję pyłów, gazów i metali ciężkich, co w konsekwencji

proceeds to the improvement of air quality, and at the same time contributes to the reduction of low emissions in the Ciechanów subregion.

The implementation of the project is included in strategic documents, and in particular:

1. Strategy for the development of the Mazowieckie voivodeship until 2030 Innovative Mazowsze, through the implementation of the act on ensuring sustainable and balanced development, increasing the accessibility of communication within the region and strengthening the potential of development and absorptive areas of rural areas.

2. Plan of spatial development of the Mazowieckie voivodeship – implementation of main development goals of the Mazowieckie voivodeship, through:

- ✓ return and consolidation of spatial order;
- ✓ increase in the competitiveness of the voivodeship;
- ✓ improvement of territorial coherence of the voivodeship;
- ✓ improvement of accessibility of Warsaw, regional and sub-regional centers and county-level decision-making on multifunctional development potential of the voivodeship;
- ✓ shaping of spatial structures ensuring improvement and maintenance of high quality of the natural environment and landscape values of the voivodeship.

In a particular way, the project is included in the provisions of the Plan referring to development and modernization of regional communication links and strengthening of communication links with the sub-regional environment.

Planowane produkty i rezultaty:

- Length of built roads for cyclists – 2,08 km

The task is planned to be implemented in two stages:

Stage I – preparation of technical documentation in 2016.

Stage II – construction works, years 2016 – 2018.

Planned completion: 2018.

Location of implementation: Płońsk,

Estimated cost of the project: 1.8 million PLN, including financing from RPO to the extent of 80% in the amount of 1.44 million PLN and own contribution of the Płońsk county 0.18 million PLN and contribution of municipalities to the extent of 0.18 million PLN.

Implementing entity: **Powiat Płoński**

3.5.8 Kompleksowa poprawa warunków komunikacji pieszej i rowerowej w Pułtusk przez przebudowę ciągu ulic o długości 8,92 km jako element gospodarki niskoemisyjnej w subregionie ciechanowskim

Projekt będzie realizowany przez budowę ciągów pieszo – rowerowych o łącznej długości 8,15 km wraz z przebudową odcinków ulic o łącznej długości 0,77 km. Ciągi pieszo – rowerowe połączą rejony miasta w osi wschód – zachód i północ – południe. Oś wschód – zachód będzie przebiegać w ul. Sienkiewicza, Baltazara, Wygon I, Wspólna, Rybitew, Szkolna, Słowackiego, Gajkowicza, Bartodziejskiej, Granicznej, Sarbiewskiego, a oś północ – południe w ul. Al. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Al. Tysiąclecia, Jana Pawła II i Warszawskiej.

Ciągi pieszo rowerowe zostaną wykonane z nawierzchni bitumicznej przystosowanej do poruszania się jednoślądów, również w części jezdni zostanie ułożona nowa warstwa nawierzchni bitumicznej oraz wybudowane będą brakujące odcinki kanalizacji deszczowej. Wybudowane zostanie nowe i zmodernizowane istniejące oświetlenia na niskoemisyjne, wprowadzone zostaną elementy małej architektury oraz wykonane będzie oznakowanie poziome i pionowe w całym ciągu komunikacyjnym. Projekt obejmuje również przebudowę trzech przepraw mostowych przez kanały wód powierzchniowych na odnogach Narwi znajdujących się w ciągu powyższych ulic. W celu ograniczenia niskiej emisji, w ciągu powyższych ulic odbywać będzie się transport publiczny pojazdami o napędzie elektrycznym.

Przebudowa obejmie odcinki ulic Nowy Rynek, Panny Marii, Stare Miasto i Staszica. Odcinek powyższego ciągu komunikacyjnego przebiega w rejonie dworca autobusowego komunikacji dalekobieżnej i lokalnej (przy ul. Nowy Rynek). Modernizacja powyższego systemu dróg lokalnych stworzą dogodną i bezpieczną drogę do centrum miasta dla pieszych, rowerzystów i środków transportu publicznego. Zadanie obejmuje: wykonanie nawierzchni bitumicznej jezdni, chodników dla pieszych i pasa rowerowego o nawierzchni bitumicznej, oznakowanie i oświetlenie, przebudowę mostka.

Realizacja przedsięwzięcia ma na celu ograniczenie niskiej emisji poprzez stworzenie bezpiecznych warunków dla rowerzystów i pieszych oraz poprawę komunikacji, w tym transportu publicznego pomiędzy centralną częścią miasta Pułtusk, gdzie znajdują się w przeważającej ilości urzędy, instytucje publiczne oraz szkoły średnie z otaczającymi centrum miasta osiedlami.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców,

zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz wzmocnieniu potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju i modernizacji regionalnych powiązań komunikacyjnych oraz wzmocnienie powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Długość wybudowanych dróg dla rowerów - 8,92 km

Poza tym: długość przebudowanych dróg gminnych – 0,77 km.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej w 2015 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2016 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: miasto Pułtusk

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 8,7 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 6,96 mln zł oraz udział własny gminy Pułtusk 1,044 mln zł i udział powiatu pułtuskiego w wysokości 696 tys. zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Pułtusk**

3.5.9 Termomodernizacja budynku Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku

Zakres przedsięwzięcia obejmie prace przy obiekcie znajdującym się w strefie ochrony konserwatorskiej. Planowany zakres prac obejmuje: remont sali kinowej (244 m²), wymianę i docieplenie dachu oraz remont elewacji budynku, wymianę oświetlenia na energooszczędne, wykonanie systemu zarządzania energią w budynku, modernizację systemu c.o. Łączna powierzchnia użytkowa podlegająca przebudowie – 1484,53 m². Głównym celem przedsięwzięcia jest zwiększenie efektywności energetycznej budynku użyteczności publicznej – Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku. Realizacja przedsięwzięcia przyniesie znaczne oszczędności ekonomiczne. Zmniejszenie zużycia paliwa i energii i przyczyni się także do redukcji gazów cieplarnianych. Planowane do realizacji przedsięwzięcie prowadzi do uzyskania oszczędności zużycia energii, przyniesie optymalizację kosztów jej zużycia, prowadząc tym samym do zmniejszenia zjawiska ubóstwa energetycznego.

Ponadto planowany zakres prac przy budynku MCKiS w Pułtusku przyczyni się do zahamowania procesu degradacji obiektu oraz utrwalenia jego historycznych i artystycznych walorów, pozwalając na zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy dostępu do zasobów kultury, wzmocnienia funkcji edukacyjnych i zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców Gminy Pułtusk w życiu kulturalnym.

Działania te przyczynią się do wzrostu atrakcyjności regionu, będą sprzyjać podnoszeniu regionalnego potencjału turystycznego, co z kolei przełoży się na pobudzenie wzrostu gospodarczego Mazowsza.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, podnoszeniu standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz kreowaniu miast jako centrów aktywności kulturalnej.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o zarządzaniu zasobami dziedzictwa, ochronie i eksponowaniu przestrzennych świadectw dziedzictwa, zwłaszcza najbardziej wartościowych zespołów i obiektów służących identyfikacji i promocji przestrzeni kulturowej regionu.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 szt.
2. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej – 3 200 kW

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej w 2016 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: miasto Pułtusk

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 3,5 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 2,8 mln zł oraz udział własny gminy Pułtusk w wysokości 0,7 mln zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Pułtusk**

3.5.10 Termomodernizacja budynków komunalnych w Pułtusku wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii

Praktyka wskazuje, że najlepsze efekty oszczędzania energii w budynkach uzyskuje się poprzez ocieplenie stropodachów, ścian zewnętrznych i stropów piwnic, wraz z regulacją i automatyką systemu grzewczego budynku. Wymianę okien i drzwi na nowe o zwiększonej izolacyjności cieplnej i szczelności dokonywane jest, gdy stare są w złym stanie technicznym. W ramach przedsięwzięcia planowana jest instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach oraz zastosowanie systemów zarządzania energią w budynkach.

Budynki użyteczności publicznej i budynki/urządzenia komunalne stanowią ze względu na niewielką liczbę budynków, stan ich termomodernizacji i sposób zaopatrzenia w ciepło, niewielki udział w emisji z terenu Gminy. Jednak działania podejmowane przez podmioty publiczne będą stosunkowo łatwe w implementacji i będą stanowiły przykład do naśladowania wśród mieszkańców i podmiotów prywatnych. Propagowanie pozytywnych postaw i ciekawych rozwiązań może stanowić ważny element systemu promocji. Realizacja przedsięwzięcia przyniesie znaczne oszczędności ekonomiczne. Zmniejszenie zużycia paliwa i energii przyczyni się także do

redukcji gazów cieplarnianych. Planowane do realizacji przedsięwzięcie prowadzi do oszczędności zużycia energii, przyniesie optymalizację kosztów jej zużycia, prowadząc tym samym do zmniejszenia zjawiska ubóstwa energetycznego.

Z punktu widzenia odbiorców ciepła pożądane są działania zmierzające do obniżenia zużycia ciepła, które w Polsce jest wyższe niż w krajach rozwiniętych. W warunkach klimatu Polski można przyjąć, że budynek jest ciepły, jeżeli zużywa na ogrzewanie ok. 30 - 40 kWh/m³ energii w ciągu sezonu grzewczego. Opłacalność i zakres termomodernizacji zwłaszcza w przypadku budownictwa wielorodzinnego lub budynków użyteczności publicznej, powinny być określone w audycie energetycznym. W horyzoncie roku 2020 przewiduje się dalsze prace, mające na celu również poprawienie standardu życia mieszkańców. W związku z wzrastającymi kosztami ogrzewania budynków mieszkalnych, obserwowane jest coraz większe zainteresowanie wykonaniem prac termomodernizacyjnych. W związku z tym założono stopniowe wykonywanie prac termomodernizacyjnych w poszczególnych budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych na terenie Gminy. Po wykonaniu usprawnień termomodernizacyjnych zakłada się, że przegrody termomodernizowanych budynków będą spełniały wymogi w zakresie współczynnika przenikania ciepła U, co zapewni zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło średnio o 30% w przypadku każdego budynku poddanego termomodernizacji.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, dywersyfikacji źródeł energii i ich efektywnym wykorzystaniu oraz wzmacnianie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o wykorzystaniu zasobów energii odnawialnej.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 6 szt.
2. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej – 5 000 kW
3. Moc zainstalowana energii elektrycznej i ciepłej – 0,1 MW

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej w 2016 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2019.

Planowane zakończenie: 2019 r.

Miejsce realizacji: miasto Pułtusk

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 6 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 4,8 mln zł oraz udział własny w wysokości 1,2 mln zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Pułtusk**

3.5.11 Zmniejszenie emisyjności gospodarki budynków użyteczności publicznej Gminy Pułtusk

Przedsięwzięcie polega na termomodernizacji wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii i wymianą oświetlenia na energooszczędne budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Pułtusk, w tym m.in.: Publiczna Szkoła Podstawowa w Bobach, Publiczna Szkoła Podstawowa w Płocochowie, Zespół Szkolno Przedszkolny w Przemiarowie, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Pułtusku, Pułtуска Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela, Publiczne Gimnazjum nr 1 w Pułtusku, Hala sportowa przy PG nr 1, Zespół Szkół nr 2 w Pułtusku, Hala Sportowa przy ZS nr 2, Zespół Szkół nr 4 w Pułtusku, Hala Sportowa – przy ZS Nr 4 w Pułtusku, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pułtusku i Siłownia.

Budynki użyteczności publicznej objęte przedsięwzięciem nie spełniają aktualnych norm termoizolacyjnych, przyczyniając się do niekorzystnego wpływu na jakość środowiska atmosferycznego. Planowane do realizacji działania będą skutkować poprawą efektywności energetycznej określonej dla energii końcowej. Dzięki realizacji przedsięwzięcia nastąpi zmniejszenie zapotrzebowania na energię, co poza wymierną korzyścią ekonomiczną związaną z obniżeniem kosztów eksploatacyjnych, przyczyni się do zmniejszenia ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza. Projekt będzie realizowany na terenie Gminy Pułtusk, jednakże oddziaływał będzie pozytywnie na cały region, grupą docelową będą natomiast mieszkańcy Gminy Pułtusk. Prace w projekcie polegać będą: na ociepleniu ścian zewnętrznych warstwą styropianu, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, ociepleniu stropodachów, modernizacji instalacji c.o.,

modernizacji instalacji wentylacji, zastosowaniu pomp ciepła, wymianie oświetlenia na energooszczędne, montażu instalacji fotowoltaicznej i modernizacji źródeł ciepła.

Gmina Pułtusk, zgodnie z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pułtusk stawia przed sobą trzy główne cele strategiczne, jakim są redukcja emisji CO₂, redukcja zużycia energii finalnej oraz wzrost udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Działania, które zostały założone podczas realizacji przedsięwzięcia przyczynią się do rozwiązania problemów nie tylko w kwestii środowiska naturalnego, ale także w dziedzinie edukacji, warunków kształcenia, co będzie miało wymierny wpływ na poziom nauczania.

Najważniejszymi celami szczegółowymi przedmiotowego projektu są:

- zmniejszenie zapotrzebowania na energię,
- efektywność energetyczna,
- zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych,
- tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju regionu poprzez utrzymanie jakości powietrza na terenie Gminy Pułtusk,
- wzrost jakości życia w regionie poprzez poprawę jakości powietrza, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na paliwa nieodnawialne użytkowane na cele grzewcze,
- redukcja zanieczyszczeń do atmosfery,
- wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- poprawa warunków użytkowania obiektów użyteczności publicznej.

Cele społeczne, jakie zostaną osiągnięte dzięki przedmiotowej inwestycji związane będą z poprawą stanu zdrowia wszystkich mieszkańców regionu oraz poprawą warunków kształcenia i pobytu w jednostkach oświatowych objętych projektem. Poprawiające się warunki techniczne obiektów przyczynią się do wzrostu jakości kształcenia, a także zwiększą bezpieczeństwo użytkowania infrastruktury edukacyjnej.

Poprzez realizację przedsięwzięcia nastąpi znacząca redukcja CO₂ do atmosfery, jak również innych szkodliwych substancji, w tym CO, NO_x i pyłów, dzięki czemu znacząco poprawi się stan środowiska naturalnego.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, podnoszeniu standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej, zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;

- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o ograniczaniu niskiej emisji (powierzchniowej) gazów ze źródeł rozproszonych, kontynuację redukcji emisji ze źródeł punktowych do powietrza oraz o wykorzystaniu zasobów energii odnawialnej..

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 8 szt.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej w 2016 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: miasto Pułtusk

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 7,5 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 6 mln zł oraz udział własny w wysokości 1,5 mln zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Pułtusk**

3.5.12 Kompleksowa poprawa warunków komunikacji pieszej i rowerowej w Pułtusku poprzez przebudowę ciągu ulic o długości 8,6 km jako element gospodarki niskoemisyjnej w subregionie ciechanowskim

Projekt będzie realizowany przez dwa zadania:

1. Stworzenie warunków do komunikacji pieszej i rowerowej w ciągu ulic Mickiewicza i Białowiejskiej w Pułtusku poprzez przebudowę ciągu tych ulic o długości 6,1 km w osi północ – południe i wschód - zachód; przedsięwzięcie obejmuje budowę ciągu pieszo rowerowego, zatok postojowych i autobusowych, kanalizacji deszczowej oraz oświetlenia.

Ciągi pieszo rowerowe zostaną wykonane w części z nawierzchni bitumicznej. Zatoki postojowe i autobusowe wykonane zostaną w części z kostki betonowej, w części bitumiczne. Planuje się przebudowę ww. ulic, wykonanie kolektora deszczowego w ul. Mickiewicza oraz Białowiejskiej, modernizację istniejącego i budowę nowego oświetlenia na obu ulicach, wykonanie oznakowania poziomego i pionowego.

Realizacja przedsięwzięcia ma na celu ograniczenie niskiej emisji przez poprawę komunikacji pomiędzy północną i zachodnią częścią miasta Pułtusk z centrum. Przy

ulicy Mickiewicza znajdują się: Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora, Centrum Składu i Materiałów Budowlanych, Hurtownia Owoców i Warzyw, Stacja Paliw, Pracownicze Ogródki Działkowe, osiedle mieszkaniowe wielorodzinne „Ogrody Mickiewicza” oraz osiedle domów jednorodzinnych w rozbudowie. Ponadto ciąg przejmie ruch pieszzy i rowerowy z terenu gminy wiejskiej Pułtusk, docierających do pracy i szkoły [m.in. miejscowość Lipniki, gdzie zlokalizowany jest duży w regionie zakład produkcyjny branży meblarskiej Mardom).

Przy ciągu komunikacyjnym w ulicy Białowiejskiej znajdują się: liczne punkty usługowe i handlowe, siedziba Starostwa Powiatu Pułtuskiego wraz ze wszystkimi Wydziałami do obsługi mieszkańców powiatu (m.in. Wydział Budownictwa, Wydział Geodezji, Wydział Komunikacji), firma budowlana Insbud, zakład produkcyjny Atex oraz kilka rozbudowujących się osiedli budownictwa jednorodzinnego.

2. Poprawę warunków komunikacji pieszej i rowerowej w ciągu ulic Tartacznej i Grabowej w Pułtusku poprzez przebudowę ciągu tych ulic o długości 2,5 km w osi północ - południe; przedsięwzięcie obejmuje budowę ciągu pieszo rowerowego. Ciąg pieszo rowerowy zostanie wykonany z kostki betonowej.

Realizacja przedsięwzięcia ma na celu poprawę komunikacji pomiędzy lewo i prawobrzeżnymi dzielnicami miasta Pułtusk. Przy ciągach komunikacyjnych w ulicach Tartaczna i Grabowa znajdują się duże osiedla mieszkaniowe wielorodzinne oraz liczne osiedla domów jednorodzinnych w rozbudowie, ponadto ul. Tartaczna jest jedynym dojazdem do Szpitala Powiatowego zlokalizowanego przy sąsiedniej ulicy Kwiatkowskiego. Ograniczenia komunikacyjne, spowodowane lokalizacją w Pułtusku jedyne w promieniu 50 km mostu przez rzekę Narew powodują znaczne utrudnienia w komunikacji do/ z centrum miasta. Planowany ciąg pieszo - rowerowy w części zniweluje ten problem, ponieważ umożliwi dojazd do istniejącej kładki pieszo-rowerowej na rzece Narew w dzielnicy Popławy i dalej bezpośrednio do centrum miasta.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu, rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców oraz wzmocnienie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;

- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju i modernizacji regionalnych powiązań komunikacyjnych oraz wzmocnienie powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Długość wybudowanych dróg dla rowerów - 8,6 km;

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I –opracowanie dokumentacji technicznej w latach 2015-2016.

Etap II – roboty budowlane w latach 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: październik 2018r.

Miejsce realizacji: miasto Pułtusk.

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 5,85 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 4,68 mln zł oraz udział własny w wysokości 1,17 mln zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Powiat Pułtuski**

3.5.13 Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej Powiatu Żuromińskiego - budynku byłego internatu przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej

Przedmiotem projektu jest termomodernizacja, przebudowa dachu, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej budynku byłego internatu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej. Celem przedsięwzięcia jest dostosowanie termoizolacyjności ścian zewnętrznych budynku do obowiązujących przepisów oraz przebudowa budynku wraz z wykonaniem nowej konstrukcji dachowej drewnianej krytej blachodachówką.

Budynek byłego internatu jest budynkiem użyteczności publicznej w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75 poz. 690 z późn. zm.). Internat stanowi część kompleksu budynków Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Batalionów Chłopskich w Zielonej, szkoły – której organem

prowadzącym jest Rada Powiatu Żuromińskiego. W chwili obecnej budynek jest niezamieszkały przez uczniów, z uwagi na fakt, iż uczniowie na zajęcia dojeżdżają na bieżąco środkami komunikacji zbiorowej lub własnymi środkami transportu. Budynek został wzniesiony na początku lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku na podstawie projektu jako typowy budynek internat dla 300 wychowanków. Budynek internatu składa się z 2 części połączonych łącznikiem. Część A składa się z 2 elementów. Element A1 jest budynkiem niepodpiwniczonym, posiada 4 kondygnacje z pomieszczeniami mieszkalnymi uczniów. Element A2 to budynek niepodpiwniczony, posiada 2 kondygnacje nadziemne. Na parterze budynku mieszczą się pomieszczenia pomocnicze a na piętrze pomieszczenia - lokale mieszkalne [oddzielna klatka schodowa]. Część B obejmuje budynek pomocniczy który w 3/4 przeznaczony jest na stołówkę z kuchnią [parter] + pomieszczenia pomocnicze [podpiwniczenie]. Pozostała część budynku jest użytkowana jako kotłownia co. dla całego zespołu budynków. Część A z częścią B jest połączona łącznikiem jednokondygnacyjnym, całkowicie podpiwniczonym. Budynek jest wyposażony w instalacje elektryczną, wodociągową zasilaną z sieci wiejskiej, kanalizacyjną z odprowadzeniem ścieków do zbiornika bezodpadowego, ogrzewanie z własnej kotłowni olejowej

Budynek byłego internatu przy ZSP w Zielonej objęty przedsięwzięciem nie spełnia aktualnych norm termoizolacyjnych, przyczyniając się do niekorzystnego wpływu na jakość środowiska atmosferycznego. Planowane do realizacji działania będą skutkować poprawą efektywności energetycznej określonej dla energii końcowej. Dzięki realizacji przedsięwzięcia nastąpi zmniejszenie zapotrzebowania na energię, co poza wymierną korzyścią ekonomiczną związaną z obniżeniem kosztów eksploatacyjnych, przyczyni się do zmniejszenia ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza. Projekt będzie realizowany na terenie Gminy Kuczbork - Osada, jednakże oddziaływał będzie pozytywnie na cały Powiat Żuromiński, z uwagi na położenie w kompleksie budynków oświatowych Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zielonej wraz z całą bazą dydaktyczną i warsztatową. Przewiduje się zastosowanie docieplenia zewnętrznych części nadziemnej płytami styropianowymi gr. 12,0 cm przy użyciu bezspoinowego systemu ocieplenia, co zapewni zmniejszenie strat energii cieplnej. Prace w projekcie polegać będą: na ociepleniu ścian zewnętrznych warstwą styropianu, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie dachu drewnianego dwuspadowego o konstrukcji płatwiowo - kleszczowej i krokwiowej wraz z dociepleniem i pokryciem blachodachówką oraz roboty elektryczne na zewnątrz budynku.

Zakres robót:

Termomodernizacja budynku wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych, wykonanie kompletnego dachu z pokryciem z blachodachówki, modernizacja instalacji c.o., modernizacja instalacji elektrycznej, montaż instalacji fotowoltaicznej.

I. Termomodernizacja budynku wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej obejmuje m. in. następujące roboty budowlane:**1. ROBOTY ROZBIÓRKOWE:**

- roboty rozbiórkowe: rozbiórka parapetów zewnętrznych, rozbiórka opaski betonowej, wykucie z muru kraterki wentylacyjnych, rozbiórka obróbek blacharskich, demontaż stolarki okiennej i drzwiowej, skucie istniejących warstw wykończeniowych schodów i podestów, rozbiórka daszków żelbetowych, demontaż istniejących barierki metalowych, demontaż luksfer, demontaż balustrad balkonowych;
- roboty tynkowe: uzupełnienie tynków zewnętrznych zaprawą tynkarską;

2. ROBOTY TERMOIZOLACYJNE:

- gruntowanie nawierzchni ścian
- docieplenie ścian zewnętrznych: przyklejenie płyt styropianowych, wykonanie tynków mineralnych malowanie tynków zewnętrznych, wykonanie tynków mozaikowych, obsadzenie kraterki wentylacyjnych;
- montaż nowych parapetów zewnętrznych;
- wykonanie nowej opaski betonowej;
- montaż daszków aluminiowych nad drzwiami wejściowymi;
- wyłożenie schodów i podestów zewnętrznych wejściowych gressem mrozoodpornym antypoślizgowym;
- wymiana okien z drewnianych na okna PCV.
- wymiana istniejących drzwi na stalowe i PCV;
- montaż nowych balustrad;
- montaż nowych włazów i kraterki wentylacyjnych;
- montaż luksfer;
- remont istniejącego komina

II. Przebudowa budynku internatu obejmuje roboty budowlane wraz z robotami elektrycznymi:**1. ROBOTY ROZBIÓRKOWE:**

- demontaż instalacji odgromowej;

- rozbiórka warstw stropodachu do elementu nośnego (płyty kanałowej ostatniej kondygnacji)
- rozbiórka stalowych rynien i rur spustowych;
- rozbiórka kominów od poziomu stropu ostatniej kondygnacji.

2. ROBOTY BUDOWLANE:

- wykonanie wieńców żelbetowych ;
- wymurowanie ścianek kolankowych z gazobetonu gr. 12 i 24 cm.
- wykonanie dachu drewnianego dwuspadowego o konstrukcji płatwiowo - kleszczowej i krokwiowej
- przybicie łąt oraz ułożenie folii paroprzepuszczalnej na kontrłatach;
- zabezpieczenie elementów drewnianych więźby dachowej środkami grzybobójczymi i ogniochronnymi;
- wykonanie pokrycia dachowego z blachodachówki wraz z obróbkami blacharskimi;
- przemurowanie istniejących kominów ponad dachem z cegły klinkierowej z wykonaniem nowych obróbek blacharskich;
- wykonanie okuć blacharskich połączeń dachowej - okapy
- zamontowanie wyłazu dachowego typowego
- montaż rur spustowych PCW
- montaż rynien PCW
- wykonanie okuć blacharskich kominów na blachę stalową powlekaną
- wykonanie pasów nadrynnowych i innych obróbek blacharskich z blachy stalowej powlekanej;
- montaż nowej instalacji odgromowej.
- ułożenie paraizolacji oraz izolacji termicznej dachu budynku - wełny mineralnej wraz konstrukcją podtrzymującą pomiędzy i wzdłuż krokwi.
- ułożenie luzem izolacji termicznej stropodachu budynku - wełny mineralnej.
- wykonanie podbitki okapów typu SIDING.

Po wykonaniu usprawnień termomodernizacyjnych zakłada się, że przegrody termomodernizowanego budynku będą spełniały wymogi w zakresie współczynnika przenikania ciepła U, co zapewni zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło średnio o 30% w budynku poddanym termomodernizacji.

Działania, które zostały założone podczas realizacji przedsięwzięcia przyczynią się do rozwiązania problemów nie tylko w kwestii środowiska naturalnego, ale także w dziedzinie edukacji, warunków kształcenia, co będzie miało wymierny wpływ na poziom nauczania.

Najważniejszymi celami szczegółowymi przedmiotowego projektu są:

- zmniejszenie zapotrzebowania na energię,
- efektywność energetyczna,
- zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych,
- tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju regionu poprzez utrzymanie jakości powietrza na terenie Gminy Kuczbork - Osada,
- wzrost jakości życia w regionie poprzez poprawę jakości powietrza, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na paliwa nieodnawialne użytkowane na cele grzewcze,
- redukcja zanieczyszczeń do atmosfery,
- wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- poprawa warunków użytkowania obiektów użyteczności publicznej.

Cele społeczne, jakie zostaną osiągnięte dzięki przedmiotowej inwestycji związane będą z poprawą stanu zdrowia wszystkich mieszkańców regionu oraz poprawą warunków kształcenia i pobytu w jednostkach oświatowych objętych projektem. Poprawiające się warunki techniczne obiektów przyczynią się do wzrostu jakości kształcenia, a także zwiększą bezpieczeństwo użytkowania infrastruktury edukacyjnej.

Poprzez realizację przedsięwzięcia nastąpi znacząca redukcja CO₂ do atmosfery, jak również innych szkodliwych substancji, w tym CO, NO_x i pyłów, dzięki czemu znacząco poprawi się stan środowiska naturalnego.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 Roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, dywersyfikacji źródeł energii i ich efektywnym wykorzystaniu oraz wzmacnianie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego - realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:
  - ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
  - ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
  - ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
  - ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
  - ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

3. Strategiczny Planu Rozwoju Powiatu Żuromińskiego na lata 2014-2020 - Uchwała Nr XXXVII/358/14 Rady Powiatu Żuromińskiego z dnia 12 września 2014r. w sprawie przyjęcia Strategicznego Planu Rozwoju dla Powiatu Żuromińskiego na lata 2014 - 2020 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, poprzez realizację zadań w Kierunkach Działań:

- Obszar Środowisko
- Cel - Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju i zachowanie wysokich walorów środowiska,
- Działania - Podnoszenie efektywności energetycznej,
- Zadania - Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej

Przedsięwzięcia komplementarne:

1. Termomodernizacja Zespołu Budynków Biurowych z częścią mieszkalną w zakresie segmentu B i C wraz z wykonaniem nowego wejścia, parkingu oraz remontu pomieszczeń biurowych

ETAP I

- termomodernizacja zespołu budynków biurowych z częścią mieszkalną w zakresie segmentu B i C wraz z wykonaniem nowego wejścia - część biurowa
- termomodernizacja zespołu budynków biurowych z częścią mieszkalną w zakresie segmentu B i C wraz z wykonaniem nowego wejścia - część mieszkalna

Podmiot realizujący – Powiat Żuromiński

Źródła finansowania – środki własne, Środki WFOŚiGW

ETAP II Remont pomieszczeń biurowych, remont instalacji centralnego ogrzewania, wymiany instalacji elektrycznej oraz wykonania sieci elektryczno-logicznej, zintegrowanej instalacji alarmowej i sygnalizacji ppoż oraz instalacji telefonicznej

ETAP III – zagospodarowanie terenu.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 szt.
2. Efektywność energetyczna – powyżej 25%.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

ETAP I – prace planistyczne – lata 2016 - 2017

ETAP II - roboty budowlane –lata 2017 - 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Powiat Żuromiński, Gmina Kuczbork – Osada, miejscowość Zielona

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 4 mln zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 3,2 mln zł oraz udział własny w wysokości 0,8 mln zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Powiat Żuromiński**

3.5.14 Poprawa ochrony środowiska i jakości zdrowia poprzez działania energooszczędne oraz zakup sprzętu i aparatury medycznej dla SPZZOZ w Żurominie

1. Działania energooszczędne – wymiana sieci centralnego ogrzewania i oświetlenia na energooszczędne typu LED w całym budynku szpitala oraz docieplenie dachu i zamontowanie solarów:

Szacunkowy koszt inwestycji wynosi ok. 2 700 000,00 zł.

Wymiana sieci centralnego ogrzewania pozwoli na ograniczenie zużycia energii na centralne ogrzewanie oraz ciepłą wodę użytkową. Przedsięwzięcie doprowadzi do znacznego ograniczenia strat ciepła przenikającego przez budynek wraz z jednoczesną modernizacją układu grzewczego. Podejmowanie działań poprawiających energooszczędność budynków według zasad zrównoważonego rozwoju przyniesie korzyści nie tylko ekonomiczne, lecz także ekologiczne. Do pozytywnych dla środowiska efektów termomodernizacji zaliczyć z pewnością można spowolnienie eksploatacji nieodnawialnych źródeł energii, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i uniknięcie kosztów zewnętrznych spowodowanych zmianą klimatu oraz efekt społeczny - obniżenie kosztów eksploatacji modernizowanych budynków. Dodatkowo w ramach inwestycji docieplony został by dach budynku głównego szpitala oraz zainstalowano by na jego powierzchni kolektory słoneczne, które wspomagają układ ciepłej wody użytkowej.

Realizacja tego zadania w sposób znaczący wpłynie na zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną, a tym samym zmniejszenie kosztów jej pozyskania. Ponadto ograniczona zostanie emisja zanieczyszczeń do atmosfery oraz zahamowany zostanie proces niszczenia obiektów pod wpływem czasu i warunków atmosferycznych.

W dzisiejszych czasach, przy wzrastających kosztach energii, energooszczędne oświetlenie może zredukować koszty ponoszone na energię elektryczną, podnieść jakość pracy i poprawić efektywność, a jednocześnie obniżyć negatywne skutki oddziaływania na środowisko naturalne. Ponadto rosną oczekiwania pacjentów, domagają się wyższych standardów medycznych, oczekują bardziej komfortowego i przyjaznego otoczenia wokół siebie.

Dzięki wymianie oświetlenia na LED możliwe będzie obniżenie kosztów utrzymania i wygenerowanie dodatkowych funduszy na działania medyczne oraz sprawniejszą administrację. Dłuższa żywotność LED zdecydowanie zmniejszy konieczność ich częstej wymiany. Zmniejszona energochłonność pozwoli obniżyć wydatki na niższe moce dyspozycyjne przyłączy energetycznych i zastępujących ich w nagłych przypadkach generatorów.

2. Modernizacja Centralnej Sterylizacji

Szacunkowy koszt inwestycji wynosi ok. 2 000 000,00 zł.

Centralna sterylizatornia – to kluczowe miejsce w Szpitalu, mające wpływ na bezpieczeństwo pacjentów i personelu medycznego. Mycie, dezynfekcja i sterylizacja sprzętu medycznego, w szczególności narzędzi służących do wykonywania zabiegów operacyjnych odgrywają podstawową rolę w procesie zapobiegania zakażeniom szpitalnym. Modernizacja i doposażenie w sprzęt medyczny przyczyni się do wykonywania procedur zabiegowych, sterylizacji sprzętu medycznego i materiałów na europejskim poziomie, a tym samym zwiększy bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów.

3. Wymiana wind szpitalnych

Szacunkowy koszt inwestycji wynosi ok. 700 000,00 zł.

Windy aktualnie pracujące w SPZZOZ są w ciągłej eksploatacji. Stan techniczny i całodobowa eksploatacja powoduje liczne awarie, problemem jest również zakupienie części wymiennych. Celem przedsięwzięcia była by więc wymiana, zakup i montaż dźwigów szpitalnych tzw. wind przystosowanych do obsługi przez osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich. Likwidacja barier umożliwi tym osobom szybką, sprawną, szybką i bezpieczną komunikację między kondygnacjami szpitala. Ponadto realizacja niniejszego projektu jest jednym z punktów polityki wyrównywania szans oraz ma zagwarantować pacjentom bezpieczne i godne warunki pobytu. Jednocześnie wymiana windy spowoduje zmniejszenie kosztów jej eksploatacji, jak również podniesienie standardu pobytu i leczenia w szpitalu oraz dostosowanie go w tym zakresie do wymogów unii europejskiej.

4. Doposażenie szpitala w sprzęt medyczny

. Doposażenie szpitala w sprzęt medyczny umożliwi mieszkańcom regionu korzystanie ze specjalistycznych świadczeń zdrowotnych. Zakupiony sprzęt będzie miał korzystny wpływ na funkcjonowanie szpitala, podniesie standard świadczonych usług medycznych oraz skróci czas oczekiwania na badania diagnostyczne i hospitalizację. Ułatwi pełniejszą diagnostykę i umożliwi przystosowanie szpitala do standardów w zakresie bezpieczeństwa oraz norm UE. Wysoka skuteczność nowo zakupionego sprzętu umożliwi m.in. usprawnienie wczesnej diagnostyki oraz leczenia zabiegowego i zachowawczego na poziomie specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Wykaz aparatury /sprzętu medycznego:

1. Tomograf komputerowy – 1 000 000,00 zł.
2. Rezonans magnetyczny wraz z robotami przystosowanymi pomieszczenia – 3 500 000,00 zł.
3. Aparat do znieczuleń szt. 2 – 120 000,00 zł.

4. Aparat ultrasonograficzny szt. 2 - 350 000,00 zł.
5. Monitory parametrów fizjologicznych szt. 3 – 150 000,00 zł.
6. Łóżka na Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii szt. 4– 140 000,00 zł.

Działania, związane z wymianą sieci, żarówek i termomodernizacja spowodują ograniczenie zużycia energii oraz strat ciepła. Ma to wymiar zarówno ekonomiczny, jak i ekologiczny. Efektem jest zmniejszenie rocznego zużycia energii oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, co wpłynie na polepszenie stanu środowiska naturalnego, jak również zmniejszą się koszty ogrzewania.

Modernizacja centralnej sterylizacji wraz z dostawą i montażem urządzeń do sterylizacji, mycia i dezynfekcji wynika z potrzeby dostosowania infrastruktury szpitala do zapisów prawa dotyczących pomieszczeń służby zdrowia (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 26.06.2012r. W sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą – Dz.U. 2012, poz. 739).

Wymiana dwóch wind szpitalnych z dostosowanie dla osób niepełnosprawnych wraz z robotami remontowymi w istniejących szybach windowych podyktowana jest dostosowaniem dźwigów szpitalnych do istniejących przepisów bezpieczeństwa, stanu techniki, poprawa walorów użytkowych, eksploatacyjnych i estetycznych oraz przystosowanie dźwigów dla osób niepełnosprawnych w zakresie wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. (Dz.U. z 2015r., poz. 1422).

Zakup sprzętu pozwoli uzupełnić lub wymienić wyeksploatowany sprzęt medyczny na bardziej nowoczesny i specjalistyczny. Zagwarantuje to lepszą jakość usług medycznych, dalsze kontraktowanie obecnie realizowanych umów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia, a nawet rozszerzenie wachlarza procedur medycznych

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne:

- *Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020*, tj. wsparciu może podlegać infrastruktura służąca leczeniu schorzeń będących głównymi przyczynami niezdolności do pracy, onkologicznych, kardiologicznych, kostno-stawowo-mięśniowych, oddechowych i psychicznych, a także przeciwdziałaniu niekorzystnym trendom demograficznym;
- mapy potrzeb zdrowotnych dla Mazowsza (<http://www.mapypotrzebzdrowotnych.mz.gov.pl>);
- priorytety w medycynie na Mazowszu przedstawione przez Wojewodę Mazowieckiego, tj. onkologia, interna, rehabilitacja, psychiatria, geriatria;
- w strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i

subregionalnych, zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, podnoszeniu standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działaniach na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

Przedsięwzięci komplementarne:

Szpital w Żurominie nieustannie dąży do podnoszenia jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych, zwiększenia dostępu do świadczeń zdrowotnych oraz do zaawansowanych technologicznie narzędzi diagnostycznych.

Od marca 2016r. w żuromińskim szpitalu pracuje bardzo nowoczesny cyfrowy aparat rentgenowski (koszt 659 979,00 zł – środki własne). Wyposażenie szpitala w nowy, wysokiej klasy aparat to spory krok do przodu w zakresie funkcjonowania Pracowni RTG oraz całego szpitala.

Ponadto Pogotowie Ratunkowe SPZZOZ w Żurominie wzbogaciło się o nową, w pełni wyposażoną karetkę specjalistyczną marki Mercedes Sprinter. Jej przekazanie do użytku odbyło się 17 sierpnia br. Zakupiony pojazd spełnia najwyższe standardy europejskie stawiane pojazdom bazowym, jak i zabudowie medycznej. W jej skład wchodzi m.in. nosze, pompy infuzyjne, krzeselko kardiologiczne, ssak czy przenośny respirator. Całkowity koszt inwestycji 394 992,00 zł. Zakup karetki był możliwy dzięki dofinansowaniu okolicznych władz. Starostwo Powiatowe wyasygnowało na to zadanie 100 000,00 zł., Gmina Żuromin - 50 000,00 zł., Gmina Kuczbork - 25 000,00 zł., Gmina Lutocin - 15 000,00 zł. Pozostałą część Szpital Żuromin pokryje z własnych środków finansowych.

W ostatnich latach SPZZOZ w Żurominie, aby umożliwić pacjentom korzystanie z najbardziej nowoczesnego w swej dziedzinie sprzętu medycznego oraz mając na uwadze poszerzony zakres świadczeń zdrowotnych, został doposażony m.in. w dwa respiratory (96 012,00 zł.), lampę szczelinową (4 999,00 zł.), autorefraktometr (15 500,00 zł.), diatermie (18 690,01 zł.), aparat EKG (17 064,00zł.), trzy kardiomitory na Salę Nadzoru Kardiologicznego (107 999,99 zł), system holterowski EKG (32 292,00 zł.) oraz rejestratory holterowskie (35 640,00 zł). Szpital dokonał zakupu sprzętu ze środków własnych.

Szpital w Żurominie wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pacjentów umożliwia coraz szybszy i łatwiejszy dostęp do wybranych świadczeń. Istotnym jest otwarcie w strukturach szpitala w grudniu 2015r. Poradni Onkologicznej, w maju 2015r. Poradni Okulistycznej, jak również wzrost od 01 grudnia 2015 r. liczby miejsc dla podopiecznych Zakładu Opiekuńczo Leczniczego o kolejne 15, dzięki czemu w Zakładzie może przebywać 45 pensjonariuszy. Zakontraktowanie z NFZ dodatkowych miejsc dla przewlekle chorych to nowe miejsca pracy, ale przede wszystkim nowe możliwości dla pacjentów i ich rodzin.

Pragniemy, aby nasze inwestycje wpływały na polepszenie rezultatów leczenia, poprawę jakości wykonywanych zabiegów oraz poprawę bezpieczeństwa pacjentów w naszym szpitalu.

Projekt jest również komplementarny z projektem pn. Poprawa spójności społecznej i jakości zdrowia poprzez zakup sprzętu i aparatury medycznej dla SPZZOZ w Żurominie

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 szt.
2. Efektywność energetyczna – powyżej 25%.
3. Liczba wspartych podmiotów leczniczych – szt. 1.
4. Ludność objęta ulepszonymi zdrowotnymi [osoby/rok] – 4000

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

ETAP I – prace planistyczne – lata 2016 - 2017

ETAP II - roboty budowlane –lata 2017 - 2020.

Planowane zakończenie: 2020 r.

Miejsce realizacji: Żuromin

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 10 660 000,00 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 8 528 000,00 zł oraz udział własny w wysokości 2 132 000,00 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Powiat Żuromiński**

3.6 Wiązka projektów dotyczących poprawy spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych subregionu ciechanowskiego składa się z następującej części składowych:

l.p.	TYTUŁ PROJEKTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU REGIONALNEGO SYSTEMU TRANSPORTOWEGO	Priorytet inwestycyjny RPO	Podmiot realizujący	Termin realiz.	Szacowany koszt (zł.)
	Priorytet inwestycyjny 7b Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi				
1.	Projekt główny Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych przez przywrócenie i nadanie nowych funkcji społeczno – gospodarczych części obszaru dzielnicy „BLOKI” w Ciechanowie(Działanie 6.2)	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	Gmina Miejska Ciechanów	2016 - 2020	20 000 000
2.	Poprawa dostępności do zasobów kultury poprzez remont, zagospodarowanie i efektywne wykorzystanie zabytku techniki „Wieża ciśnień” w Ciechanowie (Działanie 5.3)	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Gmina Miejska Ciechanów	2016 - 2018	7 477 180
3.	Wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez renowację i modernizację zabytkowej kamienicy w Ciechanowie, stanowiącej element zabudowy średniowiecznego traktu (Działanie 5.3.)	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Gmina Miejska Ciechanów	2015 - 2018	6 707 135
4.	Ożywienie zmarginalizowanego obszaru pasażu im. M. Konopnickiej w centrum Ciechanowa poprzez przywrócenie wartości historycznych i kulturowych oraz nadanie nowych funkcji społeczno – gospodarczych (Działanie 6.2)	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	Gmina Miejska Ciechanów	2015 - 2018	5 000 000
5.	Poprawa dostępności do kultury przez dostosowanie budynku mieszczącego Ciechanowski Ośrodek Edukacji Kulturalnej „Studio”, pozwalające na wprowadzenie nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych (Działanie 5.3)	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Gmina Miejska Ciechanów	2016 - 2018	2 400 000
6.	Poprawa dostępności do terenów inwestycyjnych oraz mobilności komunikacyjnej kolejowo – drogowego węzła multimodalnego przy trasie TEN-T w Ciechanowie poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 1241W na odcinku Ciechanów – Młock (trzeciorzędny węzeł drogowy) (Działanie 7.1)	7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	Powiat Ciechanowski	2015 - 2018	8 700 000
7.	Poprawa mobilności komunikacyjnej Ciechanowa (ośrodka subregionalnego) z drogą krajową nr 7 (TEN-T)poprzez	7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie	Powiat Ciechanowski	2015 - 2018	2 700 000

	przebudowę drogi powiatowej nr 2352W na odcinku Pniewo Czeruchy – granica powiatu (Rezerwat Lekowo) (Działanie 7.1)	węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi			
8.	Skomunikowanie miasta Mława z węzłem przesiadkowym i korytarzami transportowymi sieci TEN-T (Działanie 7.1)	7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	Miasto Mława	2014 - 2018	8 500 000
9.	Poprawa spójności komunikacyjnej z siecią drogową TEN-T i zwiększenie dostępności zewnętrznej i wewnętrznej powiatu mławskiego poprzez przebudowę drogi powiatowej Bogurzynek – Mdzewo nr 2343W od km 0+000,00 km do km 10+658,00 wraz z remontem mostu na rzece Sewerynce w m. Kowalewko (Działanie 7.1)	7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	Powiat Mławski	2016 - 2018	17 129 254
10.	Poprawa spójności komunikacyjnej z siecią drogową TEN-T i zwiększenie dostępności zewnętrznej i wewnętrznej powiatu mławskiego poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 2347W droga krajowa Nr 7 – Dąbek – Konopki na odcinku od km 00+000,00 do km 9+813,00 wraz z remontem mostu na rzece Dunajczyk w m. Konopki (Działanie 7.1)	7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	Powiat Mławski	2016 - 2018	15 629 254
11.	Budowa Centrum Edukacji Zawodowej Energii Odnawialnej w Budownictwie przy Zespole Szkół Nr 1 w Mławie, ul. Z. Morawskiej 29 (Działanie 6.2)	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	Powiat Mławski	2016 - 2018	5 041 487,4 9
12.	Poprawa spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej w subregionie ciechanowskim przez przebudowę dróg w powiecie płońskim, łączących się z siecią TEN-T (Działanie 7.1)	7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	Powiat Płoński	2014 - 2018	28 900 000
13.	Poprawa spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej w subregionie ciechanowskim poprzez zakup sprzętu i aparatury medycznej dla szpitala w Płońsku (Działanie 6.1)	9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych,	Powiat Płoński	2016 - 2020	7 907 400

		kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych			
14.	Rewitalizacja zabytkowego centrum Pułtusa szansą na poprawę jakości życia mieszkańców (Działanie 6.2)	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	Gmina Pułtusk	2017 - 2018	7 000 000
15.	Dziedzictwo kulturowe i dobra kultury Pułtusa (Działanie 5.3)	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Gmina Pułtusk	2017 - 2018	2 100 000
16.	Poprawa spójności komunikacyjnej, dostępności powiatu pułtuskiego do linii kolejowej E65 i stacji PKP w Gąsocinie, Świerczach i Nasielsku oraz ożywienie gospodarcze subregionu przez przebudowę drogi powiatowej nr 1242W na odcinku Słończewo – Żebry Falbogi (Działanie 7.1)	7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	Powiat Pułtusi	2014 - 2018	5 500 000
17.	Poprawa spójności społecznej i jakości zdrowia poprzez zakup sprzętu i aparatury medycznej dla SPZZOZ w Żurominie (Działanie 6.1)	9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych	Powiat Żuromiński	2016-2020	6 020 600

Wszystkie projekty planowane do realizacji w powyższej wiązce mają jeden wspólny cel – poprawę spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej subregionu ciechanowskiego, poprzez realizację inwestycji mających bezpośredni, cząstkowy wpływ na osiągnięcie tego celu.

3.6.1 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych przez przywrócenie i nadanie nowych funkcji społeczno - gospodarczych części obszaru dzielnicy „BLOKI” w Ciechanowie

Unikatowa w skali kraju i Europy dzielnica „Błoki” w Ciechanowie obejmuje w całości obszar 82 ha i ponad 100 budynków wybudowanych przez administrację niemiecką w czasie okupacji jako osiedle urzędniczo - robotnicze na potrzeby planowanej przyszłej stolicy rejencji. Jest to zwarty obszar zabudowy z charakterystyczną zabudową w formie jednopiętrowych budynków, w większości wielorodzinnych z użytkowym poddaszem i typowymi, spadzistymi dachami krytymi dachówką, o zróżnicowanej kubaturze. Cały obszar dzielnicy objęty jest strefą ochrony konserwatorskiej. Jest to najbardziej zdegradowana pod względem społecznym, materialnym i przestrzennym dzielnica miasta. Równoczesna rewitalizacja całego obszaru i wszystkich obiektów zabudowy przekracza możliwości finansowe i organizacyjne Gminy Miejskiej Ciechanów.

Planowane przedsięwzięcie będzie stanowiło pierwszy etap rewitalizacji dzielnicy „Błoki”. Kompleksowe działania obejmą rewitalizację obiektu użyteczności publicznej oraz rewitalizację przestrzenną z nadaniem jej nowych funkcji społecznych. Obejmie ono obszar ok. 0,6 ha, z centralnym Placem Piłsudskiego i znajdującym się tutaj najciekawszym obiektem architektonicznym zespołu. Jest to tzw. „krzywa hala” – budynek o łukowatym kształcie z podcieniami na całej długości ściany frontowej, w którym mieści się oddział bogatych zbiorów naukowych i regionalnych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ciechanowie. Działania rewitalizacyjne obejmą również odnowę ciągów komunikacyjnych i infrastruktury podziemnej, oświetlenie, małą architekturą, urządzenie zieleni oraz monitoring. Plac Piłsudskiego jest ważnym miejscem w przestrzeni miejskiej – tu, pod pomnikiem Marszałka, odbywają się uroczystości państwowe. W wymiarze społecznym przewiduje się modernizacją pomieszczeń biblioteki wraz z rozszerzeniem jej funkcji, stworzenie klubu osiedlowego (dom seniora i dom młodzieży) oraz świetlicy środowiskowej, aktywizację społeczną poprzez wspieranie ekonomii społecznej i inicjowanie powstawania spółdzielni socjalnych. Zagospodarowane tereny zieleni będą uwzględniały przestrzeń do spotkań i integracji mieszkańców. Realizacja projektu wynika z zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Ciechanów.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowaniu wysokich walorów środowiska, przeciwdziałaniu zjawiska wykluczenia społecznego

i działania na rzecz integracji społecznej oraz kreowania miast jako centrów aktywności kulturalnej.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o ochronie i przywracaniu wartości dziedzictwa materialnego o wyrazistej tożsamości, w tym rewitalizację i rewaloryzację zdegradowanych obiektów i obszarów historycznych oraz kształtowanie tożsamości regionalnej i budowanie klimatu społecznej akceptacji dla ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 budynek
2. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,6ha.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – dokumentacja techniczna 2016 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2020.

Planowane zakończenie: 2020 r.

Miejsce realizacji: Ciechanów

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 20 000 000,00zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 16 000 000,00 zł oraz udział własny 4 000 000,00 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Miejska Ciechanów**

3.6.2 Poprawa dostępności do zasobów kultury poprzez remont, zagospodarowanie i efektywne wykorzystanie zabytku techniki „Wieża ciśnień” w Ciechanowie

Obiekt chroniony jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Płocka” (Uchwała Nr 71/VI/2003 Rady Miasta Ciechanów z dn. 27 marca 2003 r.), z zapisami m.in. „6/ Warunki konserwatorskie: zaleca się zachowanie wieży ciśnień z dopuszczeniem adaptacji na funkcje usługowe. 10/ Inne zapisy:

a/ teren w promieniu minimum 10m od podstawy wieży zagospodarować zielenią ozdobną, z ukształtowaniem kolistym wokół trzonu wieży.”

Wieża ciśnień w Ciechanowie to jeden z najciekawszych, charakterystyczny obiekt w pejzażu miasta. Jest to wybudowany w 1972 roku zbiornik wyrównawczy na 1500 m³ wody dla dzielnicy przemysłowej w formie torusa opartego na hiperboloidzie obrotowej. Wykonana została według projektu architekta Jerzego Bogusławskiego. Zlokalizowana jest przy ul. Płockiej w południowo – zachodniej części Ciechanowa, w bliskim sąsiedztwie dzielnicy przemysłowej. Wieża znalazła się na piątym miejscu wśród dwunastu najbardziej niezwykłych wież na świecie. Wymieniona w portalu The World Geography jako klasyczny przykład konstrukcji hiperboloidalnej uzyskującej maksymalną wytrzymałość przy zastosowaniu minimum materiałów. Wieża, jako przykład najciekawszych budowli technicznych, wpisana jest do ewidencji zabytków.

Konstrukcję wsporniczą zbiornika stanowią 32 pary prostych rur stalowych o średnicy 200 mm. Rury zamocowane są w betonowym fundamencie o głębokości posadowienia około 200 cm. Wysokość konstrukcji wsporczej wynosi 22 m. na konstrukcji wsporczej umieszczono zbiornik w kształcie torusa o średnicy zewnętrznej 23,6 m oraz średnicy przekroju poprzecznego oponki 6 m. U szczytu torus ma średnicę 17,7 m, w podstawie 11,25 m oraz największym przewężeniu około 7 m. Zbiornik wykonano z blachy stalowej 6 mm, ocieplonej wełną mineralną i wykończoną blachą stalową ocynkowaną. Kształt torusa uzyskano poprzez połączenie 32 segmentów będących pierścieniami o średnicy 6 m, wzmocnionych wewnętrznym skratowaniem w formie trójkąta równobocznego. Konstrukcja zbiornika stanowi zbyt atrakcyjną formę jako instalacja rzeźbiarska w wielkiej skali, by zakłócać ją konkurencyjnymi formami w najbliższym sąsiedztwie. Zgodnie z tym założeniem, rezygnuje się z umieszczenia dodatkowych funkcji w zbiorniku torusa., a więc nie zachodzi potrzeba wzniesienia przylegającej klatki schodowej i szybu dla dźwigu osobowego. Wykonane zostaną konieczne prace renowatorskie i piaskowanie konstrukcji. Funkcje użytkowe obiektu, w tym planowanego Eksploratorium Matematyki i Techniki, zlokalizowane zostaną w podziemiach. Od strony południowej planowane jest takie ukształtowanie terenu, by uzyskać obniżone wejście do podziemnego obiektu. Przestrzeń podziemna będzie miała formę okręgu, którego centrum umieszczone będzie pod zbiornikiem wyrównawczym. Stożkowy świetlik umożliwi obserwacje niezwykle atrakcyjnego wnętrza konstrukcji wsporczej zbiornika. Otaczający teren uformowany będzie przy wykorzystaniu matematycznego wzoru sinusoidy. Wnętrze przeznaczone będzie do pełnienia funkcji ekspozycyjno – edukacyjnej, jako praktyczne uzupełnienie Klubu Młodego Odkrywcy, planowanego do utworzenia w przeznaczony do modernizacji kamienicy w ramach innego zadania zidentyfikowanego w Planie RIT. Obiekt będzie dostępny dla

niepełnosprawnych. Pozwoli to na przekształcenie niewykorzystywanego obecnie obiektu w nowoczesne centrum dostępu do wiedzy i wzmocnienie oferty edukacyjnej.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowaniu wysokich walorów środowiska, rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz kreowania miast jako centrów aktywności kulturalnej.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o ochronie i przywracaniu wartości dziedzictwa materialnego o wyrazistej tożsamości, w tym rewitalizację i rewaloryzację zdegradowanych obiektów i obszarów historycznych, zachowanie ciągłości dziedzictwa kulturowego regionu oraz kształtowanie tożsamości regionalnej i budowanie klimatu społecznej akceptacji dla ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem – 1 szt.
2. Liczba kulturowych obszarów/miejsc/instytucji kulturalnych udostępnianych niepełnosprawnym – 1 szt.
3. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętym wsparciem zabytku techniki – 10 000/rok

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – przygotowanie dokumentacji projektowej 2016 r.

Etap II – wyłonienie wykonawcy i roboty budowlane 2017 - 2018

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Ciechanów

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 7 477 180 zł, w tym dofinansowanie z RPO w kwocie 3 534 527,79 zł oraz udział własny w wysokości 3 942 652,21 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Miejska Ciechanów**

3.6.3 Wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez renowację i modernizację zabytkowej kamienicy w Ciechanowie, stanowiącej element zabudowy średniowiecznego traktu

Projekt wpisuje się w wiązkę dotyczącą niskiej emisji poprzez ograniczenie wprowadzania pyłu do atmosfery dzięki zmianie sposobu ogrzewania – przejście z kotłowni węglowej na przyłączenie do miejskiego systemu ciepłowniczego oraz konieczne prace termomodernizacyjne.

Projekt obejmuje przywrócenie wartości modernistycznego obiektu urbanistycznego Ciechanowa, który wybudowany został na początku lat 30-tych XX wieku i wpisany jest do rejestru zabytków. Celem strategicznym projektu jest intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie zachowanie i kompleksowa poprawa stanu nielicznych w Ciechanowie zabytków nieruchomości. Przyczyni się to do zmiany jakościowej w odbiorze kultury, poprawy dostępności do zasobów kultury, wzmocnienia funkcji edukacyjnych i zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym, a także rozwój turystyki. Bogactwo dziedzictwa i kultury regionu jest istotnym czynnikiem rozwoju społeczno-gospodarczego, który może w dużym stopniu wpłynąć na rozwój lokalnego rynku usług turystycznych, a tym samym przyczynić się do znacznej poprawy lokalnej gospodarki.

Dodatkowymi celami są: kompleksowa rewaloryzacja zabytku, zwiększenie roli zabytku w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości, promocja regionalnego dziedzictwa kulturowego, podnoszenie świadomości społecznej w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego i zabezpieczenie zabytków przed dewastacją. Obecnie obiekt jest w bardzo złym stanie technicznym i wymaga kapitalnego remontu oraz przywrócenia jego stanu prowadzącego do możliwości użytkowania.

Obiekt zlokalizowany w centrum miasta, wzdłuż traktu średniowiecznego, o powierzchni użytkowej 550 m², po modernizacji będzie spełniał następujące nowe funkcje:

1. Klub Młodego Odkrywcy;
2. Pracownia Dziejów Miasta
3. Klubokawiarnia i galeria artystyczna;
4. Klub seniora – w przyszłości e-pracownia dla seniorów;
5. Pokoje gościnne umieszczone na najwyższym poziomie, dla przedstawicieli miast partnerskich, występujących artystów, prowadzących zajęcia edukacyjne, organizatorów imprez, spotkań i wystaw.

Klub Młodego Odkrywcy będzie modelowym rozwiązaniem edukacyjnym inspirującym rozwój zainteresowań młodzieży, zwłaszcza dzięki możliwości prowadzenia własnoręcznie badań i doświadczeń z różnych dziedzin nauki.

Przywrócenie wartości historycznych i materialnych kamienicy wpłynie bezpośrednio na ożywienie kulturalne i gospodarcze miasta, poprzez przewidywane powstanie nowych podmiotów gospodarczych w obszarze obsługi ruchu turystycznego - usługi gastronomiczne, pamiątkarskie, przewodnickie i inne. Ulegający dotychczas pogłębiającej się degradacji obiekt o istotnych walorach zabytkowych i architektonicznych stanie się pozytywną wizytówką miasta i regionu, a poprzez nadanie mu zupełnie nowych, znacznie szerszych funkcji społecznych, kulturowych i turystycznych wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej miasta i regionu oraz ożywienie życia gospodarczego.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowaniu wysokich walorów środowiska, rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz kreowania miast jako centrów aktywności kulturalnej.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o ochronie i przywracaniu wartości dziedzictwa materialnego o wyrazistej tożsamości, w tym rewitalizację i rewaloryzację zdegradowanych obiektów i obszarów historycznych, zachowanie ciągłości dziedzictwa kulturowego regionu oraz kształtowanie tożsamości regionalnej i budowanie klimatu społecznej akceptacji dla ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem – 1 szt.
2. Liczba kulturowych obszarów/miejsc/instytucji kulturalnych udostępnianych dla niepełnosprawnych – 1 szt.
3. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem obiektach dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne – 10 000 osób/rok.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej w 2016 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Ciechanów

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 6 707 135 zł, w tym dofinansowanie z RPO w kwocie 3 534 527,79 zł oraz udział własny w wysokości 3 172 607,21 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Miejska Ciechanów**

3.6.4 Ożywienie zmarginalizowanego obszaru pasażu im. M. Konopnickiej w centrum Ciechanowa poprzez przywrócenie wartości historycznych i kulturowych oraz nadanie nowych funkcji społeczno - gospodarczych

Przedsięwzięcie obejmuje ratowanie oraz przywrócenie wartości historycznych i kulturowych pasażu im. Marii Konopnickiej, położonego w ścisłym centrum Ciechanowa, stanowiącego część średniowiecznych założeń urbanistycznych miasta, objętych strefą ochrony konserwatorskiej. Jest to obszar o powierzchni 0,55 ha. Przylega on do odtworzonego wcześniej traktu średniowiecznego prowadzącego od gotyckiego kościoła farnego i średniowiecznego grodziska na Farskiej Górze poprzez dawny rynek z zabytkowym ratuszem do Zamku Księżąt Mazowieckich. Trakt średniowieczny był główną osią komunikacyjną Ciechanowa, obecnie pełni funkcję deptaka. Pasaż jest miejscem na trwałe zapisanym w historii Ciechanowa - tutaj w 1907 roku otwarty został Dom Ludowy, w którym uczestniczyła bywająca wielokrotnie w Ciechanowie poetka Maria Konopnicka, a na tą okoliczność napisała specjalny wiersz. Obecnie jest to ostatni zaniedbany i silnie zdegradowany obszar centrum Ciechanowa, skupiający niepożądane zjawiska patologiczne oraz będący źródłem zagrożenia bezpieczeństwa. Wśród mieszkańców przyległej zabudowy nasila się poczucie wykluczenia społecznego. Inwestycja w infrastrukturę będzie narzędziem do zmian społeczno – gospodarczych, stworzy przyjazną przestrzeń publiczną inspirującą budowę pozytywnych więzi społecznych oraz ponudzi przedsiębiorczość.

Projekt przewiduje utworzenie na pasażu strefy spacerowo-rekreacyjnej i kulturalnej, które w większej skali przyczynią się do zmiany jakościowej w odbiorze kultury, poprawy dostępu do zasobów kultury, zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym oraz wzrostem oferty turystycznej z zachowaniem elementów historycznych. W drodze konkursu architektonicznego opracowana została koncepcja, a następnie pełna dokumentacja projektowa zadania. W ramach projektu przewidziane jest zapewnienie ciągów komunikacyjnych do istniejących budynków mieszkalnych oraz lokali usługowych oraz zbudowanie na przestrzeni pasażu szeregu

placów tematycznych, w tym miejsca z przeznaczeniem na działalność kulturalną i edukacyjną oraz elementy małej architektury. Całość będzie sprzyjała integracji mieszkańców. Przedsięwzięcie to będzie nowoczesnym rozwiązaniem modelowym (proinnovazione), dostosowującym dotychczasowy obszar zmarginalizowany do funkcji przyjaznej przestrzeni publicznej, pobudzającej innowacje i szeroko rozumianą przedsiębiorczość społeczną i gospodarczą.

Realizacja projektu jest niezwykle potrzebna w świetle oczekiwań sfery działalności gospodarczej i mieszkańców oraz możliwości realizacji ofert kulturalno-edukacyjnych. Dotychczasowy bardzo zaniedbany teren sprzyja rozwojowi wielu niepożądanych zjawisk społecznych, a dla okolicznych mieszkańców stanowi źródło potencjalnego i realnego zagrożenia. W tej centralnej części miasta brakuje przestrzeni publicznej, która w przyległym krajobrazie traktu średniowiecznego zapewni mieszkańcom, turystom oraz innym odbiorcom dostęp do atrakcyjnej, bezpiecznej i różnorodnej oferty kulturalno-edukacyjnej. Dla zapewnienia szerokiej oferty kulturalnej przewidziane są, poza wnioskodawcą, inne instytucje i stowarzyszenia - Ciechanowski Ośrodek Edukacji Kulturalnej, Powiatowe Centrum Kultury i Sztuki, organizacje pozarządowe oraz różni artyści. Po zakończeniu realizacji projektu, wybrany zostanie koordynator wydarzeń kulturalnych i społecznych w tym obszarze. Dotychczas, w celu poszukiwania ciekawych ofert kulturalnych mieszkańcy z terenu powiatu zmuszeni są wyjeżdżać do większych miast. Realizacja projektu jest odpowiedzią na zapotrzebowanie społeczne, a także zapobiegnie dalszemu wykluczeniu społecznemu, zwłaszcza ludzi starszych.

Jednocześnie, realizacja projektu wpłynie na dodatnie efekty ekonomiczne poprzez oddziaływanie na bezpośrednie otoczenie inwestycji, stworzy warunki do podejmowania nowej działalności gospodarczej oraz pobudzi aktywizację społeczną i gospodarczą. Realizacja projektu wynika z zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Ciechanów.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowaniu wysokich walorów środowiska, kreowanie ładu przestrzennego, działania na rzecz bezpieczeństwa publicznego, rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego oraz kreowania miast jako centrów aktywności kulturalnej.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;

- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o ochronie i przywracaniu wartości dziedzictwa materialnego o wyrazistej tożsamości, w tym rewitalizację i rewaloryzację zdegradowanych obiektów i obszarów historycznych, zachowanie ciągłości dziedzictwa kulturowego regionu oraz kształtowanie tożsamości regionalnej i budowanie klimatu społecznej akceptacji dla ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,55 ha.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – dokumentacja techniczna będąca w posiadaniu Beneficjenta

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Ciechanów

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 5 000 000,00 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 4 000 000,00 zł oraz udział własny 1 000 000,00 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Miejska Ciechanów**

3.6.5 Poprawa dostępności do kultury przez dostosowanie budynku mieszczącego Ciechanowski Ośrodek Edukacji Kulturalnej „Studio”, pozwalające na wprowadzenie nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych

Planowana inwestycja dotyczy budynku użyteczności publicznej zarządzanego przez Gminę Miejską Ciechanów, w którym mieści się samodzielna jednostka organizacyjna gminy - Ciechanowski Ośrodek Edukacji Kulturalnej „Studio”. Planowane prace remontowe w ramach projektu wynikają z przeprowadzonego audytu energetycznego. Obejmują one ocieplenie ścian zewnętrznych oraz cokołu budynku metoda lekko – mokra, wymianę podokienników w związku z dociepleniem elewacji, wymianę rur spustowych, wykonanie izolacji ścian piwnicznych, wymianę starej kotłowni gazowej na węzeł ciepłowniczy zasilany z miejskiej sieci ciepłowniczej wraz z przebudową instalacji c.o. Nastąpi wymiana oświetlenia na energooszczędne oraz

budowa systemu wentylacji nawiewno – wywiewnej z odzyskiem ciepła. Koszt prac termo modernizacyjnych nie przekroczy 30% wartości całkowitej wydatków kwalifikowanych projektu.

Przeprowadzony audyt energetyczny wskazuje, że w wyniku realizacji zadania osiągnięty zostanie wskaźnik EPh+ na poziomie 87,1 kWh (m²rok), emisja CO₂ zostanie zmniejszona w stosunku do obecnej o 39,07%, a poprawa efektywności energetycznej budynku wyniesie 66,61%. W ramach zadania przeprowadzony zostanie również remont, dostosowujący poszczególne pomieszczenia do wyższych standardów, umożliwiając realizację konkretnych zadań warsztatowych zgodnie z zadaniami statutowymi COEK oraz umożliwiającą poszerzenie oferty kulturalno - edukacyjnej. Obiekt dostosowany zostanie do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wykonana zostanie modernizacja sanitariatów z zapewnieniem dostępu dla niepełnosprawnych. W wyniku remontu powstanie sala do zajęć teatralnych ze sceną i zapleczem scenicznym. Obok sali, w której prowadzone są zajęcia baletowe, wydzielone zostaną garderoby, a w samej sali zainstalowane zostaną specjalne drążki baletowe. Wyremontowana zostanie sala zajęć plastycznych z zapleczem, a w istniejącym studiu nagrań wykonane będzie prawidłowe wygłuszenie. Sala teatralna i studio nagrań zostaną wyposażone w konieczny sprzęt audiowizualny. Jedno pomieszczenie przeznaczone zostanie na Galerię ekspozycyjną prac artystów ciechanowskich i uczestników zajęć plastycznych w COEK z wyposażeniem w odpowiednie oświetlenie oraz stelaże wystawiennicze.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej, rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz kreowania miast jako centrów aktywności kulturalnej.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o ochronie i przywracaniu wartości dziedzictwa materialnego o wyrazistej tożsamości, w tym rewitalizację i rewaloryzację zdegradowanych obiektów i obszarów historycznych oraz

kształtowanie tożsamości regionalnej i budowanie klimatu społecznej akceptacji dla ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 szt.;
2. Liczba kulturowych obszarów/miejsc/instytucji kulturalnych udostępnionych dla niepełnosprawnych – 1 szt.;
3. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętym wsparciem miejscu- 1 200 osób/rok

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – przygotowanie dokumentacji 2016

Etap II – wyłonienie wykonawcy i roboty budowlane 2017 - 2018

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Ciechanów

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 2 400 000 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 1 920 000 zł oraz udział własny w wysokości 480 000 zł

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Miejska Ciechanów**

3.6.6 Poprawa dostępności do terenów inwestycyjnych oraz mobilności komunikacyjnej kolejowo – drogowego węzła multimodalnego przy trasie TEN-T w Ciechanowie poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 1241W na odcinku Ciechanów – Młock (trzeciorzędny węzeł drogowy)

Droga powiatowa wychodzi od trasy obwodowej w Ciechanowie, mającej połączenie z siecią TEN-T. Stanowi ona ważny element sieci komunikacyjnej powiatu i całego subregionu. W Młocku droga łączy się z innymi drogami powiatowymi (lokalny węzeł dróg powiatowych) prowadzącymi do Ościsłowa i siedzib gmin Ojrzeń i Głinojeck, a poprzez te drogi łączy drogi krajowe nr 50 i nr 60. Powyższa droga powiatowa, przebiegająca na kilkukilometrowym odcinku przez miasto powiatowe będące stolicą subregionu, stanowi główną oś komunikacyjną istniejącej, wyodrębnionej dzielnicy przemysłowej w Ciechanowie. Łączna powierzchnia terenów należących do dzielnicy przemysłowej to 266 ha. Część terenów dzielnicy przemysłowej włączona jest do Warmińsko – Mazurskiej Strefy Ekonomicznej.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, rozwoju produkcji poprzez tworzenie warunków przyjaznych dla inwestorów i

przedsiębiorców, zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz wzmocnieniu potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju i modernizacji regionalnych powiązań komunikacyjnych, wzmocnieniu powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym oraz tworzeniu warunków do rozwoju przemysłu we wszystkich ośrodkach lokalnych z wykorzystaniem istniejących specjalnych stref ekonomicznych i stref aktywności gospodarczej.

Planowane produkty:

1. Całkowita długość przebudowanej drogi– 10,75 km;

Poza tym: wybudowana droga dla rowerów na całej długości odcinka drogi.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I –opracowanie dokumentacji technicznej 2016 r., pozwolenie na budowę w posiadaniu Beneficjenta

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: czerwiec 2018 r.

Miejsce realizacji: powiat ciechanowski, miejscowości: Ciechanów, Niechodzin, Kownaty, Młock.

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 8 700 000,00 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 75% w kwocie 6 525 000,00 zł oraz własny 2 175 000,00 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Powiat Ciechanowski**

3.6.7 Poprawa mobilności komunikacyjnej Ciechanowa (ośrodka subregionalnego) z drogą krajową nr 7 (TEN-T) poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 2352W na odcinku Pniewo Czeruchy – granica powiatu (Rezerwat Lekowo)

Ruchliwa droga powiatowa nr 2352W przebiegająca przez powiat ciechanowski i mławski łączy drogę wojewódzką nr 615 z drogą ekspresową nr 7 stanowiącą europejski korytarz transportowy TEN-T, przewidzianą do kompleksowej modernizacji w bieżącym okresie programowania. Zadanie realizowane będzie przez przebudowę odcinka drogi podlegającego zarządowi Powiatu Ciechanowskiego od miejscowości Pniewo Czeruchy (droga wojewódzka nr 615) do granicy z powiatem mławskim. Droga budowana będzie według wymaganych standardów. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy spójności terytorialnej i społecznej subregionu.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz wzmacnianie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju i modernizacji regionalnych powiązań komunikacyjnych oraz wzmocnieniu powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty:

1. Całkowita długość przebudowanej drogi - 2,9 km.

Dla zadania opracowana jest kompletna dokumentacja wraz z pozwoleniem na budowę;
Realizacja - roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: czerwiec 2018 r.

Miejsce realizacji: powiat ciechanowski, miejscowości: Niedzbórz, Pniewo Czeruchy.

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 2 700 000,00zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 75% w kwocie 2 025 000,00 zł oraz udział własny 675 000,00 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Powiat Ciechanowski**

3.6.8 Skomunikowanie miasta Mława z węzłem przesiadkowym i korytarzami transportowymi sieci TEN-T

Przez Miasto Mława przebiegają dwa szlaki komunikacyjne TEN-T: linia kolejowa E65 i drogowy – DK7, jednakże z uwagi na brak odpowiedniej infrastruktury technicznej nie są one ze sobą odpowiednio powiązane. Wybudowana w ramach realizacji projektu infrastruktura drogową, będzie powiązana z planowanym do budowy w ramach odrębnego przedsięwzięcia obiektem nowego dworca zintegrowanego kolejowo-autobusowego. Będzie również stanowiła uzupełnienie infrastruktury węzła przesiadkowego wykonanej w ramach komplementarnego projektu zgłoszonego do RIT subregionu ciechanowskiego.

Wybudowana w ramach projektu droga łącząca ul. Kościuszki z ul. Sienkiewicza wraz z kanalizacją deszczową, oświetleniem, chodnikami i ścieżką rowerową, zapewni niezbędne połączenie węzła przesiadkowego w tym zwłaszcza planowanego do budowy dworca zintegrowanego z siecią drogową miasta. Dobre skomunikowanie węzła przesiadkowego jest niezbędne z uwagi na fakt, że będzie on umożliwił pasażerom możliwość przesiadki wraz ze zmianą rodzaju środka transportu. Nowa droga położona równolegle do przebiegu linii kolejowej E-65, z uwagi na przeprowadzone prace modernizacyjne na tej trasie, i związaną z tym zmianą układu komunikacyjnego miasta ma żywotne znaczenie dla Mławy. Będzie ona stanowiła najdogodniejszą drogę dojazdową do węzła przesiadkowego z kierunku północnego. Ponadto będzie ona stanowiła najlepsze połączenie drogowe położonego na terenie Mławy terminalu przeładunkowego PKP CARGO Logistics z resztą miasta, w szczególności z drogami prowadzącymi do drogi krajowej nr 7. Planowana do wybudowana w ramach projektu droga zapewni ponadto połączenie pomiędzy dwoma wybudowanymi w ramach modernizacji linii kolejowej E-65 wiaduktami. Wybudowana w ramach realizacji projektu infrastruktura drogową przyczyni się również do zmniejszenia natężenia ruchu na najbardziej obciążonych ruchem miejskich ulicach. W szczególności dróg prowadzących do mławskiej dzielnicy przemysłowej, do której co dzień podróżują tysiące pracujących w niej pracowników, jak również setki samochodów ciężarowych, które dostarczają półprodukty do produkcji jak również transportują gotowe wyroby z zakładów zlokalizowanych na terenie mławskiej dzielnicy przemysłowej.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz wzmocnieniu potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju i modernizacji regionalnych powiązań komunikacyjnych oraz wzmocnienie powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty:

1. Całkowita długość nowej drogi – 1,165 km.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I - opracowanie dokumentacji technicznej (w trakcie realizacji);

Etap II – roboty budowlane: lata 2016-2018.

Planowane zakończenie: czerwiec 2018 r.

Miejsce realizacji: miasto Mława

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 8 500 000,00 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 75% w kwocie 6 375 000,00 zł oraz udział własny w wysokości 2 125 000,00 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Miasto Mława**

3.6.9 Poprawa spójności komunikacyjnej z siecią drogową TEN-T i zwiększenie dostępności zewnętrznej i wewnętrznej powiatu mławskiego poprzez przebudowę drogi powiatowej Bogurzynek – Mdzewo nr 2343W od km 0+000,00 do km 10+658,00 wraz z remontem mostu na rzece Sewerynce w m. Kowalewko

Droga zlokalizowana na terenie gminy Wiśniewo i Strzegowo powiatu mławskiego, stanowi bardzo ważny element układu komunikacyjnego miasta Mławy i powiatu mławskiego. Stanowi również ciąg komunikacyjny łączący drogę powiatową Nr 4640W Biezuń – Szreńsk – Mława z dojazdami do drogi wojewódzkiej nr 563 i 544 bezpośrednio z DK7 znajdującą się w sieci TEN-T.

Droga o nawierzchni bitumicznej szer. 5 m klasy „Z” wykazuje znaczne zniszczenia spowodowane długoletnią eksploatacją przy braku odnowy warstwy ścieralnej. Duży udział pojazdów ciężkich w znaczący sposób przyczynił się do pogorszenia stanu technicznego nawierzchni. Zły stan nawierzchni drogi oraz niska przepustowość są przyczyną uszkodzeń pojazdów, nadmiernego zużycia paliwa, co powoduje przyspieszoną eksploatację pojazdów i zwiększa koszty pracy.

Zbyt wąska jezdnia w miejscowościach niekorzystnie wpływa na bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów i zmotoryzowanych uczestników ruchu drogowego; wg danych Powiatowego Zarządu Dróg średnie dobowe natężenie ruchu wynosi 793 pojazdy.

Wzrost zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców. Bariera komunikacyjna może utrudniać bądź uniemożliwiać dostęp mieszkańców do placówek ochrony zdrowia oraz opóźniać interwencję właściwych służb w wypadku zagrożeń. W sytuacjach ekstremalnych pojazdy ratunkowe mogą dotrzeć na miejsce zdarzenia ze znaczącym opóźnieniem bądź nie dotrzeć w ogóle. Powoduje to znaczący dyskomfort mieszkańców oraz realne zagrożenie życia i zdrowia;

Planowane działania obejmą poszerzenie pasa jezdni do 6 – 7 m w przekroju ulicznym (parametry drogi G), zwiększenie nośności nawierzchni do 100 KN/oś, budowę ciągu pieszo- rowerowego, przepustów i zjazdów, przebudowę skrzyżowań, wykonanie oznakowania pionowego i poziomego oraz przebudowę mostu na rzece Sewerynce w miejscowości Kowalewko.

Realizacja projektu usprawni połączenie z DK7 i poprawi spójność systemu drogowego na Mazowszu. Problemem na DK7 przebiegającej na odcinku 45 km przez powiat mławski są występujące blokady spowodowane wypadkami, remontami i sezonowym obciążeniem ruchu. Objazdy kierowane są na drogi powiatowe. Realizacja projektu wpłynie na usprawnienie i bezpieczeństwo objazdów na drogach powiatowych, ponadto stwarza dogodne połączenie dla mieszkańców południowej części powiatu z Ciechanowem jako ośrodkiem subregionalnym i akademickim, leżącym w korytarzu

drogowym sieci TEN-T oraz dużymi miastami: Warszawa, Olsztyn, Gdańsk a zatem lepszy dostęp do szkół policealnych i ponadgimnazjalnych, wyższych uczelni, placówek lecznictwa specjalistycznego, zakładów pracy. Usprawnione zostanie powiązanie regionu z systemem komunikacji ważnym dla sąsiednich regionów. Realizacja projektu głównie związana jest z poprawą spójności komunikacyjnej województwa mazowieckiego, co wiąże się z zaspokojeniem potrzeb w rozwoju społeczno – gospodarczym, ułatwieniem w tworzeniu nowych miejsc pracy poza sektorem rolnictwa dla mieszkańców powiatu mławskiego oraz dla mieszkańców sąsiednich powiatów.

Celem głównym realizacji projektu jest polepszenie spójności i dostępności komunikacyjnej, służącej zwiększeniu komunikacyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu mławskiego. Droga łączy się bezpośrednio z DK7 zaliczaną do sieci TEN-T. Konieczność realizacji projektu przebudowy drogi powiatowej jest uzasadniona ze względu na korzyści zewnętrzne, zwane też społecznymi odpowiadając na problemy i potrzeby lokalnej społeczności, a charakteryzujące się wpływem w następujących dziedzinach:

- umożliwianie dowozu dzieci i młodzieży do szkół i ośrodków akademickich transportem zorganizowanym (komunikacja autobusowa),
- poprawę warunków dowozu płodów rolnych oraz odbioru mleka z gospodarstw przez autocysterny,
- ułatwienie komunikacji lokalnych społeczności z resztą powiatu mławskiego i sąsiednimi powiatami, dzięki czemu osiągnięty zostanie większy poziom spójności socjoekonomicznej regionu.
- wzrost bezpieczeństwa mieszkańców gminy Wiśniewo i Strzegowo poprzez lepszy dojazd pojazdów służby zdrowia, policji oraz straży pożarnej,
- wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania ludności oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz wzmocnieniu potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;

- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju i modernizacji regionalnych powiązań komunikacyjnych oraz wzmocnienie powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty:

1. Całkowita długość przebudowanych dróg– 10,66 km.

Poza tym: remont mostu w ciągu drogi.

Zadanie przewidziane do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej – do końca kwietnia 2016 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: lipiec 2018 r.

Miejsce realizacji: powiat mławski, gminy Wiśniewo i Strzegowo, miejscowości: Bogurzynek, Kowalewo, Kowalewko, Dąbrowa, Mdzewo.

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 17 129 254,00 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 75% w kwocie 12 846 940,50 zł oraz udział własny 4 282 313,50 zł

Podmiot realizujący przedsięwzięcie: **Powiat Mławski** - Jednostka organizacyjna powiatu mławskiego Powiatowy Zarząd Dróg

3.6.10 Poprawa spójności komunikacyjnej z siecią drogową TEN-T i zwiększenie dostępności zewnętrznej i wewnętrznej powiatu mławskiego poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 2347W droga krajowa nr 7 – Dąbek – Konopki na odcinku od km 00+000,00 do km 9+ 813,00 wraz z remontem mostu na rzece Dunajczyk w m. Konopki

Droga położona jest na terenie gminy Wiśniewo i Stupsk w powiecie mławskim. Stanowi bardzo ważny element układu komunikacyjnego przez bezpośrednie połączenie z DK7, a z drogami powiatowymi nr 2322W Nosarzewo Borowe – Konopki, nr 2349 W Żurominek – Stupsk i Nr 2350 W Konopki – Konopki Piaski stanowi jeden ciąg komunikacyjny łączący się z drogą wojewódzką nr 615 Mława – Ciechanów. Ma ona ścisły związek z przeprowadzoną modernizacją magistrali kolejowej E65 Warszawa –

Gdynia stanowiącej element sieci T-ENT, i jest powiązana z dworcem kolejowym w miejscowości Konopki.

Obecnie droga klasy Z o szer. 5 m posiada wyeksploatowaną nawierzchnię bitumiczną z licznymi łatami i spękaniami nawierzchni, spowodowaną dużym udziałem w ruchu pojazdów ciężkich. Zły stan nawierzchni i niska przepustowość są przyczyną uszkodzeń pojazdów, nadmiernego zużycia paliwa i emisji zanieczyszczeń powietrza, co powoduje przyspieszoną eksploatację pojazdów i zwiększa koszty pracy. Planowane działania obejmą poszerzenie pasa jezdni do 6 – 7 m w przekroju ulicznym (parametry drogi G), zwiększenie nośności nawierzchni do 100 KN/oś, budowę ciągu pieszo-rowerowego, przepustów i zjazdów, przebudowę skrzyżowań, wykonanie oznakowania pionowego i poziomego oraz przebudowę mostu na rzece Dunajczyk w miejscowości Konopki.

Realizacja projektu usprawni dojazd mieszkańców powiatu mławskiego do DK7 (europejski korytarz transportowy TEN – T) i poprawi spójność oraz przepustowość systemu drogowego na Mazowszu. Problemem na drodze E- 7 przebiegającej na odcinku 45 km przez powiat mławski są bardzo częste blokady spowodowane wypadkami, remontami i sezonowym obciążeniem ruchu. Objazdy w ruchu kierowane są na drogi powiatowe, więc realizacja projektu wpłynie na usprawnienie i bezpieczeństwo objazdów na drogach powiatowych. Droga tworzy dogodne połączenie mieszkańców południowej części powiatu mławskiego z Ciechanowem jako ośrodkiem subregionalnym i akademickim, Płockiem jako ośrodkiem regionalnym oraz dużymi miastami: Warszawa, Olsztyn, Gdańsk a zatem lepszy dostęp do szkół policealnych i ponadgimnazjalnych, wyższych uczelni, zakładów pracy, placówek lecznictwa specjalistycznego w tym do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w miejscowości Dąbek, znajdujący się przy przedmiotowej drodze. Ośrodek dysponuje bazą 82 miejsc dla mieszkańców - chorych przebywających tu na rehabilitacji.

Realizacja projektu poprawi dojazd mieszkańców obszarów wiejskich powiatu mławskiego do DK7, a już w obecnej perspektywie finansowej przebudowana droga stanowić będzie bezpośrednie połączenie z siecią TEN-T poprzez 3 warianty tj.: Miejsca Obsługi Podróżnych „Kosiny I” i „Kosiny II”, poprzez odcinek DK7o długości 3800 m i odcinek drogi powiatowej Żurominek – Stupsk Nr 2349 W o długości 900 m od miejscowości Żurominek, poprzez odcinek o długości 5000 m od miejscowości Strzałkowo drogi powiatowej Nr 2349 W Żurominek – Stupsk stanowić będzie bezpośrednie połączenie z węzłem „Żurominek” drogi ekspresowej S7, co podniesie spójność i przejezdność systemu drogowego obszarów wiejskich i zwiększy dostępność do lokalnych regionalnych ośrodków społeczno gospodarczych. Usprawniona zostanie dostępność komunikacyjna, skrócony czas podróży, powiązanie regionu z systemem

transportowym ważnym również dla sąsiednich regionów oraz podniesiona zostanie atrakcyjność inwestycyjna obszaru.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz wzmacnianiu potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju i modernizacji regionalnych powiązań komunikacyjnych oraz wzmocnienie powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty:

1. Całkowita długość przebudowanych dróg – 9,81 km;

Poza tym: budowa ciągu pieszo – rowerowego na odcinku 3,5 km oraz remont mostu w ciągu drogi.

Zadanie przewidziane do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej – 2016 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: lipiec 2018 r.

Miejsce realizacji: powiat mławski, gminy: Stupsk i Wiśniewo, miejscowości: Stare Kosiny Dąbek, Strzałkowo, Morawy.

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 15 629 254,00 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 75% w kwocie 11 721 940,50 zł oraz udział własny 3 907 313,50 zł

Podmiot realizujący przedsięwzięcie: **Powiat Mławski** – Jednostka organizacyjna powiatu mławskiego Powiatowy Zarząd Dróg

3.6.11 Budowa Centrum Edukacji Zawodowej Energii Odnawialnej w Budownictwie przy Zespole Szkół nr 1 w Mławie, ul. Z. Morawskiej 29

W Zespole Szkół Nr 1 w Mławie, na wniosek Rady Pedagogicznej w porozumieniu z Powiatową Radą Zatrudnienia planowane jest otwarcie kierunku nauczania Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej. Kształcenie w przywołanym kierunku wymaga sprzętu, pracowni do ćwiczeń oraz pracowni do przeprowadzenia egzaminów w kwalifikacjach, które wymagają od młodzieży takich umiejętności jak eksploatacja urządzeń i systemów energii odnawialnej, znajomości procesów technologi montażowej systemów. Nauka ma być połączeniem teorii z praktyką. Uczniowie będą śledzić funkcjonowanie prawdziwych instalacji pracujących w różnych obiektach. Efekty pracy tych instalacji (np. ilość uzyskanej energii cieplnej lub elektrycznej) będą rejestrowane i przekazywane do pracowni informatycznych w szkole. Ponadto Centrum może służyć jako obiekt, w którym można realizować swoje zainteresowania poznając zasady działania kolektora słonecznego, baterii fotowoltaicznych czy turbin wiatrowych. Będzie też obiektem edukacji ekologicznej dla mieszkańców terenu północnego Mazowsza, przez co stworzy szansę rozwoju edukacji w powiecie. Ten nowoczesny budynek umożliwi uruchomienie dodatkowego zawodu – technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, kierunku, który będzie mocno poszukiwany, gdyż powstaje coraz więcej obiektów i urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii. Działanie to jest zbieżne z działaniami polityki Państwa w zakresie kształcenia zawodowego.

Centrum powstanie na bazie budynku dawnej niewykorzystanej na ten moment sali gimnastycznej z zapleczem parterowym nad strzelnicą, wcześniej użytkowanej przez Zespół Szkół Nr 1, później przez Zespół Szkół Nr 2. Centrum Edukacji z zapleczem dydaktycznym będzie najlepszym rozwiązaniem, wykorzystania budynku pod przyszłe kształcenie zawodowe. Obecnie budynek od kilku lat w większości jest nieużytkowany, zniszczony i powinien być przeznaczony do remontu z uwagi na zły stan. W ramach realizacji projektu przewiduje się remont polegający na wymianie okien, drzwi, dociepleniu całego budynku (ścian i stropów), wymianę ogrzewania na wyłącznie energię odnawialną pochodzącą ze słońca, wody, wiatru, itp. z pominięciem całkowicie kosztów ogrzewania budynku. Ponadto, z instalacji grzewczej odnawialnej będzie pozyskiwana energia na przygotowanie ciepłej wody do warsztatów szkolnych ZS nr 2 i ZS nr 1 do celów użytkowych, jak również centralnego ogrzewania.

W remontowanym budynku przewiduje się stanowiska do teoretycznej i praktycznej nauki zawodu dla techników budownictwa, urządzeń i systemów energii odnawialnej, techników informatyków oraz w innych zawodach. Będzie to innowacyjne zaplecze dydaktyczne przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. Oszczędzanie

energii to kierunek rozwoju w perspektywie 2014 – 2020, uznany jako priorytetowy poprzez pozyskiwaniem energii odnawialnej. Nowoczesny budynek stworzy szansę rozwoju edukacji w powiecie, można będzie w Centrum organizować edukację ekologiczną dla wszystkich szkół oraz propagować działania proekologiczne.

Centrum Edukacji Zawodowej Energii Odnawialnej w Budownictwie przy Zespole Szkół Nr 1 w Mławie, ul. Z. Morawskiej 29 wraz z niezbędną infrastrukturą obejmuje budowę:

- instalacji gazowej wraz z kotłownią (przyłącze gazowe istniejące)
- instalacji wod.-kan. (przyłącza istniejące)
- przełożenie instalacji elektrycznej i odgromowej
- modernizacji oświetlenia (przyłącze istniejące)
- instalacji c.o.
- instalacji wentylacji i klimatyzacji
- instalacji teletechnicznej wraz z przyłączem
- instalacji monitoringu zewnętrznego
- instalacji kolektorów słonecznych do celów dydaktycznych i użytkowych,
- pompy ciepła z pionowymi wymiennikami gruntowymi do celów dydaktycznych
- baterii fotowoltaicznych do celów dydaktycznych i użytkowych
- pompy ciepła z pionowymi wymiennikami gruntowymi do celów dydaktycznych
- baterii folowoltaicznych do celów dydaktycznych i użytkowych
- instalacji sterowania i przekazywania parametrów pracy systemu do celów dydaktycznych i użytkowych
- zestawienie sprzętu komputerowego i multimedialnego do celów dydaktycznych
- instalacji ciepłej wody użytkowej w oparciu o zastosowanie systemu solarnego lub
- zestawienie wyposażenia trzech sal dydaktycznych dla 75 uczniów .

Planowana inwestycja objęta jest Gminnym Programem Rewitalizacji miasta Mława na lata 2016 – 2025, będącym obecnie na etapie uzgodnień.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, podnoszenia standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej, dywersyfikacji źródeł energii i jej efektywnego wykorzystania oraz wspierania rozwoju przemysłu ekologicznego i eko-innowacji.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;

- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju infrastruktury edukacji, ograniczaniu niskiej emisji (powierzchniowej) gazów ze źródeł rozproszonych, kontynuację redukcji emisji ze źródeł punktowych do powietrza oraz o wykorzystaniu zasobów energii odnawialnej.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich – 991,05 m²

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie audytu energetycznego, studium wykonalności i dokumentacji – wrzesień 2016 r.

Etap II – realizacja zadania, lata 2017 – 2018

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Miasto Mława

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 5 041 487,49 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 4 033 189,99 zł, z budżetu państwa w wysokości 15% w kwocie 756.223,12 zł. oraz udział własny w wysokości 252 074,38 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Powiat Mławski**

3.6.12 Poprawa spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej w subregionie ciechanowskim poprzez przebudowę dróg w powiecie płońskim, łączących się z siecią TEN- T

Większość dróg lokalnych w powiecie płońskim, które łączą się bezpośrednio z siecią TEN-T jest w złym stanie technicznym. Są to drogi o zdegradowanej nawierzchni bitumicznej, z licznymi ubytkami lub o nawierzchni żwirowej, co powoduje brak spójności z układem dróg krajowych, w tym Transeuropejską Siecią Transportową. Ogranicza to dostępność do głównych rynków pracy. Stan ten ma negatywny wpływ na mobilność mieszkańców, co przyczynia się do wydłużenia czasu dojazdu, a w połączeniu z ograniczoną spójnością przekłada się na bezrobocie. Ma to negatywny wpływ na środowisko, gdyż wraz z wydłużeniem czasu dojazdu zwiększa się ilość zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy. Zwiększająca się liczba pojazdów, a tym samym natężenie ruchu również negatywnie wpływa na

środowisko oraz bezpieczeństwo użytkowników. Nierówności oraz ubytki w nawierzchni dróg są przyczyną wypadków oraz awarii samochodów. W ramach projektu przebudowane zostaną odcinki dróg powiatowych o łącznej długości 43,254 km. Wszystkie drogi lokalne wymienione poniżej łączą się bezpośrednio z drogami wchodzącymi w skład sieci TEN-T, DK7 lub DK10. Drogi lokalne zostaną przebudowane na wybranych odcinkach, ponieważ pozostałe odcinki nie wymagają przebudowy lub zmodernizowania. Przedsięwzięcie zostanie zaprojektowane w sposób kompleksowy, uwzględniający elementy infrastruktury towarzyszącej, przede wszystkim w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa uczestników ruchu, również niezmotoryzowanych. Projekt obejmuje przebudowę niżej wskazanych odcinków dróg lokalnych. W ramach konkursu dla Działania 7.1 Infrastruktura drogowa złożone zostaną oddzielne projekty dla każdej drogi powiatowej.

Na drodze powiatowej Nr 3061 W Baboszewo – Dzierżążnia – Kucice na wybranych odcinkach planuje się przebudowanie odcinków o łącznej długości 6,7 km o szerokości pasa jezdni 6m. Zakres przebudowy obejmuje wykonanie dwóch warstw nawierzchni bitumicznej gr. 4cm+4 cm, dożwirowanie poboczy gr. 8 cm, przebudowę zjazdów. W ramach elementów służących ochronie środowiska zakres obejmuje odmulenie rowów przydrożnych oraz wykonanie na terenie zabudowanym kanalizacji deszczowej wraz z separatorem. W ramach elementów bezpieczeństwa planuje się wykonanie ciągów pieszych w terenie zabudowanym, zatokę autobusową, bariery energochłonne i odblaski na moście oraz oznakowanie pionowe i poziome (m.in. pasy dla pieszych, pas rozdzielający jezdnię).

Na wybranych odcinkach o łącznej długości 7,5 km o szerokości jezdni 6m drogi powiatowej Nr 3040 W Szpondowo – Strachowo – Poczernin planuje się wykonanie dwóch warstw nawierzchni bitumicznej gr. 4cm +4 cm, dożwirowanie poboczy gr. 8 cm, przebudowa zjazdów. W ramach elementów służących ochronie środowiska zakres obejmuje odmulenie rowów przydrożnych oraz wykonanie na terenie zabudowanym kanalizacji deszczowej wraz z separatorem i zieleni izolacyjnej. W ramach elementów bezpieczeństwa planuje się wykonanie ciągów pieszych w terenie zabudowanym, zatokę autobusową, oznakowanie pionowe i poziome (m.in. pasy dla pieszych, pas rozdzielający jezdnię) oraz budowę ronda, które przyczyni się do likwidacji wąskiego gardła.

Zakres przebudowy drogi powiatowej Nr 3073 W Kroczewo – Wojny – Wilamy obejmuje odcinek 2,1 km o szerokości 5m i polega na wykonaniu podbudowy z gruntu stabilizowanego cementem, wykonaniu dwóch warstw nawierzchni bitumicznej 4cm+4 cm, wykonaniu poboczy obustronnych z kruszywa naturalnego, zjazdów. W ramach elementów służących ochronie środowiska zakres obejmuje wykonanie rowów dwustronnych przydrożnych oraz zieleni izolacyjnej poza rowami, a w ramach

elementów bezpieczeństwa, oznakowanie pionowe i poziome (m.in. pasy krawędziowe na jezdni).

Na drodze powiatowej Nr 3052 W Wrońska - Omięciny - Joniec planuje się przebudowę odcinków o łącznej długości 5,7 km i zmiennej szerokości 7-5m w zakresie wykonania podbudowy z gruntu stabilizowanego cementem, wykonania dwóch warstw nawierzchni bitumicznej 4cm+4 cm, wykonania poboczy obustronnych z kruszywa naturalnego, zjazdów. Zadanie będzie realizowane na odcinku o nawierzchni żwirowej. W ramach elementów służących ochronie środowiska zakres obejmuje wykonanie rowów dwustronnych przydrożnych oraz zieleni izolacyjnej poza rowami, a w ramach elementów bezpieczeństwa, oznakowanie poziome (m.in. pasy krawędziowe na jezdni).

Na drodze powiatowej Nr 3034 W Szymaki - Smardzewo - Sochocin Kolonia planuje się przebudowę odcinków o łącznej długości 4,9 km o zmiennej szerokości pasa jezdni 5,5-6m. Zakres obejmuje wykonanie dwóch warstw nawierzchni bitumicznej gr. 4cm+4 cm, dożwirowanie poboczy gr. 8 cm, przebudowę zjazdów. W ramach elementów służących ochronie środowiska zakres obejmuje wykonanie rowów dwustronnych przydrożnych, a w ramach elementów bezpieczeństwa wykonanie chodników, oznakowanie pionowe i poziome (m.in. pasy dla pieszych, pas krawędziowe na jezdni), zatokę autobusową, wyгородzenia przy szkole.

Na drodze powiatowej nr 3030W Wierzbica Szlachecka - Starczewo Wielkie - Arcelin na odcinku o nawierzchni bitumicznej planuje się wyrównanie nawierzchni, ułożenie warstwy wiążącej (4 cm) i ścieralnej (4 cm), wykonanie poboczy, zjazdów. Na odcinku o nawierzchni żwirowej w zakres robót wchodzi: poszerzenie drogi, wykonanie podbudowy, nawierzchni bitumicznej 4cm + 4 cm, wykonanie zjazdów, wykonanie poboczy. Łączna długość przebudowanej drogi wynosi 13,9 km o zmiennej szerokości 5,5-6m. W ramach elementów służących ochronie środowiska zakres obejmuje odmulenie i wykonanie rowów przydrożnych, kanalizację deszczową i zieleń izolacyjną, a w ramach elementów bezpieczeństwa wykonanie ciągu pieszego, bariery energochłonne i odbłaski, zatoki autobusowej, oznakowania pionowego i poziomego.

Przebudowa drogi powiatowej Nr 3076 W ul. Płocka obejmuje wykonanie nawierzchni bitumicznej na odcinku od ulicy Mazowieckiej do drogi krajowej nr 10 na odcinku o łącznej długości 1,5 km, ciągu miejsc parkingowych, zjazdów. W ramach elementów służących ochronie środowiska zakres obejmuje wykonanie kolektora deszczowego wraz ze studzienkami ściekowymi i zieleń izolacyjną, a w ramach elementów bezpieczeństwa wykonanie ciągu pieszego rowerowego, oznakowania pionowego i poziomego.

Przebudowa drogi powiatowej nr 3079W ul. Warszawskiej w Płońsku polegać będzie na wykonaniu nawierzchni bitumicznej na odcinku od ulicy Targowej do drogi krajowej Nr 7 o łącznej długości 0,954 km, miejsc parkingowych, zjazdów. W ramach

elementów służących ochronie środowiska zakres obejmuje wykonanie kolektora deszczowego wraz ze studzienkami ściekowymi i zielen izolacyjną, a w ramach elementów bezpieczeństwa wykonanie ciągu pieszego rowerowego, oznakowania pionowego i poziomego.

Podstawą układu transportowego w powiecie płońskim jest sieć dróg krajowych i wojewódzkich, w tym dwie DK nr 7 i 10, wchodzące w skład sieci TEN-T. Uzupełnieniem tych dróg są drogi powiatowe, w tym zgłoszone do RIT, które bezpośrednio łączą się z siecią TEN-T. Drogi powiatowe komunikują obszar powiatu z siecią dróg krajowych i wojewódzkich. Drogi powiatowe Nr 3061 W Baboszewo – Dzierżążnia – Kucice oraz Nr 3030W Wierzbica Szlachecka - Starczewo Wielkie – Arcelin poprzez swoją lokalizację w rozwidleniu dwóch dróg krajowych z sieci TEN-T, stanowią skrót dla podróżujących pomiędzy drogami nr 7 i nr 10. Droga powiatowa Nr 3040W Szpondowo – Strachowo – Poczernin łączy DK 50 i DK 7 oraz przecina DW 632 Płońsk – Nasielsk, stanowiąc ważny szlak transportowy, szczególnie dla osób podróżujących od Ciechanowa do Warszawy. Droga powiatowa Nr 3073 W Kroczewo – Wojny – Wilamy, łącząca się bezpośrednio z DK 7 stanowi połączenie z DW 571. Droga powiatowa Nr 3034 W Szymaki – Smardzewo – Sochocin Kolonia stanowi połączenie dwóch dróg krajowych DK nr 7 i nr 50. Droga powiatowa Nr 3076 W (ul. Płocka w Płońsku) długości 1,5 km stanowi część ciągu łączącego DK nr 7 i 10. Droga powiatowa nr 3079 W (ul. Warszawska w Płońsku) stanowi bezpośrednie połączenie pomiędzy DK Nr 7 i DW 632.

Drogi zgłoszone do RIT posiadają zdegradowaną nawierzchnię bitumiczną, z licznymi ubytkami lub nawierzchnię żwirową. Z uwagi na zły stan techniczny dróg powiatowych spójność komunikacyjna na terenie powiatu jest znacząco ograniczona. Kompleksowa przebudowa wymienionych odcinków przyczyni się do dopełnienia istniejącego węzła drogowego, będącego w dobrym stanie technicznym, w obrębie dwóch dróg krajowych DK 7 i 10 wchodzących w skład sieci TEN-T. W efekcie poprawie ulegnie spójność komunikacyjna w powiecie. Odciążony zostanie ruch na drogach krajowych, poprzez rozbudowę sieci dróg pomiędzy nimi. Stworzone zostaną dodatkowe połączenia pomiędzy centrami gmin, obiektami publicznymi i miejscami pracy. Wpłynie to pozytywnie na poprawę spójności ekonomicznej i społecznej powiatu pńskiego z resztą subregionu i województwa. Ulegną poprawie warunki życia mieszkańców subregionu ciechanowskiego poprzez poprawę infrastruktury drogowej i rozbudowę układu komunikacyjnego. Skróci się czas przejazdu do pracy, instytucji publicznych, ośrodków gospodarczych. Poprawi się poziom bezpieczeństwa użytkowników dróg.

Poprawa dostępności do sieci TEN-T sprzyjać będzie wzrostowi atrakcyjności inwestycyjnej powiatu pńskiego. Stworzone zostaną warunki dla powstawania

nowych firm oraz funkcjonowania istniejących. Przebudowa ulicy Płockiej poprawi komunikację dzielnicy przemysłowej z drogą krajową DK 10. Przebudowa ulicy Warszawskiej poprawi dojazd do centrum handlowego przy ul. Rzemieślniczej oraz do dworca autobusowego w Płońsku. Ulica Warszawska to główna droga w kierunku Warszawy, z której korzystają mieszkańcy uczący się i pracujący w Warszawie. Z siecią TEN-T skomunikowane zostaną nowe obszary inwestycyjne. W otoczeniu drogi powiatowej Nr 3073 W Kroczewo – Wojny – Wilamy w miejscowości Kroczewo znajduje się strefa mieszkaniowo – usługowo - logistyczna o pow. 200 ha. Na tym obszarze przewidziano 85 ha pod zabudowę mieszkaniową szeregową, 100 ha pod zabudowę jednorodziną i 15 ha pod zabudowę wielorodziną. Skomunikowanie tego obszaru z siecią TEN-T jest szczególnie ważne wobec faktu, że w pobliżu znajduje się międzynarodowy port lotniczy w Modlinie.

W wyniku inwestycji ograniczony zostanie proces marginalizacji terenów wiejskich i małych miast. Stworzone zostaną warunki do ograniczenia bezrobocia na obszarach wiejskich poprzez ułatwienie dojazdu do pracy do większych miast. Poprawią się warunki pracy w rolnictwie. Przy drodze powiatowej Nr 3061 W oraz Nr 3030W znajdują się duże plantacje buraków. W gminie Załuski rozwinięta jest produkcja owoców miękkich. Poprawa infrastruktury drogowej zmniejszy koszty transportu i poprawi połączenia z punktami skupu. Lepsze drogi w obrębie sieci TEN-T sprzyjać będą rozwojowi agroturystyki, szczególnie na obszarze gminy Joniec. W otoczeniu przebudowywanych dróg znajduje się wiele działek rekreacyjnych i budowlanych, zasiedlanych przez mieszkańców aglomeracji warszawskiej. Proces ten sprzyja rozwojowi miejscowych podmiotów gospodarczych w zakresie usług budowlanych, utrzymania terenów zielonych, gastronomii. Z drogi powiatowej Nr 3034 W Szymaki – Smardzewo – Sochocin Kolonia korzystają m.in. klienci nowo wybudowanego kompleksu hotelowo - konferencyjnego w miejscowości Wkra, w którym zatrudnienie znalazło wielu mieszkańców powiatu płońskiego. Dalszy rozwój tego ośrodka to nowe miejsca pracy, a także pozytywny wpływ na rynek usług i dostaw powiązanych z tym obiektem. Przebudowa drogi Nr 3040 W Szpondowo – Strachowo – Poczernin jest szczególnie ważna z uwagi na regionalny system gospodarki odpadami. Przy drodze, w miejscowości Dalanówek, zlokalizowane jest regionalne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o zdolności przyjmowania 70 000 ton odpadów na rok. Zgodnie z zapisami WPGO dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023, składowisko jest instalacją zastępczą do obsługi płockiego regionu w zakresie gospodarki odpadami. W miejscowości Smardzewo, przy drodze powiatowej Nr 3034 W Szymaki – Smardzewo – Sochocin Kolonia, znajduje się obiekt - Sanktuarium Matki Bożej Różańcowej – miejsce pielgrzymek katolików z całego kraju.

Realizacja inwestycji wpłynie na poprawę jakości infrastruktury i spójności sieci drogowej z układem dróg krajowych, w szczególności z siecią TEN-T. Wykonanie przebudowy odcinków leżących w ciągach komunikacyjnych stanowiących połączenie z siecią TEN-T dróg, przyczyni się do poprawy dostępności zewnętrznej i wewnętrznej subregionu poprzez dopełnienie węzła drogowego, co w efekcie przełoży się na zwiększenie mobilności mieszkańców oraz rozwój społeczny i gospodarczy w subregionie ciechanowskim.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz wzmacnianiu potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju i modernizacji regionalnych powiązań komunikacyjnych oraz wzmocnienie powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane produkty:

1. Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg – 43,254 km.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej - 2015 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: lipiec 2018 r.

Miejsce realizacji: powiat płoński, gminy: miasto Płońsk, gmina Płońsk, Baboszewo, Dzierżążnia, Sochocin, Joniec, Załuski, miejscowości: Płońsk, Dzierżążnia, Nowa Dzierżążnia, Nowe Kucice, Kucice, Poczernin, Dalanówek, Strachowo, Szpondowo, Smardzewo, Wierzbówiec, Kolonia Sochocin, Wilamy, Wrońska Nowe, Proboszczewice, Omięciny, Wkra.

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 28 900 000,00 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 75% w kwocie 21 675 000,00 zł oraz udział własny powiatu 3 612 500,00 zł i udział gmin 3 612 500,00 zł

Podmiot realizujący przedsięwzięcie: **Powiat Płoński**

3.6.13 Poprawa spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej w subregionie ciechanowskim poprzez zakup sprzętu i aparatury medycznej dla szpitala w Płońsku

Jednym z głównych problemów powiatu płońskiego jest wysoka umieralność. Powiat płoński plasuje się w pierwszej dziesiątce powiatów o najwyższym wskaźniku umieralności na 100 tys. mieszkańców w województwie mazowieckim (dane z roku 2010, Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie). Z analizy danych statystycznych przygotowanych przez NIZP – PZH dla lat 2009 – 2011 wynika, że powiat płoński posiada jeden z najwyższych w Polsce wskaźników umieralności z przyczyn ogólnych (17. miejsce w kraju; standaryzowany wskaźnik umieralności [SMR] 1, 156), z przyczyn chorób układu krążenia (22. miejsce, SMR = 1, 265) oraz z powodu wypadków komunikacyjnych (53 miejsce, SMR = 2,185). Wśród innych grup chorób przyczyną umieralności wśród mieszkańców powiatu płońskiego są również choroby układu oddechowego (SMR = 1,148) w tym zapalenie płuc (SMR = 1,088) oraz zapalenie dolnych dróg oddechowych (SMR = 1,485)

Ponadto zwraca uwagę również dość wysoka punktacja SMR w innych rodzajach chorób układu krążenia oraz chorób ściśle z nimi powiązanych takich jak: cukrzyca, choroba niedokrwienna serca, zawał mięśnia sercowego, zespół sercowo – płucny i choroby krążenia płucnego, inne choroby układu krążenia, zatrzymanie krążenia, niewydolność serca, udar mózgu, miażdżyca, choroby zależne od palenia tytoniu.

Potwierdzeniem powyższych informacji są dane statystyczne Powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności w Płońsku. Wynika z nich, że choroby narządu ruchu (w tym choroby kostno – stawowo - mięśniowe), układu oddechowego i krążenia stanowią niezmiennie od 7 lat główną przyczynę orzekania o niepełnosprawności wśród mieszkańców powiatu płońskiego powyżej 16 roku życia. Mieszkańcy z orzeczonym stopniem niepełnosprawności stanowią znaczną grupę osób niezdolnych do pracy. Statystyki demograficzne wskazują również na dużą populację osób starszych w powiecie płońskim, co generuje duże potrzeby w zakresie korzystania z usług opieki zdrowotnej. Sytuacja materialna tych osób nie pozwala na korzystanie z prywatnych usług zdrowotnych.

Zły stan zdrowia mieszkańców, a głównie schorzenia kardiologiczne, schorzenia układu oddechowego, schorzenia kostno- stawowo – mięśniowe stanowią zatem jeden z czynników przerwania aktywności zawodowej i zagrożenia ubóstwem. Jedną z przyczyn takiego stanu jest utrudniony dostęp do diagnostyki. Po pierwsze brakuje nowoczesnego sprzętu i aparatury medycznej. Po drugie posiadany sprzęt jest już zużyty, co skutkuje jego awaryjnością oraz ogranicza możliwości eksploatacji. Aby zapewnić poprawę jakości usług zdrowotnych i profilaktykę, konieczny jest zakup urządzeń medycznych, które będą wykorzystywane na oddziałach szpitalnych i w poradniach specjalistycznych prowadzonych przez SPZZOZ w Płońsku. Projekt obejmuje zakup urządzeń i aparatury medycznej oraz dostosowanie pomieszczeń:

1) Urządzenia dedykowane niżej wymienionym grupom schorzeń i wypadkom komunikacyjnym:

- a) tomografu komputerowego szesnastorzędowego do zakładu diagnostyki obrazowej - szt.1
- b) aparatu RTG (cyfrowy) z torem wizyjnym do zakładu diagnostyki obrazowej - szt. 1
- c) aparatu RTG analogowego (kostno-płucny) do zakładu diagnostyki obrazowej - szt. 1
- d) aparatu RTG analogowego (kostno-płucny) do Zespołu Poradni Specjalistycznych i Ambulatorium Ogólnego - szt. 1
- e) aparatu USG (wielospecjalistyczny) do zakładu diagnostyki obrazowej - szt. 1
- f) neumonitoringu do oddziału chirurgicznego - szt. 1
- g) łóżka szpitalne na oddziały: kardiologiczny, reumatologiczny i rehabilitacyjny – szt. 60
- h) aparat do ciągłych technik nerkozastępczych – szt. 1
- i) pompy infuzyjne - szt, 12
- j) respirator- szt. 3
- k) ssak elektryczny - sztuk 3
- l) mikroskop laboratoryjny szt. 1
- m) cieplarka laboratoryjna – szt. 1
- n) dermatom – szt. 1
- o) pompa insuflacyjna – szt. 1
- p) kapnometr – szt. 3
- q) generator do dezynfekcji urządzeń medycznych i powierzchni pomieszczeń – sal gabinetów – szt. 1
- r) monitor modułowy szt. 1
- s) kardiomonitor transportowy szt. 1

- t) monitor zwiótczania mięśni szt. 1
- u) mammograf – szt. 1
- v) aparat do znieczuleń – szt. 3
- w) diatermia endoskopowa – szt. 1
- x) optyka artroskopowi – szt. 3
- y) zestaw napędów ortopedycznych – szt. 1
- z) neuromonitoring – szt. 1

2) Choroby układu krążenia

- a) urządzenia do prób wysiłkowych do Zespołu Poradni Specjalistycznych i Ambulatorium Ogólnego, Oddziału Kardiologicznego - szt. 2
- b) urządzenia holter do Zespołu Poradni Specjalistycznych i Ambulatorium Ogólnego - szt. 1
- c) kardiomonitor – **szt. 8**
- d) defibrylator - szt. 3
- e) defibrylator – do karettek pogotowia **szt. 5**
- f) pulsoksymetr – szt. 4
- g) aparat do EKG – szt. 3
- h) stanowisko do resuscytacji – szt. 1

3) Choroby układu oddechowego

- a) videobronchoskop – szt. 1

4) Choroby kostno – stawowo- mięśniowe

- a) diatermia – szt. 1
- b) lampa zabiegowa – szt. 1
- c) fiberoskop – szt. 1
- d) dwukanałowy stymulator – szt. 1
- e) aparat do masażu – szt. 1
- f) diatermia krótkofalowa – szt. 1
- g) optyka- **szt. 3**
- h) lampa do naświetlań – szt. 1
- i) lampa terapeutyczna – szt. 1
- j) promiennik ciepła – szt. 1
- k) system grzewczy – szt. 1
- l) cykloergometr szt. 1
- m) m) szyna do ćwiczeń szt. 1

Potrzeba zakupu trzech aparatów RTG, do Zakładu Diagnostyki Obrazowej (2 aparaty RTG) oraz przychodni (1 aparat RTG), wynika z zarządzenia Ministra Zdrowia oraz wymogów NFZ. Zaplanowano zakup jednego aparatu RTG cyfrowego z torem wizyjnym, gdyż dla potrzeb badań dynamicznych ze środkiem kontrastowym niezbędny

jest sprzęt najwyższej klasy. Pozostałe 2 aparaty rentgenowskie planuje się zakupić jako analogowe z tego względu, że obecnie w ramach programu : E - usługi w służbie zdrowia" dokonano ucyfrowienia pracowni RTG. Zakup tych dwóch aparatów jako cyfrowe nie miałby uzasadnienia ekonomicznego, jako że sprzęt jest dwukrotnie droższy niż sprzęt analogowy.

Realizacja projektu przyczyni się do poprawy stanu zdrowia mieszkańców powiatu płońskiego, dzięki polepszeniu jakości świadczonych usług. Szybka diagnostyka dzięki wpłynie na rozwiązanie głównego problemu w zakresie zdrowia, czyli na skrócenie procesu leczenia i rehabilitacji, a tym samym na szybszy powrót do zdrowia i pracy. Ograniczy to proces przerywania aktywności zawodowej i poszerzenia się sfery ubóstwa. Zakup aparatury medycznej przyczyni się do poprawy spójności społecznej, gospodarczej a także komunikacyjnej. Mieszkańcy z terenu powiatu płońskiego uzyskają pełniejszy dostęp do usług medycznych, co w konsekwencji ograniczy proces marginalizacji obszaru powiatu i wykluczenia społecznego jego mieszkańców. Zakup sprzętu wpłynie pozytywnie na zrównoważony rozwój całego subregionu ciechanowskiego, ograniczy koszty społeczne związane z procesem leczenia chorób zbyt późno zdiagnozowanych. Poprawa zdrowia populacji wpłynie pozytywnie na konkurencyjność subregionu w sferze gospodarczej i społecznej.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, podnoszeniu standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działaniach na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa.

Planowane produkty i rezultaty:

- liczba wspartych podmiotów leczniczych – 1 szt.
- liczba urządzeń aparatury medycznej/sprzętu medycznego zakupionych w programie - 149 szt.
- ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi [osoby/rok] – 6 000

Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2016 – 2020.

Planowane zakończenie: 2020 r.

Miejsce realizacji: powiat płoński, SPZZOZ w Płońsku

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 7 907 400,00 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 6 325 920,00 zł oraz udział własny 1 581 480,00 zł

Podmiot realizujący przedsięwzięcie: **Powiat Płoński**

3.6.14 Rewitalizacja zabytkowego centrum Pułtuska szansą na poprawę jakości życia mieszkańców

Zadanie 1. – Odnowienie targowiska na Rynku w Pułtusku wraz z infrastrukturą techniczną oraz remont budynku sanitarnego przy ul. Młodzieżowej:

Uporządkowanie i strefowanie funkcjonalne przestrzeni rynkowej tj. przebudowa obecnego targowiska na rynku w Pułtusku z zachowaniem istniejącej nawierzchni z kamienia wraz z uzupełnieniem „małej architektury” oraz instalacją tymczasowych kramów handlowych i obiektów całorocznych, pełniących funkcję techniczną (rozdzielnia elektryczna, miejsce dla kontenerów); zaopatrzenie obiektów w infrastrukturę elektroenergetyczną, wodociągową i kanalizacyjną, oraz remont budynku sanitarnego przy ul. Młodzieżowej. Ponadto zostaną zaimplementowane zasady umieszczania zewnętrznych nośników informacji wizualnej i reklam w obszarze Rynku Miasta Pułtusk oraz wdrożone zostaną zasady oznaczenia ciągów komunikacyjnych i pieszych dla centrum Starego Miasta. Projekt przewiduje również wykonanie udogodnień w obrębie Rynku dla osób niepełnosprawnych. Przedsięwzięcie ma na celu zmianę sposobu użytkowania rynku na którym obecnie koncentruje się działalność gospodarcza, szczególnie o charakterze usługowo-handlowym. Dzięki interwencji możliwa będzie sprzedaż produktów regionalnych w tradycyjny sposób bezpośrednio od producentów, pozwalających na poprawę warunków pracy i utworzenie nowych miejsc pracy, w tym dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz miejsc dla przedsiębiorstw społecznych. W celu zwiększenia efektywności energetycznej na budynku sanitarnym zostaną zamontowane panele fotowoltaiczne.

Zadanie 2. – Przebudowa ul. Rynek – etap II

Przedsięwzięcie obejmuje poprawę stanu technicznego ul. Rynek w Pułtusku poprzez przebudowę odcinka od ul. Benedyktyńskiej do ul. Słowackiego. Planowany zakres prac obejmuje m.in.: roboty rozbiórkowe, ułożenie krawężników – ściek przykrawężnikowy, ułożenie nawierzchni z kostki kamiennej na podsypce cementowo-piaskowej. Dodatkowo, zostaną przebudowane ulice łączące się z ul. Rynek – ul. Kotlarska, ul. Staszica, ul. Młodzieżowa, ul. M. Konopnickiej. Koszt zadania wynosi mniej niż 40% kosztów kwalifikowanych projektu.

Zadanie 3. – Bezpieczny Pułtusk

W ramach przedsięwzięcia zostanie rozszerzony system monitoringu miejskiego z budową infrastruktury teleinformatycznej oraz zainstalowaniem 10 kamer w miejscach najbardziej wymagających objęciem monitoringiem wizyjnym oraz zostanie stworzona baza operacyjna. Zadanie przewiduje również instalację mobilnego systemu do badania ilości osób odwiedzających obiekty zabytkowe.

Zadanie 4. – Rozwój lokalnego społeczeństwa

Rewitalizacja w sferze społecznej koncentrować się będzie na aktywizacji społeczno-zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju poznawczym, emocjonalnym i fizycznym poprzez wprowadzanie zadań organizujących czas wolny oraz rozwijające i poszerzające zainteresowania, pomagające w nauce. Dla mieszkańców będą organizowane konsultacje podczas których będą mogli uzyskać porady i wsparcie w rozwiązywaniu codziennych problemów. Podczas eventów planowane będą warsztaty i indywidualne konsultacje na temat efektywnego poszukiwania pracy oraz planowania rozwoju zawodowy. W organizację pikników włączone będą instytucje edukacyjne, kulturowe, sportowe oraz organizacje pozarządowe, w tym lokalne organizacje. Formy działania spełniające kryteria adekwatności, efektywności i skuteczności będą wynikały z opracowanego Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pułtusk.

Z przeprowadzonych przez UG Pułtusk badań wynika, że praktycznie cały obszar tzw. Wyspy i Starego Miasta charakteryzuje nasilenie negatywnych zjawisk społecznych, m. in.

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia, wysoki poziom przestępczości i wykroczeń, niekorzystne trendy demograficzne, wysoka stopa długotrwałego bezrobocia oraz
- środowiskowych – np. kanały zanieczyszczone ściekami komunalnymi, azbest w budynkach,
- gospodarczych – zmniejszający się wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- przestrzenno – funkcjonalnych – specjalnym problemem na tym obszarze jest uporządkowanie całego układu przestrzennego, nadmierny ruch tranzytowy (brak obwodnicy), zabudowa zabytkowa,
- technicznych – niska wydajność energetyczna budynków.

Powodem koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz w sferze środowiskowej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej są wieloletnie zaniedbania, wysoka stopa bezrobocia, zwłaszcza wśród osób w wieku 24-35 lat.

Dodatkowe uzasadnienie:

Zadanie 1.: Istniejący chaos przestrzenny oraz niska estetyka obecnego targowiska

Zadanie 2.: Nawierzchnia jezdni ulicy Rynek jest z kostki kamiennej, która jest zdeformowana

i stanowi utrudnienie dla ruchu pojazdów. Ze względu na zły stan techniczny wymaga przebudowy.

Zadanie 3.: ul. Rynek wraz z sąsiednimi ulicami wg danych Lokalnego Programu Rewitalizacji należy do najniebezpieczniejszych obszarów miasta Pułtusk.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, wykorzystaniu potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o zachowaniu różnorodności kulturowej województwa, kształtowaniu tożsamości regionalnej i historycznej oraz zapewnieniu o dostępności do zasobów dziedzictwa zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją 6,5 ha
2. Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejscach 1 sz.
3. Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach 200 szt.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej w 2016 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: miasto Pułtusk

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 7 000 000 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 5 600 000 zł oraz udział własny gminy Pułtusk 1 400 000 zł

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Pułtusk**

3.6.15 Dziedzictwo kulturowe i dobra kultury Pułtuska

W ramach przedsięwzięcia planowane są prace modernizacyjne i renowacyjne, które przyczynią się do zahamowania procesu degradacji obiektów zabytkowych oraz zostaną nadane im nowe funkcje kulturowe i edukacyjne. Przedsięwzięcie jest planowane do realizacji w ramach partnerstwa. Zakres przedsięwzięcia obejmuje zadania:

Zadanie 1. Adaptacja baszty obronnej do celów turystycznych

Renowacja baszty obronnej z XVI wieku wraz z otoczeniem o promieniu 100m (Obiekt nr A-80 z dn. 06.08.1959 wpisany do rejestru zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Ciechanowie) i adaptacja na cele użytkowe. Zakres prac: remonty zabezpieczające, osuszenie fundamentów, wzmocnienie i rekonstrukcja murów, prace adaptacyjne do współczesnego korzystania, oświetlenie budowli.

Zadanie 2. – Adaptacja Wzgórza Abrahama do celów turystycznych

Renowacja historycznych piwnic magazynowych wewnątrz tzw. Wzgórza Abrahama (Obiekt nr A-310 z dn. 27.02.1997 wpisany do rejestru zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Ciechanowie) i adaptacja na cele użytkowe.

Zadanie 3. – Adaptacja do nowych funkcji kulturowych i edukacyjnych Piwnic starego Ratusza (obiekt nr A-75 z dn. 21.01.1959 wpisany do rejestru zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Ciechanowie) zlokalizowanych przy ul. Rynek 41 w Pułtusku

Zadanie 4. – Adaptacja kamienicy zlokalizowanej przy ul. Rynek 13 w Pułtusku do nowych funkcji kulturowych i edukacyjnych (Obiekt nr A – 84 z dn. 18.11.1959 wpisany do rejestru zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Ciechanowie)

Zadanie 5. – Renowacja amfiteatru przy Wzgórzcu Abrahama

Zadanie 6. - Wymiana okien w Wieży Ratuszowej (obiekt nr A-75 z dn. 21.01.1959 wpisany do rejestru zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Ciechanowie)

Zadanie 7. – Utworzenie czytelnicy w stylu historycznym w Pułtuskiej Bibliotece Publicznej im. Joachima Lelewela

Zadanie 8. – Prace modernizacyjne i renowacyjne przy obiekcie Domu Polonii i parku zamkowym

Zadanie 9. - Prace modernizacyjne i renowacyjne przy Kościele pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny

Zadanie 10. - Prace modernizacyjne i renowacyjne przy Kościele pw. św. Piotra i Pawła

Zadanie 11. – Adaptacja dzwonnicy przy kościele pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny

Celem projektu jest zahamowanie procesu degradacji obiektów zabytkowych: baszty obronnej, piwnic magazynowych wewnątrz tzw. Wzgórza Abrahama, piwnic starego Ratusza, kamienicy przy ul. Rynek 13 oraz Wieży Ratuszowej poprzez niezbędne prace modernizacyjne i renowacyjne oraz nadanie im nowych funkcji kulturowych i edukacyjnych. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy dostępu do zasobów kultury oraz zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowaniu wysokich walorów środowiska, rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego, wyrównywaniu szans edukacyjnych oraz kreowaniu miast jako centrów aktywności kulturalnej.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o ochronie i przywracaniu wartości dziedzictwa materialnego o wyrazistej tożsamości, w tym rewitalizację i rewaloryzację zdegradowanych obiektów i obszarów historycznych, zachowanie ciągłości dziedzictwa kulturowego regionu oraz kształtowanie tożsamości regionalnej i budowanie klimatu społecznej akceptacji dla ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego.

Planowane produkty i rezultaty:

1. Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem – 6 szt.
2. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem obiektach dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne – 5 000 osób/rok.

Zadanie przewidziane jest do realizacji w dwóch etapach:

Etap I – opracowanie dokumentacji technicznej w 2016 r.

Etap II – roboty budowlane, lata 2017 – 2018.

Planowane zakończenie: 2018 r.

Miejsce realizacji: Ciechanów

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 2 100 000 zł, w tym dofinansowanie z RPO w kwocie 1 680 000 zł oraz udział własny w wysokości 420 000 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie – **Gmina Pułtusk**

3.6.16 Poprawa spójności komunikacyjnej, dostępności powiatu pułtuskiego do linii kolejowej E65 i stacji PKP w Gąsocinie oraz ożywienie gospodarcze subregionu przez przebudowę drogi powiatowej nr 1242W na odcinku Słończewo – Żebry Falbogi

Droga klasy Z stanowi połączenie miejscowości powiatu pułtuskiego z Ciechanowem. W miejscowości Łady łączy się z drogą wojewódzką 620 Nowe Miasto-Przewodowo, zapewniając dojazd bezpośredni do Gąsocina, gdzie znajduje się stacja PKP magistrali kolejowej E65 Warszawa-Gdańsk, stanowiącej korytarz transportowy sieci TEN-T (droga powiatowa nr 1242W prowadzi bezpośredni do stacji kolejowej).

Droga 1242W ma znaczenie ponadlokalne, stanowiąc dogodne połączenie dla ruchu kołowego pomiędzy Gąsocinem, dalej Ciechanowem, a miejscowościami powiatu pułtuskiego, w tym m. Pułtusk. Wzdłuż drogi zlokalizowane są m.in. duży zakład przetwórstwa mięsnego (Gotardy), szkoła podstawowa (m. Skaszewo) oraz m. Szyszki. Długość ciągu drogowego to 16,6 km, z czego na terenie powiatu pułtuskiego ok. 11,6 km. Część tego odcinka na terenie powiatu pułtuskiego została już przebudowana (odcinki Łady-Żebry Falbogi i Gotardy-Słończewo). Do przebudowy pozostał odcinek długości 5 km Słończewo-Żebry Falbogi. Zakres prac obejmie poszerzenie pasa jezdni do 6 m, uzupełnienie poboczy, renowację rowów, wykonanie zjazdów, budowę chodników i przejść dla pieszych.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

1. Strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz wzmacnianie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich.

2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – realizacja głównych celów rozwoju województwa mazowieckiego, poprzez:

- ✓ przywrócenie i utwalenie ładu przestrzennego;
- ✓ podwyższenie konkurencyjności przestrzeni województwa;
- ✓ poprawę spójności terytorialnej województwa;
- ✓ poprawę dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz miast powiatowych decydujących o wielofunkcyjnym potencjale rozwoju województwa;

- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających poprawę i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa.

W sposób szczególny projekt wpisuje się w zapisy Planu mówiące o rozwoju i modernizacji regionalnych powiązań komunikacyjnych oraz wzmocnienie powiązań komunikacyjnych z otoczeniem subregionalnym.

Planowane rezultaty:

1. Całkowita długość przebudowanych dróg – 5 km.

Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2016 – 2018 (dokumentacja wraz z prawomocnym pozwoleniem na budowę w posiadaniu beneficjenta);

Planowane zakończenie: czerwiec 2018 r.

Miejsce realizacji: Słończewo, Żebry Falbogi;

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 5 500 000,00 zł, w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 75% w kwocie 4 125 000,00 zł oraz udział własny w wysokości 1 375 000,00 zł;

Podmiot realizujący przedsięwzięcie: **Powiat Pułtuski**

3.6.17 Poprawa spójności społecznej i jakości zdrowia poprzez zakup sprzętu i aparatury medycznej dla SPZZOZ w Żurominie

Intensywny rozwój cywilizacyjny sprawił, że w ostatnich latach znacznie wzrosła liczba zachorowań na choroby układu krążenia i układu oddechowego, choroby kostno-stawowo-mięśniowe, onkologiczne oraz choroby psychiczne. Istotnym wobec tego jest rozwój profilaktyki zdrowotnej, diagnostyki i medycyny naprawczej ukierunkowany na główne problemy epidemiologiczne w Polsce oraz wsparcie rozwoju technologicznego i innowacyjnego w ochronie zdrowia.

Jednym z głównych problemów powiatu żuromińskiego jest wysoki stopień umieralności. W powiecie żuromińskim na 1000 ludności przypada 11,01 zgonów, przy czym wskaźnik umieralności dla całego województwa mazowieckiego stanowi na 1000 ludności 10,01 zgonów (dane GUS z roku 2014 - http://www.polskawliczbach.pl/powiat_zurominski). Z powyższych danych wynika również, że zgony spowodowane chorobami układu krążenia w powiecie żuromińskim stanowią 51,8%, przyczyną 24% zgonów są choroby nowotworowe, zaś 5,4% stanowią choroby układu oddechowego.

Obszar	Wskaźnik zgonów na 1000 ludności	Zgony spowodowane chorobami układu krążenia	Zgony spowodowane chorobami nowotworowymi	Zgony spowodowane chorobami układu oddechowego
powiat żuromiński	11,1%	51,8%	24%	5,4%
województwo mazowieckie	10,1%	46,7%	25%	8,3%
Polska	9,8%	45,8%	25,5%	5,9%

Z analizy danych statystycznych przygotowanych przez NIZP-PZH dla lat 2009-2011 wynika, że powiat żuromiński posiada jeden z wyższych w Polsce wskaźników umieralności z przyczyn ogólnych: standaryzowany wskaźnik umieralności [SMR=1,062], z przyczyn chorób układu krążenia [SMR=1,002], z przyczyn chorób układu oddechowego [SMR=1,074], w tym zapalenie dolnych dróg oddechowych [SMR=1,955], z przyczyn chorób nowotworowych [SMR=1,028], zaś z przyczyn chorób kostno-stawowo-mięśniowych [SMR=1,216].

Ponadto zwraca uwagę także dość wysoka punktacja SMR w innych rodzajach chorób układu krążenia oraz chorób ściśle z nimi powiązanych takich jak: cukrzyca, choroba niedokrwienna serca, zawał mięśnia sercowego, zatrzymanie krążenia, niewydolność serca, udar mózgu, miażdżyca.

Jak wynika z analizy potrzeb zdrowotnych przedstawionej przez Ministerstwo Zdrowia (<http://www.mapypotrzebzdrowotnych.mz.gov.pl>) w najbliższych latach wzrośnie zapotrzebowanie na zwiększenie liczby łóżek na oddziałach wewnętrznych, urazowo-ortopedycznych, a co za tym idzie oddziałach rehabilitacyjnych, by tworzyć kompleksową opiekę po urazach i operacjach. Pacjenci Szpitala w Żurominie, jak wynika z powyższych danych z 2014 roku, na Oddziale Wewnętrznym to aż w 42% osoby z chorobami układu krążenia, w 17% osoby z chorobami układu oddechowego, zaś w Oddziale Urazowo-Ortopedycznym w 27% to osoby z chorobami układu kostno-stawowo-mięśniowego.

Podobne stanowisko przedstawia Wojewoda Mazowiecki podając priorytety w medycynie na Mazowszu, tj. onkologia, interna, rehabilitacja, psychiatria, geriatria. Jako jeden z nich podaje min. opiekę onkologiczną w poradniach poszczególnych regionów, aby diagnostyka była bliżej chorego w celu wcześniejszego wykrycia raka. W tym momencie należy nadmienić, iż SPZZOZ w Żurominie posiada od grudnia 2014r. w swych strukturach Poradnię Onkologiczną.

W ostatnich latach na rozwój chorób tzw. cywilizacyjnych zwrócono uwagę również w „Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020”. Przyjęto stanowisko, że ważnym narzędziem realizacji celów rozwojowych, jest polityka spójności, a sprostanie temu nie będzie możliwe bez całościowego podejścia do zdrowia zgodnie z zasadą „zdrowie we wszystkich politykach”. Przypomniano, iż dobry stan zdrowia społeczeństwa przyczynia się do wzrostu gospodarczego. Jeśli obywatele chorują stanowi to obciążenie dla gospodarki, gdyż wywołuje konieczność ponoszenia nakładów finansowych związanych z leczeniem oraz wypłacaniem świadczeń socjalnych, jak również przyczynia się do spadku przychodów i zubożenia społeczeństwa. Zauważono, iż największe koszty generują następujące grupy chorobowe: choroby układu krążenia, układu oddechowego, układu kostno-mięśniowego i tkanki łącznej, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, urazy, nowotwory.

Potwierdzeniem powyższych informacji są dane statystyczne Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Żurominie. Wynika z nich, że choroby narządu ruchu (w tym choroby kostno-stawowo-mięśniowe), układu oddechowego i krążenia stanowią niezmiennie od lat główną przyczynę orzekania o niepełnosprawności wśród mieszkańców powiatu żuromińskiego powyżej 16 roku życia. Stanowi to jeden z czynników przerwania aktywności zawodowej, a tym samym zwiększenie ryzyka ubóstwa i wykluczenia społecznego. Choroba i niepełnosprawność są w Polsce trzecią w kolejności przyczyną pozostawania biernym zawodowo, dlatego też tak ważna jest profilaktyka, sprawne leczenie, usprawnianie, skuteczna rehabilitacja. Ponadto statystyki demograficzne wskazują, iż znaczną grupę populacji powiatu żuromińskiego stanowią osoby starsze, co generuje duże potrzeby w zakresie korzystania z usług opieki medycznej. Należy zauważyć, że sytuacja materialna tych osób nie pozwala na korzystanie z prywatnych usług zdrowotnych. Dlatego tak ważnym jest dostosowanie systemu opieki zdrowotnej do zmian demograficznych, w szczególności wzmocnienie działań na rzecz rozwoju infrastruktury i zasobów kadrowych w obszarach opieki nad osobami starszymi. SPZZOZ w Żurominie posiada w swych strukturach Zakład Opiekuńczo Lecznicy, jak również od grudnia zacznie pracę z osobami niesamodzielnymi, zwłaszcza 65+, w ramach otwartego Dziennego Domu Opieki Medycznej.

„Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020” mówi także o uwarunkowaniach zdrowia, na które mają wpływ czynniki genetyczne, środowiskowe, styl życia oraz system organizacji opieki zdrowotnej. Opieka zdrowotna to przede wszystkim promocja zdrowia i profilaktyki chorób w celu zwiększania świadomości zdrowotnej społeczeństwa, jak również organizacja systemu zdrowotnego umożliwiającego dostępność do świadczeń medycznych w regionie. Z całą pewnością sytuację zdrowotną mieszkańców powiatu żuromińskiego poprawi lepszy dostęp do diagnostyki, a tym

samym do nowoczesnego sprzętu i aparatury medycznej. Wysoka skuteczność nowo zakupionego sprzętu umożliwi m.in. usprawnienie wczesnej diagnostyki oraz leczenia zabiegowego i zachowawczego na poziomie specjalistycznej opieki zdrowotnej. Zakup nowego, jak również wymiana wyeksploatowanego sprzętu pozwoli na zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych w priorytetowych, wynikających z uwarunkowań epidemiologicznych, dziedzinach medycyny, np. kardiologia, onkologia, medycyna ratunkowa, ortopedia, psychiatria.

Projekt obejmuje zakup urządzeń i aparatury medycznej oraz dostosowanie pomieszczeń:

1. Choroby niżej wymienione, jak również wypadki komunikacyjne:

- zakup rezonansu magnetycznego wraz z robotami przystosowanymi pomieszczenia dla pracowni diagnostyki obrazowej – szt. 1
- wymiana tomografu komputerowego szesnastorzędowego dla pracowni diagnostyki obrazowej – szt. 1
- aparat USG (wielospecjalistyczny) dla pracowni diagnostyki obrazowej – szt. 2
- łóżka szpitalne na oddziały: wewnętrzny, rehabilitacyjny – szt. 70
- aparat do ciągłych technik nerkozastępczych – szt. 1
- respirator – szt. 1
- pompy infuzyjne – szt. 15
- pompa insuflacyjna – szt. 1
- monitor modułowy – szt. 2
- kardiomonitor transportowy – szt. 2
- monitor zwiotczenia mięśni – szt. 1
- generator do dezynfekcji urządzeń medycznych i powierzchni pomieszczeń – sal gabinetów – szt. 1

2. Choroby układu krążenia:

- urządzenia do prób wysiłkowych do Zespołu Poradni Specjalistycznych i Ambulatorium Ogólnego – szt. 1
- urządzenia holter do Zespołu Poradni Specjalistycznych i Ambulatorium Ogólnego – szt. 1
- kardiomonitor – szt. 6
- defibrylator – szt. 3
- defibrylator do karet pogotowia – szt. 2
- aparat do EKG – szt. 3
- pulsoksymetr – szt. 4
- stanowisko do resuscytacji – szt. 1

3. Choroby układu oddechowego:

- videobronchoskop – szt. 1

- fiberoskop – szt. 1
- 4. Choroby kostno-stawowo-mięśniowe:
  - diatermia – szt. 1
  - diatermia krótkofalowa – szt. 1
  - lampa zabiegowa – szt. 1
  - lampa do naświetleń – szt. 1
  - lampa terapeutyczna – szt. 1
  - dwukanałowy stymulator – szt. 1
  - cykloergometr – szt. 1
  - promiennik ciepła – szt. 1

Zakup sprzętu pozwoli uzupełnić lub wymienić wyeksploatowany sprzęt medyczny na bardziej nowoczesny i specjalistyczny. Zagwarantuje to lepszą jakość usług medycznych, dalsze kontraktowanie obecnie realizowanych umów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia, a nawet rozszerzenie wachlarza procedur medycznych. Doposażenie szpitala w sprzęt medyczny umożliwi mieszkańcom regionu korzystanie ze specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, a tym samym przyczyni się do poprawy ich stanu zdrowia. Szybka diagnostyka wpłynie na rozwiązanie głównego problemu w zakresie zdrowia, czyli na skrócenie procesu leczenia i rehabilitacji, a tym samym na szybszy powrót do zdrowia i aktywności zawodowej. Zakupiony sprzęt będzie miał korzystny wpływ na funkcjonowanie szpitala, podniesie standard świadczonych usług medycznych oraz skróci czas oczekiwania na badania diagnostyczne i hospitalizację. Ułatwi pełniejszą diagnostykę i umożliwi przystosowanie szpitala do standardów w zakresie bezpieczeństwa oraz norm UE. Wysoka skuteczność nowo zakupionego sprzętu umożliwi m.in. usprawnienie wczesnej diagnostyki oraz leczenia zabiegowego i zachowawczego na poziomie specjalistycznej opieki zdrowotnej. Dzięki projektowi mieszkańcy z terenu powiatu żuromińskiego uzyskają pełniejszy dostęp do usług medycznych, co w konsekwencji ograniczy proces marginalizacji obszaru powiatu i wykluczenia społecznego jego mieszkańców. Zakup sprzętu wpłynie pozytywnie na zrównoważony rozwój całego regionu żuromińskiego, ograniczy koszty społeczne związane z procesem leczenia chorób zbyt późno zdiagnozowanych.

Realizacja projektu wpisuje się w dokumenty strategiczne, a zwłaszcza:

- *Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020*, tj. wsparciu może podlegać infrastruktura służąca leczeniu schorzeń będących głównymi przyczynami niezdolności do pracy, onkologicznych, kardiologicznych, kostno-stawowo-mięśniowych, oddechowych i psychicznych, a także przeciwdziałaniu niekorzystnym trendom demograficznym;

- mapy potrzeb zdrowotnych dla Mazowsza (<http://www.mapypotrzeb.zdrowotnych.mz.gov.pl>);
- priorytety w medycynie na Mazowszu przedstawione przez Wojewodę Mazowieckiego, tj. onkologia, interna, rehabilitacja, psychiatria, geriatria;
- w strategię rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze, poprzez realizację zapisu o wspieraniu rozwoju miast regionalnych i subregionalnych, zapewnieniu trwałego i zrównoważonego rozwoju, podnoszeniu standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działaniach na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

Planowane rezultaty:

1. Liczba wspartych podmiotów leczniczych – szt. 1;
2. Liczba urządzeń aparatury medycznej/sprzętu medycznego zakupionych w programie – szt. 129
3. Ludność objęta ulepszonymi zdrowotnymi [osoby/rok] – 4000

Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2016 – 2020

Planowane zakończenie: 2020 r.

Miejsce realizacji: Żuromin

Szacowane koszty przedsięwzięcia: 6 020 600,00 zł. w tym dofinansowanie z RPO w wysokości 80% w kwocie 4 816 480,00 zł. zł oraz udział własny w wysokości 1 204 120,00 zł.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie: **Powiat Żuromiński**

3.7 Planowane do osiągnięcia produkty i rezultaty

Lp.	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Priorytet inwestycyjny
1.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (szt.)	19	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym
2.	Moc zainstalowana energii elektrycznej i ciepłej (MW)	0,1	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym
3.	Szacowany roczny spadek emisji CO ₂ (Mg CO ₂ /rok)	235,31	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym
4.	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej (kW/rok)	8 200	4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym
5.	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg dla rowerów [km]	46,9	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.
6.	Liczba wybudowanych obiektów "Park&Ride" (szt.)	4	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.
7.	Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "Park&Ride" [szt]	240	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.
8.	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej [szt.]	2	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności

			dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.
9.	Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” (szt.)	240	4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.
10.	Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem (szt.)	8	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
11.	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem (szt.)	1	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
12.	Liczba kulturowych obszarów/miejsc/instytucji kulturalnych udostępnianych niepełnosprawnym (szt.)	3	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
13.	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (odwiedziny/rok)	26 200	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
14.	Liczba wspartych podmiotów leczniczych (szt.)	2	9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
15.	Liczba urządzeń aparatury medycznej/sprzętu medycznego zakupionych w programie (szt.)	287	9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
16.	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (na rok)	12000	9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług

			społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
17.	Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	10	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich
18.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha)	8,55	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich
19.	Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich (szt.)	2	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich
20.	Budynki publiczne wyremontowane na obszarach miejskich (m ²)	991,05	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich
21.	Liczba przedsięwzięć ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach (szt.)	200	9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich
22.	Całkowita długość nowych dróg [km]	1,165	7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi, w tym cel szczegółowy Poprawa spójności regionalnej sieci drogowej z siecią TEN-T oraz zwiększenie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej.
23.	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg [km]	82,374	7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi, w tym cel szczegółowy Poprawa spójności regionalnej sieci drogowej z siecią TEN-T oraz zwiększenie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej.

3.8 Planowany termin rozpoczęcia i zakończenia Projektu oraz określenie tzw. kamieni milowych tzn. zdefiniowanego etapu na którym Projekt będzie w 2018 r. oraz ewentualnie w 2023 r.

Rozpoczęcie prac nad projektami przewidzianymi do realizacji w ramach RIT w subregionie ciechanowskim już nastąpiło – trwają prace przygotowawcze, dla projektów jest już opracowana lub w trakcie opracowywania dokumentacja projektowa, są pierwsze prawomocne pozwolenia na budowę. Pozostałe działania, od podjęcia uchwał samorządów gminnych i powiatowych w sprawie przyjęcia Planu Działań RIT w zakresie właściwym dla danej jednostki samorządu poczynając, rozpoczną się po wstępnej akceptacji Planu inwestycyjnego RIT. Zakończenie zdecydowanej większości prac w ramach projektu przewidziane jest do końca czerwca 2018 roku, bardziej

złożone do końca 2019 roku, a jedynie dwa projekty: „Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych przez przywrócenie i nadanie nowych funkcji społeczno – gospodarczych części obszaru dzielnicy „BLOKI” w Ciechanowie oraz „Poprawa spójności komunikacyjnej, społecznej i gospodarczej w subregionie ciechanowskim poprzez zakup sprzętu i aparatury medycznej dla szpitala w Płońsku”, przewidziane są do zakończenia w 2020 roku.

3.9 Planowane koszty w ramach Projektu (w zł).

Planowane koszty		
Ogółem		Planowane do 2018 r.
321 322 310,49 z czego:		270.734.310,49
1.	Miasto Ciechanów	141 184 315,00
2.	Powiat Ciechanowski	23 400 000,00
3.	Miasto Mława	13 500 000,00
4.	Powiat Mławski	37 799 995,49
5.	Powiat Płoński	38 607 400,00
6.	Miasto Pułtusk	34 800 000,00
7.	Powiat Pułtuski	11 350 000,00
8.	Powiat Żuromiński	20 680 600,00

3.10 Źródła finansowania Projektu (w zł).

L.p.	Źródło finansowania	Procentowy udział źródła w finansowaniu Projektu
	RPO WM 2014 - 2020	77,55%
1.	Gmina Miejska Ciechanów	10,12%
2.	Powiat Ciechanowski	1,63%
3.	Miasto Mława	0,97%
4.	Powiat Mławski	2,63%
5.	Powiat Płoński	2,85%
6.	Miasto Pułtusk	2,17%
7.	Powiat Pułtuski	0,79%
8.	Powiat Żuromiński	1,29%

4. Opis projektów towarzyszących do Planu inwestycyjnego RIT

Tytuły Projektów/Oś Priorytetowa

L.p.	Tytuły projektów	Oś Priorytetowa/Nr działania
1.	Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie	IX. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem/ Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno – zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
2.	Szansa na lepsze jutro	

I. „Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie”

1. Miejsce realizacji Projektu

1. Powiat	ciechanowski
-----------	--------------

2. Identyfikacja obszaru realizacji Projektu

Rodzaj obszaru:	
1. Obszar miejski i obszar wiejski	X

3. Beneficjent:

- Starostwo Powiatowe w Ciechanowie/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie

4. Grupy docelowe:

a) Osoby niepełnosprawne (30 osób) – w wieku 18-64 lata , bezrobotne i nieaktywne zawodowo. Również przewiduje się możliwość udziału w projekcie ON zatrudnionych na umowy krótkoterminowe, zagrożonych utratą pracy. Osoby niepełnosprawne ograniczają swoje kontakty społeczne do rodziny i stałego grona znajomych. W ten sposób nie rozwijają i nie nabywają nowych zdolności komunikacji społeczno – zawodowej. Niska aktywność zawodowa spowodowana jest brakiem motywacji, zwątpieniem w możliwość uzyskania pracy czy emocjonalnymi oporami w integracji ze społeczeństwem, ale także brakiem zainteresowania osób niepełnosprawnych pracą zawodową, brakiem umiejętności poruszania się po rynku pracy i odpowiednich kwalifikacji.

b) Osoby usamodzielniane (20 osób) – w wieku 15-25 lat. Cechuje ich niskie wykształcenie, brak umiejętności społeczno – zawodowych, wynikających

z instytucjonalnej opieki i wychowania, ale także niskie aspiracje i problemy z integracją społeczną, które powodują dalszą izolację i wycofanie z aktywnego udziału w życiu społeczno – zawodowym. Trudna sytuacja socjalno – bytowa powoduje, że osoby usamodzielniane chcące podjąć naukę na poziomie ponadgimnazjalnym, policealnym i wyższym, niejednokrotnie muszą odkładać decyzje o dalszym kształceniu. Poważny problem stanowi także słaby stopień integracji, kompleksy, brak umiejętności współpracy w grupie.

c) Młodzież w wieku 15-25 lat przebywająca w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych (20 osób). Jest to grupa wymagająca ciągłej pracy, wsparcia i motywacji do podejmowania działań. Młodzież przygotowująca się do samodzielnego dorosłego życia wymaga szczególnego wsparcia w zakresie nabywania praktycznych umiejętności zawodowych, wiedzy o aktywnym poszukiwaniu pracy, alternatywnych formach spędzania wolnego czasu a także wsparcia psychologa.

d) Otoczenie w/w grup docelowych.

Osoby z wyżej wymienionych grup są w trudnej sytuacji socjalno – bytowej, bez kluczowych kwalifikacji i umiejętności, zainteresowań, motywacji i nawyków do jej podjęcia, co powoduje bierność, zaniżona samoocenę oraz brak wiary we własne siły i możliwości. Wszystkie przedstawione grupy kwalifikują się do objęcia kompleksowym wsparciem zapobiegającym dalszemu wykluczeniu społecznemu.

5. Uzasadnienie, opis, cel, działania oraz założone wskaźniki w ramach Projektu:

Projekt będzie realizowany na terenie 9 gmin powiatu ciechanowskiego. Położenie geograficzne oraz rolniczy charakter powiatu wpływają w znacznym stopniu na utrzymywanie się zjawiska bezrobocia, co w konsekwencji powoduje wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Dane PUP w Ciechanowie wskazują na problem bezrobocia wśród młodzieży. Brak pracy zamyka drogę do dalszego rozwoju społeczno – zawodowego. W odniesieniu do grupy osób niepełnosprawnych mała liczba ofert pracy zniechęca do poszukiwania zatrudnienia i aktywizacji na lokalnym rynku pracy. Dodatkowo stawiane wymagania przez pracodawców pogłębiają przekonanie o braku możliwości podjęcia zatrudnienia. Niska aktywność społeczno – zawodowa oraz brak zatrudnienia stanowi jeden z głównych problemów społecznych.

Na podstawie doświadczeń PCPR określa się następujące problemy:

a) Osoby niepełnosprawne:

- brak odpowiedniej wiedzy dotyczącej rynku pracy;
- problemy z integracją społeczną;
- problemy natury psychologicznej;

- brak motywacji, wiary we własne siły;
  - niedostosowane kwalifikacje i umiejętności do potrzeb rynku pracy;
  - stereotypy dotyczące niepełnosprawności, brak tolerancji i zrozumienia w społeczeństwie.
- b) Osoby usamodzielniane:
- brak wiedzy na temat poruszania się po rynku pracy;
  - brak motywacji do podnoszenia kwalifikacji;
  - brak wzorców związanych z pracą zawodową, korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej jest sposobem na życie;
  - niskie wykształcenie, brak kwalifikacji zawodowych;
  - problemy socjalno – bytowe;
  - słaby stopień integracji, kompleksy, brak umiejętności współpracy w grupie.
- c) Młodzież w wieku 15-25 lat, przebywająca w rodzinach zastępczych:
- pochodzenie z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo – brak wzorców związanych z aktywnością społeczno – zawodową;
  - niskie kwalifikacje, brak motywacji do nauki i pozyskiwania nowych umiejętności;
  - zaniedbanie wychowawczo – edukacyjne;
  - problemy natury psychologicznej;
  - brak wiedzy i umiejętności w poruszaniu się po rynku pracy;
  - niska samoocena, kompleksy;
  - brak zainteresowań i alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Cel główny projektu: Integracja osób, rodzin wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ukierunkowana na aktywizację społeczno – zawodową.

Planowane działania w ramach projektu:

1. Działania diagnozujące potrzeby poszczególnych uczestników projektu;
2. Działania z zakresu doradztwa zawodowego i psychologicznego;
3. Działania z zakresu doradztwa terapeutycznego, prawniczego, psychologicznego – Punkt konsultacji specjalistycznych;
4. Szkolenia/kursy zawodowe – wynikające z przeprowadzonej diagnozy potrzeb;
5. Skierowanie i sfinansowanie nauki na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym, policealnym i wyższym – zgodnie z diagnozą potrzeb;

6. Działania zdrowotno - edukacyjno – turystyczno – kulturalne – zawierające elementy edukacyjne, rozwojowe, poznawcze oraz integracyjne (np. zawody sportowe dla osób niepełnosprawnych, szkolenia wyjazdowe połączone z rozwijaniem zainteresowań, spotkania samopomocowe, festyny itp.);
7. Praca socjalna;
8. Wsparcie dochodowe/zasiłkowe – wkład własny.

Planowane wskaźniki:

1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 70 osób;
  2. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 30 osób;
  3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 40 osób;
  4. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 40 osób.
6. Wykazanie powiązania z projektem wiodącym oraz wzajemne powiązania projektów.

Realizacja niniejszego projektu jest powiązana z projektami wiodącymi w ramach:

- I. Osi Priorytetowej IV – Przejście na gospodarkę niskoemisyjną (Priorytet inwestycyjny 4e) w zakresie dotyczącym:
  - a) Wykorzystania powstałych ścieżek rowerowych do przeprowadzenia części zawodów sportowych dla osób niepełnosprawnych;
- II. Osi Priorytetowej V – Gospodarka przyjazna środowisku (Priorytet inwestycyjny 6c) w zakresie dotyczącym:
  - a) Wykorzystania zaplecza zmodernizowanego budynku zabytkowego w centrum Ciechanowa;
- III. Osi Priorytetowej VI – Jakość życia (Priorytet inwestycyjny 9b) w zakresie dotyczącym:
  - a) Wykorzystania zaplecza zmodernizowanego budynku znajdującego się na obszarze rewitalizowanym.

Dzięki realizacji projektów wiodących w zakresie: modernizacji i budowy dróg lokalnych, budowy ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, modernizacji/renowacji

miejsc o znaczeniu kulturalno – instytucjonalnym realizacja projektu towarzyszącego będzie łatwiejsza oraz zapewni grupom docelowym w okresie uczestnictwa w projekcie oraz w okresie późniejszego poszukiwania zatrudnienia:

- dostęp do instytucji, zakładów pracy zlokalizowanych na terenie miasta Ciechanów – kolejowy węzeł przesiadkowy, nowe linie autobusowe i nowe ścieżki rowerowe;
- możliwość wykorzystania zmodernizowanego i przystosowanego dla osób niepełnosprawnych zaplecza lokalowego.

7. Planowany termin rozpoczęcia i zakończenia Projektu:

Planowany termin rozpoczęcia projektu – 2016 rok

Planowany termin zakończenia projektu – 2017 rok

8. Wartość projektu: 650.000,00 zł.

II „Szansa na lepsze jutro”

1. Miejsce realizacji Projektu

1. Gmina	Miejska Ciechanów
----------	-------------------

2. Identyfikacja obszaru realizacji Projektu

Rodzaj obszaru:	
1. Obszar miejski	X

3. Beneficjent:

- Gmina Miejska Ciechanów/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie

4. Grupy docelowe:

a) Osoby niepracujące w wieku aktywności zawodowej (bezrobotne lub nieaktywne zawodowo), korzystające ze świadczeń pomocy społecznej – 40 osób.

W ramach tej grupy wsparciem będą obejmowane osoby napotyające na bariery w zakresie zdobycia zatrudnienia, osoby niepełnosprawne, osoby bez kwalifikacji bądź z niskimi kwalifikacjami zawodowymi. Ważnym elementem jest trudna sytuacja socjalno – bytowa, nie jednokrotnie połączona z patologiami, nałogami. Brak pozytywnych wzorców, ukształtowanie sposobu na życie poprzez utrzymywanie się ze świadczeń społecznych to główne trudności w aktywizacji w/w grupy. Osoby dotknięte

opisanymi problemami, często długotrwale pozostają bez zatrudnienia, są negatywnie postrzegane przez pracodawców i trudno jest im uzyskać stałe zatrudnienie.

b) Członkowie rodzin, pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym.

Osoby z wyżej wymienionych grup są w trudnej sytuacji socjalno – bytowej, bez kluczowych kwalifikacji i umiejętności, zainteresowań, motywacji i nawyków do jej podjęcia, co powoduje bierność, zaniżona samoocenę oraz brak wiary we własne siły i możliwości. By zapewnić lepszy wymiar wsparcia koniecznym jest objęcie projektem również najbliższego otoczenia, rodzin osób objętych projektem. Wszystkie przedstawione grupy kwalifikują się do objęcia kompleksowym wsparciem zapobiegającym dalszemu wykluczeniu społecznemu.

5. Uzasadnienie, opis, cel, działania oraz założone wskaźniki w ramach Projektu:

Gmina Miejska Ciechanów posiada Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych. Obszarem interwencji projektu będzie integracja społeczno – zawodowa, zaś zasięgiem oddziaływania będzie miasto Ciechanów. Mieszkańców Ciechanowa dotyczą problemy społeczne takie jak : bierność zawodowa, ubóstwo, niepełnosprawność, uzależnienia, brak środków na podwyższanie i aktualizację kwalifikacji i umiejętności, brak motywacji do poszukiwania zatrudnienia, rozwijania zainteresowań oraz współuczestnictwa w życiu miasta. Zwalczanie przyczyn problemów społecznych wpisuje się w zadania pomocy społecznej ukierunkowanej na wsparcie osób i rodzin w przewyższaniu trudnych sytuacji, których nie potrafią sami dokonać. Z tego powodu niezmiernie istotne jest wspomoczenie ich w wysiłkach zmierzających do poprawienia jakości życia. Powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej można pogrupować jak poniżej:

- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- ubóstwo;
- patologie, nałogi, samotne rodzicielstwo.

Znaczny procent klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej to osoby, które nie mogą liczyć na wsparcie ze strony najbliższych z uwagi na zubożałe relacje rodzinne lub zerwane więzy. Wymienione problemy społeczne o różnych stopniach zaawansowania przyczyniają się do marginalizacji życia wielu rodzin, co w przypadku utrzymującego się procesu prowadzi do deprivacji potrzeb, bierności, wyuczonej bezradności. Pojawia się specyficzny styl życia, który prowadzi do dziedziczenia przez następne pokolenia wartości, norm i wzorów zachowania będących wynikiem

przystosowania do sytuacji wykluczenia społecznego. Zaburzenia przejawiają się głównie w braku motywacji do podejmowania aktywności życiowej, braku umiejętności korzystania z dostępu do praw, dóbr i usług, a także niepełne uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Osoby wyizolowane społecznie nie poradzą sobie bez kompleksowego wsparcia.

Cel główny projektu: Integracja osób, rodzin wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ukierunkowana na aktywizację społeczno - zawodową.

Planowane działania w ramach projektu:

1. Działania diagnozujące potrzeby poszczególnych uczestników projektu;
2. Działania z zakresu doradztwa zawodowego i psychologicznego;
3. Działania z zakresu doradztwa terapeutycznego i prawniczego;
4. Szkolenia/kursy zawodowe - wynikające z przeprowadzonej diagnozy potrzeb;
5. Dodatkowe wsparcie dla rodzin, np.: warsztaty dla rodziców w celu nabycia umiejętności wychowawczych;
6. Skierowanie i sfinansowanie nauki na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym, policealnym - zgodnie z diagnozą potrzeb;
7. Działania zdrowotno - edukacyjno - turystyczno - kulturalne - zawierające elementy edukacyjne, rozwojowe, poznawcze oraz integracyjne (np. impreza o charakterze edukacyjno - integracyjnym dla grup docelowych, działania przybliżające do kultury, spotkania samopomocowe itp.);
8. Praca socjalna;
9. Wsparcie dochodowe/zasiłkowe - wkład własny.

Planowane wskaźniki:

1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - 40 osób;
2. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 3 osoby;
3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 20 osób;
4. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu - 25 osób.

6. Wykazanie powiązania z projektem wiodącym oraz wzajemne powiązania projektów.

Realizacja niniejszego projektu jest powiązana z projektami wiodącymi w ramach:

- I. Osi Priorytetowej IV – Przejście na gospodarkę niskoemisyjną (Priorytet inwestycyjny 4e) w zakresie dotyczącym:
  - a) Wykorzystania powstałych dróg, ścieżek rowerowych, udogodnień kolejowego węzła przesiadkowego;
- II. Osi Priorytetowej VI – Jakość życia (Priorytet inwestycyjny 9b) w zakresie dotyczącym:
  - a) Wykorzystania zaplecza zmodernizowanego budynku znajdującego się na obszarze rewitalizowanym. Podopieczni MOPS w Ciechanowie w 1/3 pochodzą z obszaru znajdującego się w Dzielnicy Bloki – poddanemu procesowi rewitalizacji w ramach Priorytetu inwestycyjnego 9b. Budynek poddany renowacji posłuży jako zaplecze dla spotkań, powstawania nowych inicjatyw, w tym również w ramach przedmiotowego projektu.

Dzięki realizacji projektów wiodących w zakresie: modernizacji i budowy dróg lokalnych, budowy ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, modernizacji/renowacji miejsc o znaczeniu kulturalno – instytucjonalnym realizacja projektu towarzyszącego będzie łatwiejsza oraz zapewni grupom docelowym w okresie uczestnictwa w projekcie oraz w okresie późniejszego poszukiwania zatrudnienia:

- dostęp do instytucji, zakładów pracy zlokalizowanych na terenie miasta Ciechanów – kolejowy węzeł przesiadkowy, nowe linie autobusowe i nowe ścieżki rowerowe;
- możliwość wykorzystania zmodernizowanego i przystosowanego dla osób niepełnosprawnych zaplecza lokalowego.

7. Planowany termin rozpoczęcia i zakończenia Projektu:

Planowany termin rozpoczęcia projektu – 2016 rok

Planowany termin zakończenia projektu – 2017 rok

8. Wartość projektu: 300.000,00 zł.

Przewodnicząca Rady

Barbara Kornatowska